

A Kúria
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele

2013. október 31.
IV. évfolyam 10. szám

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK.....3

KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK.....	3
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	3
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	4
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	7
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	13
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	15
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT HATÁROZATOK.....	23
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	23
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	24
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	24
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	24
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	25
EGYÉB, MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÜGYEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG ELŐTT.....	32
A KÚRIA UNIÓS JOGI TÁRGYÚ HATÁROZATAI.....	32
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	32
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	32
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	33
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	33
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	37

EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK.....51

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI.....	51
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI.....	57
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ IRÁNYMUTATÁSAI.....	58
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	58
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI.....	58
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	58
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	58
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	58
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	58
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	63

Európai uniós jogi közlemények

Az Európai Bizottság által az EUMSZ 218. cikk (11) bekezdése alapján előterjesztett vélemény iránti kérelem (C-2/13. sz. vélemény iránti eljárás)

Az eljárás nyelve: valamennyi hivatalos nyelv

A Bíróság elé terjesztett kérdés

Összeegyeztethető-e a Szerződésekkel az Európai Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményhez történő csatlakozására irányuló megállapodás tervezete?

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyek

7. A Rechtbank Oost-Brabant 's-Hertogenbosch (Hollandia) által 2013. július 1-jén benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-369/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1a. Egy tekintet alá vehető-e az alfa-fenilacetoacetonitril elnevezésű vegyi anyag (4468-48-8 CAS-szám, a továbbiakban: AFAAN) a jegyzékben szereplő 1-fenil-2-propanon elnevezésű anyaggal (103-79-7 CAS-szám, a továbbiakban: BMK)? A Rechtbank különösen azt szeretné tudni, hogy úgy értelmezendő-e a holland »bevatten« [»tartalmazó«] kifejezés, illetve az angol »containing« és a francia »contenant« kifejezés, hogy a BMK elnevezésű anyagnak már megtalálhatónak kell lennie az AFAAN elnevezésű anyagban.

Az 1a. kérdésre adandó nemleges válasz esetén a Rechtbank a következő további kérdéseket kívánja a Bíróság elé terjeszteni:

1b. Az alábbi anyagok egyikének tekintendő-e az AFAAN: »stoffen (...), die zodanig zijn vermengd dat genoemde stoffen niet gemakkelijk of met economisch rendabele middelen kunnen worden gebruikt of geëxtraheerd« [»anyagok[...] [...], [...] amelyek összetétele nem teszi lehetővé az ilyen anyagok könnyű felhasználását vagy közvetlenül alkalmazható, illetve gazdaságosan megvalósítható eszközökkel történő kinyerését«], illetve »substance that is compounded in such a way that it cannot be easily used or extracted by readily applicable or economically viable means«, illetve »une autre préparation contenant un au plus de substances classifiées qui sont composées de manière telle que ces substances ne peuvent pas être facilement utilisées, ni extraites par des moyens aisés à mettre en oeuvre ou économiquement viables«? A 3. mellékletben szereplő rendőrségi adatok alapján úgy tűnik, hogy egy viszonylag áttekinthető, valószínűleg egyenesen egyszerű átalakítási eljárásról van szó.

1c. Jelentőséggel bír-e az 1b. kérdésre adandó válasz szempontjából, különösen az „economische rendabele middelen [„gazdaságosan megvalósítható eszközökkel”]/economically viable means/économiquement viable” fordulat tekintetében, hogy az AFAAN BMK vá történő átalakításával nyilvánvalóan – ha erre jogellenesen kerül sor – rendkívül sok pénzt keresnek (kereshetnek), ha az AFAAN t eredményesen dolgozzák fel BMK vá és/vagy amfetaminokká, és/vagy az AFAAN ból nyert BMK val (jogellenesen) kereskednek?

2. A „gazdasági szereplő” fogalmát a 273/2004 rendelet 2. cikkének d) pontja és a 111/2005 rendelet 2. cikkének f) pontja határozza meg. A Rechtbank azt kéri, hogy a Bíróság a következő kérdés megválaszolásánál során abból induljon ki, hogy a 2. cikk a) pontja értelmében vett jegyzékben szereplő anyagról vagy a rendeletek „A 2. cikk a) pontja szerinti, jegyzékben szereplő anyagok” című I. melléklete értelmében vett, azzal egy tekintet alá veendő anyagról van szó.

Olyan természetes személyt is érteni kell e a „gazdasági szereplő” fogalma alatt, aki egyedül vagy (egy) jogi személlyel/ személyekkel és/vagy más természetes személlyel/személyekkel közösen a jegyzékben szereplő anyagot (szándékosan) engedély nélkül birtokolja anélkül, hogy további gyanús mozzanatok is fennállnának?

Gazdasági ügyszak

26. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2013. május 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-259/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Úgy kell-e értelmezni a Közösség–Svájc Légiközlekedési Bizottság 2010. november 26-i 2/2010 határozatával módosított, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött, a légi közlekedésről szóló, 1999. június 21-i megállapodást, hogy a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet annak 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján egy Svájcban található repülőtérrel harmadik államba induló utasokra is alkalmazandó?

27. Az Amtsgerichts Rüsselsheim (Németország) által 2013. június 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-347/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Közvetlenül a helyfoglalással érintett járat vonatkozásában kell-e felmerülnie a rendelet 5. cikkének (3) bekezdése értelmében vett rendkívüli körülménynek?

2. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: a tervezett járat lebonyolítására szánt légi jármű hány korábbi oda vissza útja bír jelentőséggel valamely rendkívüli körülmény szempontjából? Van-e időbeli korlát a korábbi oda vissza járatok során felmerült rendkívüli körülmények figyelembevétele tekintetében?

És ha igen, miként kell ezen időbeli korlátot megszabni?

3. Amennyiben a korábbi oda-vissza utak során felmerülő rendkívüli körülmények is jelentőséggel bírnak valamely későbbi járat szempontjából: az üzemeltető légitársaságnak csak a rendkívüli körülmény elkerülésére kell-e a rendelet 5. cikkének (3) bekezdése szerinti ésszerű intézkedéseket megtenni, vagy a hosszabb késés elkerülésére is?

28. Az Amtsgericht Rüsselsheim (Németország) által 2013. június 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-353/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A légi fuvarozó tevékenységi körébe tartozó feladatokkal megbízott, saját felelősségükre eljáró harmadik személyek károkozása a rendelet 5. cikkének (3) bekezdése értelmében vett rendkívüli körülménynek minősül-e?

2. Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén, függ-e az értékelés attól, hogy a harmadik személyt ki bízta meg (légitársaság, repülőtér-üzemeltető, stb.)?

29. A Corte suprema di cassazione (Olaszország) által 2013. július 1-jén benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-366/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Fennáll-e két ügy között a 44/2001 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti kapcsolat abban az esetben, ha a két keresettel érvényesíteni kívánt követelés tárgya és azon jogcímek, amelyek alapján a követeléseket bíróság elé terjesztették, anélkül térnek el egymástól, hogy e követelések között alárendeltségi vagy logikai-jogi összeférhetetlenség lenne, az egyik kérelem esetleges elfogadása azonban ténylegesen hatással lehet azon érdek terjedelmére, amelynek védelme érdekében a másik kérelmet előterjesztették?

2. A joghatóságról szóló megállapodásra vonatkozó kikötés írásbeli formájának a hivatkozott rendelet 23. cikke (1) bekezdésének a) pontja által előírt követelménye teljesül-e abban az esetben, ha e kikötést beillesztik a kötvény kibocsátója által egyoldalúan előkészített dokumentumba (Information memorandum), ami azzal a hatással jár, hogy a kötvényt megvásárló bármely további vevővel szemben a kötvény érvényességével kapcsolatban felmerülő jogvitákra a joghatóságot kiterjesztő kikötést kell alkalmazni; vagy egyébként úgy tekinthető, hogy e kikötésnek a határon átnyúló értékesítésre szánt kötvény szabályait meghatározó dokumentumba történő beillesztése megfelel a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti, a nemzetközi kereskedelemben szokásos gyakorlatnak megfelelő formának?

3. A hivatkozott rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében foglalt „szerződés vagy szerződéses igény” kifejezést úgy kell-e érteni, hogy az a szerződésből eredő jogi kötelmekkel szorosan összefüggő jogvitákon túl kizárólag azokra terjed ki, amelyek e kötelmek peres úton történő érvényesítésére irányulnak, vagy azokra a jogvitákra is kiterjed, amelyekben a felperes a szerződésre való hivatkozás nélkül vitatja a jogilag érvényes szerződéses kötelelem fennállását, és a véleménye szerint bármilyen jogi erőt nélkülöző jogcímen megfizetett összeg visszatérítését kéri?

30. A Handelsgericht Wien (Ausztria) által 2013. július 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-375/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A. A 44/2001/EK rendelet (Brüsszel I. rendelet) 15. cikkének (1) bekezdése:

1. Úgy kell-e értelmezni a 44/2001/EK rendelet 15. cikkének (1) bekezdésében foglalt „Valamely személy, a fogyasztó [helyesen: A valamely személy — fogyasztó —] által kereskedelmi vagy szakmai tevékenységén kívül eső céllal megkötött szerződéssel kapcsolatos ügyekben” szövegrészt, hogy

1.1. az a felperes, aki fogyasztóként a másodlagos piacon bemutatóra szóló kötvényt vásárolt, és a kibocsátóval szemben a tájékoztatási és ellenőrzési követelmények megsértése miatt a tájékoztatóért való felelősségből és a kölcsönfeltételekből fakadó igényeket érvényesít, hivatkozhat erre a joghatósági okra, ha a felperes az értékpapír harmadik személytől történő megvásárlása révén származékosan belépett a kibocsátó és a kötvény eredeti jegyzője közötti szerződéses viszonyba?

1.2. (az 1.1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén) a felperes akkor is hivatkozhat a 15. cikk (1) bekezdése szerinti joghatósági okra, ha a harmadik személy, akitől a fogyasztó a bemutatóra szóló kötvényt vásárolta, azt korábban kereskedelmi vagy szakmai tevékenységébe eső céllal vásárolta, a felperes tehát nem egy fogyasztónak minősülő személy helyébe lép a kölcsönviszonyban?

1.3. (az 1.1. és 1.2. kérdésre adandó igenlő válasz esetén) a felperes fogyasztó akkor is hivatkozhat a 15. cikk (1) bekezdése szerinti fogyasztói joghatósági okra, ha nem maga birtokolja a kötvényt, hanem a harmadik személy, akit a felperes az értékpapírok megvásárlásával bízott meg, és aki maga nem minősül fogyasztónak, az értékpapírokat a megállapodásnak megfelelően saját nevében letéteményesként őrzi a felperes számára, és a felperesnek csak kiadásra vonatkozó kötelmi jogi igényt biztosít?

2. (az 1.1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén) a kötvényvásárlásból eredő szerződéses jogalapok miatt eljáró bíróság ugyanezen kötvényvásárlásból eredő jogellenes károkozásból fakadó igényekkel kapcsolatos járulékos joghatóságát is megalapozza a (44/2001/EK rendelet) 15. cikkének (1) bekezdése?

B. A 44/2001/EK rendelet (Brüsszel I. rendelet) 5. cikke 1. pontjának a) alpontja:

1. Úgy kell-e értelmezni a 44/2001/EK rendelet 5. cikke 1. pontjának a) alpontjában foglalt „ha az eljárás tárgya egy szerződés vagy egy szerződéses igény” szövegrészt, hogy

1.1. az a felperes, aki fogyasztóként a másodlagos piacon bemutatóra szóló kötvényt vásárolt, és a kibocsátóval szemben a tájékoztatási és ellenőrzési követelmények megsértése miatt a tájékoztatóért való felelősségből és a kölcsönfeltételekből fakadó igényeket érvényesít, hivatkozhat erre a joghatósági okra, ha a felperes az értékpapír harmadik személytől történő megvásárlása révén származékosan belépett a kibocsátó és a kötvény eredeti jegyzője közötti szerződéses viszonyba?

1.2. (az 1.1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén) a felperes akkor is hivatkozhat az 5. cikk 1. pontjának a) alpontja szerinti joghatósági okra, ha nem maga birtokolja a kötvényt, hanem a harmadik személy, akit a felperes az értékpapírok megvásárlásával bízott meg, az értékpapírokat a megállapodásnak megfelelően saját nevében letéteményesként őrzi a felperes számára, és a felperesnek csak kiadásra vonatkozó kötelmi jogi igényt biztosít?

2. (az 1.1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén) a kötvényvásárlásból eredő szerződéses jogalapok miatt eljáró bíróság ugyanezen kötvényvásárlásból eredő jogellenes károkozásból fakadó igényekkel kapcsolatos járulékos joghatóságát is megalapozza a (44/2001/EK rendelet) 5. cikke 1. pontjának a) alpontja?

C. A 44/2001/EK rendelet (Brüsszel I. rendelet) 5. cikkének 3. pontja:

1. A 44/2001/EK rendelet 5. cikkének 3. pontja értelmében vett jogellenes károkozásból vagy jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekményből fakadó igényeknek minősülnek-e a tájékoztatóért való felelősségből fakadó tőkepiaci jogi igények és a bemutatóra szóló kötvény kibocsátásával összefüggő védelmi és tájékoztatási követelmények megsértéséből fakadó igények?

1.1. (az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén) Akkor is így van-e ez, ha az a személy, aki maga nem birtokolja a kötvényt, hanem csak a kiadásra vonatkozó kötelmi jogi igény illeti meg a birtokossal szemben, aki az értékpapírokat letéteményesként őrzi számára, ezen igényeket a kibocsátóval szemben érvényesíti?

2. Úgy kell-e értelmezni a 44/2001/EK rendelet 5. cikkének 3. pontjában foglalt „ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet” szövegrészt, hogy az értékpapír szándékosan téves információ alapján történő megvásárlása esetén

2.1. a káresemény bekövetkezésének feltételezendő helye a károsult lakóhelye mint a károsult vagyonának központja?

2.2. (a 2.1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén) Akkor is így van-e ez, ha a vételi megbízás és az ellenérték átutalása az ügylet lezárultáig visszavonható, és az ügylet a károsult számlájának megterhelését követő némi idő elteltével valamely másik tagállamban zárult le?

D. A joghatóság vizsgálata, kettős relevanciájú tények

1. Átfogó bizonyítási eljárást kell-e lefolytatnia az eljáró bíróságnak a 44/2001/EK rendelet 25. és azt követő cikke szerinti joghatóság-vizsgálat keretében azon vitatott tényekkel kapcsolatban, amelyek mind a joghatóság kérdése, mind az érvényesített igény fennállása szempontjából relevánsak („kettős relevanciájú tények”), vagy a joghatóság kérdésében történő döntéshozatal során a felperes állításainak helytállóságából kell-e kiindulnia?

45. A Finanzgericht Baden-Württemberg (Németország) által 2013. május 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-250/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyet jellemzik, amelyben egy német Familienkasse (családtámogatási pénztár) 2012. október 17-én az 574/72/EGK rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján családi támogatást nyújtott és (elszámolás útján) fizetett a 2006 októberétől 2011 novemberéig terjedő időszakra a Svájci Államszövetség családi pótlékához képest meglévő különbözetnek megfelelő összegben, a svájci családi pótlékot az 574/72/EGK rendelet 107. cikkének (1) bekezdése, az 574/72/EGK rendelet 107. cikkének (6) bekezdése vagy a 987/2009/EK rendeletnek a 987/2009/EK rendelet 90. cikkében említett valutaátváltási árfolyamok meghatározásakor figyelembe veendő időpontról szóló, 2009. október 15-i H3. határozattal összefüggésben értelmezett 90. cikke alapján kell-e átváltani svájci frankról euróra?

2. Amennyiben az első kérdésre adandó válasz értelmében az átváltást részben vagy egészben az 574/72/EGK rendelet 107. cikkének (6) bekezdése alapján kell elvégezni: az első kérdésben említett körülmények között releváns-e az átváltás szempontjából, hogy mikor folyósították a beszámítandó külföldi ellátást, vagy az bír jelentőséggel, hogy mikor folyósították azt a belföldi ellátást, amelybe beszámítják a külföldi ellátást?

3. Amennyiben az első kérdésre adandó válasz értelmében az átváltást részben vagy egészben az 574/72/EGK rendelet 107. cikkének (1) bekezdése alapján kell elvégezni: olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyet jellemzik, miként kell megállapítani az 574/72/EGK rendelet 107. cikkének (2) és (4) bekezdése szerinti referencia-időszakot? Jelentőséggel bír-e az átváltás szempontjából, hogy a svájci intézmény mikor adta meg vagy fizette ki a beszámítandó családi ellátást?

4. Amennyiben az első kérdésre adandó válasz értelmében az átváltást részben vagy egészben a 987/2009/EK rendeletnek a 2009. október 15-i H3. határozattal összefüggésben értelmezett 90. cikke alapján kell elvégezni: a 2009. október 15-i H3. határozat mely rendelkezése (a 2. pont, a 3. pont a) alpontja vagy a 3. pont b) alpontja) alapján és milyen módon kell átváltani a családi ellátást, ha a nemzeti jog a belföldi családi ellátás tekintetében kizárja az ellátás megadását (az EStG 65. §-a (1) bekezdésének 2. pontja), és annak megadására csak az uniós jog alapján kerül sor? Jelentőséggel bír-e az átváltás szempontjából, hogy a svájci intézmény mikor adta meg vagy fizette ki a családi ellátást?

46. Az Oberster Gerichtshof (Ausztria) által 2013. június 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-328/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a 2001/23/EK irányelv 3. cikke (3) bekezdésének szövegét, amelynek értelmében a valamely kollektív szerződésben lefektetett és az átadónál érvényes „feltételeket” „ugyanolyan mértékben” tiszteletben kell tartani „a kollektív szerződés megszűnésének vagy lejártának időpontjáig”, hogy ez alatt azokat a munkafeltételeket is érteni kell, amelyeket kollektív szerződésben fektettek le, és amelyek a nemzeti jog értelmében annak megszűnése ellenére határozatlan ideig utólag is hatályban maradnak mindaddig, amíg nem lép hatályba új kollektív szerződés, vagy az érintett munkavállalók nem kötnek új egyéni megállapodásokat?

2. Úgy kell-e értelmezni a 2001/23/EK irányelv 3. cikkének (3) bekezdését, hogy a kedvezményezett ugyancsak megszűnt kollektív szerződésének a bemutatott értelemben vett utóhatálya is a kedvezményezett „újabb kollektív szerződésének alkalmazásaként” értendő?

47. A Kúria (Magyarország) által 2013. június 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-332/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az Európai Unió Alapjogi Chartája a kormánytisztviselők és a köztisztviselők jogviszonyára alkalmazandónak minősül-e?
2. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 30. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy ennek az indokolatlan elbocsátás elleni védelemre vonatkozó rendelkezése arra tekintet nélkül alkalmazandó, hogy a tagállam a Módosított Európai Szociális Charta 24. cikkét nem ismerte el magára nézve kötelezőnek?
3. Ha igen, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 30. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az „indokolatlan elbocsátás” fogalmával megegyező az a tagállami rendelkezés, amely szerint a kormánytisztviselő felmentésekor nem kell vele közölni a döntés indokát?
4. Az Európai Unió Alapjogi Chartája 30. cikkének „az uniós joggal, valamint a nemzeti szabályokkal és gyakorlattal összhangban” szövegrészét úgy kell-e értelmezni, hogy tagállam jogszabállyal meghatározhat olyan kivételes személyi kört, akik jogviszonya megszüntetésénél nem kell alkalmazni a 30. cikket?
5. A 2-4. számig feltett kérdések függvényében az Európai Unió Alapjogi Chartája 51. cikkének (1) bekezdését kormánytisztviselőre vonatkozóan úgy kell-e értelmezni, hogy a 30. cikkel ellentétes tagállami szabályozást a tagállami bíróságnak figyelmen kívül kell hagyni?

48. A Tribunal do Trabalho de Leiria (Portugália) által 2013. június 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-343/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A közösségi jog és különösen [a 2011/35/EU] irányelv, illetve annak [19. cikke] értelmében a társaságok egyesülése magával vonja-e a munkaügyi jogsértésekkel kapcsolatos felelősség átszállását, vagyis azt, hogy a beolvadó társaságnak az egyesülés cégbírósági bejegyzését megelőző cselekményeiért az átvevő társaság felelős?
2. A munkaviszonyokhoz kapcsolódó szankció az irányelv alkalmazása szempontjából harmadik személy (ebben az esetben a munkaügyi jogsértésekre vonatkozó szabályozás alapján az állam) javára szóló olyan követelésnek tekinthető-e, amelynek következtében a munkaügyi jogsértésből eredő tartozás (bírság) átszáll az átvevő társaságra, e tartozás tekintetében pedig az állam a hitelező?
3. Ellentétes-e a társaságok egyesülésének joghatásait megállapító említett közösségi irányelvvel a Código das Sociedades Comerciais 112. cikkének olyan értelmezése, amely szerint abból nem következik az egyesülést megelőzően elkövetett munkaügyi jogsértés miatti eljárás megszüntetése, sem az előírt bírság eltörlése, és ezáltal a rendelkezésnek olyan kiterjesztő értelmezése jön-e létre, amely ellentétes a közösségi jog elveivel, és különösen az irányelv 19. cikkével?
4. A fenti értelmezés sérti-e azon elvet, hogy a munkaügyi jogsértések maguk után vonják az átvevő társaság objektív (enyhe) vagy vétkességen alapuló felelősségét?

49. A Corte Suprema di Cassazione (Olaszország) által 2013. június 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-362/13. és C-363/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Alkalmazhatóak-e a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött — az 1999/70/EK irányelv mellékletét képező — keretmegállapodás szakaszai a hajózással összefüggő munkaviszonyokra, és különösen a 2. szakasz 1. pontja vonatkozik-e a naponta közlekedő komphajókon határozott időre foglalkoztatott munkavállalókra?
2. Az 1999/70/EK irányelv mellékletét képező keretmegállapodással és különösen a 3. szakasz 1. pontjával ellentétes-e az a nemzeti szabályozás, amely a szerződés „időtartamáról” és nem „határozott időről” rendelkezik (a hajózásról szóló törvénykönyv 332. cikke), és összeegyeztethető-e az említett irányelvvel a szerződés időtartama végső időpontja oly módon történő megjelölésének előírása, hogy az biztosan bekövetkezik („legfeljebb 78 nap”), de bizonytalan, hogy mikor?
3. Az 1999/70/EK irányelv mellékletét képező keretmegállapodással és különösen a 3. szakasz 1. pontjával ellentétes-e az a nemzeti szabályozás (a hajózásról szóló törvénykönyv 325., 326. és 332. cikke), amely a határozott idejű munkaszerződés objektív indokaként csupán a teljesítendő utazást vagy utazásokat jelölte meg, és ily módon lényegében a szerződés tárgya (szolgáltatás) megegyezik annak indokával (a határozott időre szóló szerződéskötés indoka)?
4. Az 1999/70/EK irányelv mellékletét képező keretmegállapodással ellentétes-e az a nemzeti szabályozás (a jelen ügyben a hajózásról szóló törvénykönyv rendelkezései), amely az egymást követő, határozott időre létrejött munkaszerződések alkalmazása esetén (amely az 5. szakasz értelmében visszaélésnek minősül) kizárja, hogy azok határozatlan ideig tartó munkaviszonnyá alakuljanak át (a hajózásról szóló törvénykönyv 326. cikkében foglalt rendelkezés kizárólag arra az esetre írja ezt elő, ha a munkavállaló megszakítás nélkül több, mint egy évig áll alkalmazásban, valamint ha a szerződés megszűnése és az új szerződés megkötése között kevesebb, mint hatvan nap telik el)?

50. A Juzgado de lo Social de Barcelona (Spanyolország) által 2013. július 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-392/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a 98/59 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt „*csoporthasználat*” fogalmát — annak közösségi jelentőségét is figyelembe véve —, tekintettel arra, hogy hatálya az általa előírt küszöbérték figyelembevételével valamennyi „*olyan elbocsátásra kiterjed, amelyet valamely munkáltató egy vagy több, nem a munkavállalók személyében rejlő ok miatt foganatosít*”, hogy azt ellehetetleníti vagy azzal ellentétes az a nemzeti jogba átvevő vagy átültető szabályozás, mint a munkavállalók jogállásáról szóló törvény 51. cikkének (1) bekezdése, amely kizárólag olyan, meghatározott típusú felmondásokra korlátozza előbbi alkalmazását, amelyek „*gazdasági, műszaki, szervezeti vagy termelési*” okokon alapulnak?
2. A „*csoporthasználat*” esete fennállásának a 98/59 irányelv 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételek alapján történő megállapítása során az elbocsátási létszámok számításakor figyelembe kell-e venni a — munkavállalók jogállásáról szóló törvény 49. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakhoz hasonló — határozott idejű szerződések (a szerződésben kikötött idő eltelte, a munkafeladat vagy a szolgáltatás teljesítése miatti) megszűnésének egyedi eseteit is, tekintettel arra, hogy az irányelv előbb említett 1. cikkének (1) bekezdése értelmében elbocsátásnak minősül mind a „*munkáltató által foganatosított elbocsátás*” [a) pont], mind „*a munkaszerződések munkáltató által egy vagy több, nem az érintett egyéni munkavállalók személyében rejlő ok miatt kezdeményezett felmondása [helyes fordítás: megszüntetése], feltéve hogy az elbocsátottak száma legalább öt fő*” [második albekezdés]?

3. A 98/59 irányelv alkalmazásának kizárására vonatkozó, 1. cikkének (2) bekezdése a) pontjában megállapított szabály értelmében a „korlátozott időtartamra vagy meghatározott feladatra nézve kötött munkaszerződések keretein belül történő csoportos létszámcsoökkentések” fogalmának meghatározása során kizárólag az 1. cikk (2) bekezdés a) pontja szerinti, szigorúan mennyiségi követelményt kell figyelembe venni, vagy ezenfelül szükséges, hogy a csoportos létszámcsoökkentés oka azonos időtartamra, feladatra vagy szolgáltatásra csoportosan kötött szerződéseken alapuljon?

4. Összhangban áll-e az „üzem” fogalmával mint a 98/59 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének értelmében a „csoportos létszámcsoökkentés” fogalmának meghatározása szempontjából alapvető „közösségi jogi fogalommal” — tekintettel annak ugyanezen irányelv 5. cikkében megállapított minimum-szabály jellegére — az az értelmezés, amely lehetővé teszi, hogy a tagállami belső jogba átültető vagy átvevő szabály, Spanyolország esetében a munkavállalók jogállásáról szóló törvény 51. cikkének (1) bekezdése, a küszöbértékek számításakor kizárólag a „vállalkozás” egészét vegye alapul, kizárva azokat a helyzeteket, amikor az „üzemet” referenciaegységként alkalmazva [az érintettek létszáma] meghaladná az említett rendelkezésben megállapított küszöbértéket?

51. A Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Nejvyšším správním soudem (Cseh Köztársaság) által 2013. július 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-394/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: cseh

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 76. cikkét, hogy a jelen ügy körülményei között, azaz amennyiben a felperes, és annak férje, illetve gyermeke Franciaországban élnek, férje ott dolgozik, érdekközpontjuk ott található, illetve a felperes teljes körűen Franciaországban részesült a PAJE (kisgyermek után járó juttatás) családi ellátásban, a Cseh Köztársaság minősül a családi ellátás — szülői támogatás odaítélésére illetékes államnak?

Az 1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

2. Úgy kell-e értelmezni a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet átmeneti rendelkezéseit, hogy azok előírják a Cseh Köztársaság számára, hogy 2010. április 30. után családi ellátást ítéljenek oda, jóllehet az államok illetékességét 2010. május 1-jétől kezdődően befolyásolhatja a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet lakóhelyre vonatkozó új meghatározása (a 22. és azt követő cikkek)?

Az 1. kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

3. Úgy kell-e értelmezni a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, hogy a jelen ügy körülményei között a Cseh Köztársaság 2010. május 1-jétől kezdődően a családi támogatások odaítélésére illetékes államnak minősül?

52. A Satakunnan käräjäoikeus (Finnország) által 2013. július 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-396/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: finn

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Valamely, a munkavállalók érdekében eljáró szakszervezet közvetlenül hivatkozhat-e egy más tagállambeli szolgáltatóval szemben az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkére mint közvetlen jogforrásra, ha az állítólag a 47. cikkbe ütköző rendelkezés (a lengyel munka törvénykönyvének 84. cikke) tisztán nemzeti rendelkezés?

2. A foglalkoztatás helye szerinti államban folyamatban lévő, a 96/71/EK irányelv értelmében vett, esedékes követelések miatti bírósági eljárásban az következik az uniós jogból, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke, valamint az említett irányelv 5. cikkének (2) bekezdése és 6. cikke szerinti hatékony jogvédelem elvéből — az Alapjogi Charta 12. cikkében a szakszervezetek területén biztosított egyesülési szabadsággal összefüggésben értelmezve —, hogy a nemzeti bíróság nem alkalmazhatja a munkavállaló származás szerinti állama munka törvénykönyvének azon rendelkezését, amely kizárja a bérkövetelésnek behajtás érdekében a foglalkoztatás helye szerinti államban tevékenykedő szakszervezetre való átruházását, miközben a foglalkoztatás helye szerinti állam vonatkozó rendelkezése lehetővé teszi az esedékes bérkövetelés behajtás érdekében történő átruházását, és így a felperesi jogállás olyan szakszervezetre való átruházását, amelynek minden olyan munkavállaló a tagja, aki a behajtási követelését átruházta?

3. Úgy kell-e értelmezni a Lisszaboni Szerződés 30. jegyzőkönyvének rendelkezéseit, hogy azokat a Lengyelországon vagy az Egyesült Királyságon kívüli nemzeti bíróságnak is figyelembe kell vennie, amennyiben a szóban forgó jogvita szoros kapcsolatban van Lengyelországgal, és különösen, ha a munkaszerződésekre alkalmazandó jog a lengyel jog? Másképpen fogalmazva: a lengyel-brit jegyzőkönyv megakadályozza-e a finn bíróságot abban, hogy megállapítsa, Lengyelország jogi vagy közigazgatási rendelkezései, közigazgatási gyakorlata vagy közigazgatási intézkedései sértik az Európai Unió Alapjogi Chartájában kihirdetett alapjogokat, szabadságokat és elveket?

4. Úgy kell-e értelmezni a Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkére figyelemmel, hogy az kizárja valamely tagállam olyan nemzeti szabályozásának alkalmazását, amely tiltja a munkaviszonyból eredő követelések és igények átruházását?

5. Úgy kell-e értelmezni a Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdését, hogy a munkaszerződésből eredő követelések átruházására azt a jogot kell alkalmazni, amely a Róma I. rendelet szerint a szóban forgó munkaszerződésre irányadó, anélkül hogy jelentősége lenne annak, hogy egy adott igény tartalmára valamely más jog rendelkezései is kihatnak?

6. Úgy kell-e értelmezni a 96/71 irányelv 3. cikkét az EUMSZ 56. és 57. cikk fényében, hogy a minimális bérszint fogalma magában foglalja a bércsoport szerinti alapórabért, a garantált teljesítménybért, a szabadságpénzt, a rögzített napidíjat és a napi munkába menetel miatti térítést (útidőtérítés), ahogyan ezen, az irányelv mellékletének hatálya alá tartozó munkafeltételeket az általánosan alkalmazandónak nyilvánított kollektív megállapodás rögzíti?

6.1. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. [és 57.] cikket és/vagy a 96/71/EK irányelv 3. cikkét, hogy az kizárja, hogy a tagállamok úgynevezett befogadó államként nemzeti jogi rendelkezéseikben (általánosan alkalmazandó kollektív megállapodásban) arra kötelezzék a más tagállambeli szolgáltatókat, hogy a területükre kiküldött munkavállalóknak útidőtérítést és napidíjat fizessenek, ha figyelembe vesszük, hogy a hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések szerint a kiküldetésben lévő munkavállaló a kiküldetés egész időtartama alatt szolgálati út keretében tevékenykedőnek tekintendő, úgyszólván útidőtérítést és napidíjat igényelhet?

6.2. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. és 57. cikket és/vagy a 96/71/EK irányelv 3. cikkét, hogy az kizárja, hogy a nemzeti bíróság megtagadja a más tagállambeli vállalkozás által a származás szerinti államában bevezetett és alkalmazott bércsoport-besorolás elismerését?

6.3. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. és 57. cikket és/vagy a 96/71/EK irányelv 3. cikkét, hogy az lehetővé teszi, hogy egy más tagállambeli munkáltató érvényesen és a foglalkoztatás helye szerinti állam bíróságára nézve kötelezően megállapítsa a munkavállalók bércsoportokba való besorolását, ha a foglalkoztatás helye szerinti államban általánosan alkalmazandó kollektív megállapodás az eredmény szempontjából más bércsoport-besorolást ír elő, vagy pedig a befogadó tagállam, amelybe a más tagállamból származó szolgáltató munkavállalóit kiküldték, előírhatja a szolgáltatóknak, hogy milyen rendelkezéseket kell figyelembe vennie a munkavállalók bércsoportokba való besorolásakor?

6.4. Úgy kell-e értelmezni a 96/71/EK irányelv 3. cikkét az EUMSZ 56. és 57. cikkkel összefüggésben, hogy az elszállásolás, amelynek költségeit a 6. kérdésben említett kollektív megállapodás alapján a munkáltatónak kell viselnie, és az étkezési utalványok, amelyeket a más tagállamból származó

szolgáltató a munkaszerződés szerint nyújt, a kiküldetéssel kapcsolatban felmerült költségek megtérítésének tekintendők, vagy a 3. cikk (1) bekezdése értelmében vett minimális bérszint fogalmába tartoznak?

6.5. Úgy kell-e értelmezni a 96/71/EK irányelv 3. cikkét az EUMSZ 56. és 57. cikkel összefüggésben, hogy a teljesítménybér, az útidőtérítés és a napidíj kérdésének értelmezésekor úgy kell tekinteni, hogy a foglalkoztatás helye szerinti államban általánosan alkalmazandó kollektív megállapodást igazolják a közreaddal kapcsolatos követelmények?

53. Centrale Raad van Beroep (Hollandia) által 2013. július 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-382/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1a. Úgy kell-e értelmezni a 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontját, hogy azon, valamely tagállamban illetőséggel rendelkező személyek, akik az említett rendelet hatálya alá tartoznak, és kiegészítő szerződés alapján fizetés ellenében, munkaviszonyban legfeljebb havi két vagy három napon végeznek tevékenységet valamely másik tagállam területén, ott emiatt a foglalkoztatás szerinti állam társadalombiztosítási jogszabályainak hatálya alá tartoznak?

1b. Az 1. a) kérdésre adandó igenlő válasz esetén: a foglalkoztatás szerinti állam társadalombiztosítási jogszabályainak hatálya alá tartoznak-e ebben az esetben az említett belföldi illetőségű személyek mind azon napokon, amelyeken munkát végeznek, mind azon napokon, amelyeken nem végeznek munkát, és amennyiben igen, úgy az utolsó tényleges munkavégzést követően meddig alkalmazandók még az említett jogszabályok?

2. Ellentétes-e a 1408/71 rendelet 13. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 13. cikke (2) bekezdésének a) pontjával az, hogy az a migráns munkavállaló, aki a foglalkoztatás szerinti állam társadalombiztosítási jogszabályainak hatálya alá tartozik, a lakóhely szerinti állam egyik nemzeti szabályozása alapján ez utóbbi államban az AOW [általános öregségi biztosításról szóló törvény (Algemene ouderdomswet)] szerinti biztosítottnak minősül?

3a. Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, különösen a munkavállalók és/vagy az uniós polgárok szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseket, hogy azzal, illetve azokkal a jelen eljárás körülményei között ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés alkalmazása, mint amilyen az AOW és/vagy az AKW 6a. cikke, amelynek értelmében a Hollandiában lakóhellyel rendelkező migráns munkavállaló Hollandiában azért van kizárva az AOW és/vagy az AKW szerinti biztosításból, mert kizárólag a német társadalombiztosítási jogszabályok hatálya alá tartozik, mégpedig akkor is, ha az említett munkavállaló Németországban csekély mértékben foglalkoztatottként ki van zárva az öregségi biztosításból, és nem jogosult családi támogatásra?

3b. Jelentőséggel bír-e még a 3. a) kérdésre adandó válasz szempontjából az is, hogy fennállt az AOW szerinti önkéntes biztosítás megkötésének vagy az SvB arra való felszólításának lehetősége, hogy az 1408/71 rendelet 17. cikke értelmében vett megállapodást kössön?

54. A High Court of Ireland (Írország) által 2013. július 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-403/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Amennyiben az A tagállamban lakóhellyel rendelkező munkavállaló, aki ebben a tagállamban csupán három éve fejt ki biztosítási időbe beszámított kereső tevékenységet, a biztosítási időbe beszámított foglalkoztatás utolsó hat hónapját B tagállamban tölti, akkor e személynek betegség miatti társadalombiztosítási ellátás iránti kérelme

(i) a 883/2004/EK rendelet 11. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében a B tagállam jogának, vagy

(ii) a 11. cikke (3) bekezdésének e) pontja értelmében a lakóhely szerinti A tagállam jogának hatálya alá tartozik?

2. Az 1. kérdés szempontjából releváns-e, hogy amennyiben B tagállam joga irányadó, akkor a szóban forgó munkavállaló nem jogosult társadalombiztosítási ellátásra, holott a lakóhely szerinti tagállamban (A tagállam) arra jogosult lenne?

Polgári ügyszak

62. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2013. június 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-310/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a 85/374/EGK irányelv 13. cikkét, hogy ez az irányelv általában nem érinti a gyógyszerkészítmények terén fennálló német felelősségi szabályokat mint „különös felelősségi rendelkezéseket”, és ennek következményeként tovább fejlődhet a gyógyszerkészítmények jogára vonatkozó nemzeti felelősségi rendszer, vagy úgy kell-e értelmezni a szabályozást, hogy nem lehet bővíteni az irányelv kihirdetésének időpontjában (1985. július 30-án) fennálló, a gyógyszerkészítmények jogára vonatkozó felelősségi tényállásokat?

63. A Supreme Court (Írország) által 2013. június 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-345/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési mintaként állítólagosan oltalomban részesülő formatervezési minta egyéni jellegének megítélése során az említett rendelet 6. cikke értelmében vett, a tájékozott használóra tett összbenyomást annak alapján kell megítélni, hogy az különbözik a) a nyilvánosságra jutott bármely konkrét korábbi formatervezési minta által, vagy b) az egynél több ilyen korábbi formatervezési minta ismert elemeinek bármely kombinációja által az ilyen használóra tett összbenyomástól?

2. Köteles-e egy közösségi formatervezésminta-oltalmi bíróság a közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet 85. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában egy lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi formatervezési mintát érvényesnek tekinteni, amennyiben a jogosult pusztán megjelöli, hogy miben áll a közösségi formatervezési minta egyéni jellege, vagy köteles-e a jogosult bizonyítani, hogy a formatervezési minta a rendelet 6. cikkével összhangban egyéni jellegű?

64. A Supreme Court of the United Kingdom által 2013. június 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-360/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Olyan körülmények között, amikor:

i. a végső felhasználó megtekint egy weboldalt anélkül, hogy azt letöltené, kinyomtatná vagy arról más módon másolatot kívánna készíteni;

- ii. e weboldalról automatikusan másolatok készülnek a képernyőn és a végső felhasználó merevlemezének internetes gyorsítótárában („cache”);
- iii. e másolatok készítése nélkülözhetetlen a megfelelő és hatékony internetes böngészéssel járó műszaki eljárások szempontjából;
- iv. a képernyőn készült másolat addig marad a képernyőn, amíg a végső felhasználó el nem hagyja az adott weboldalt, ekkor a számítógép rendes működése alapján automatikusan törlődik;
- v. a gyorsítótárban tárolt másolat addig marad a gyorsítótárban, amíg más anyaggal felül nem íródik, ahogy a végső felhasználó további weboldalakat tekint meg, ekkor a számítógép rendes működése alapján automatikusan törlődik; és
- vi. a másolatokat nem őrzik meg hosszabb ideig, mint ameddig a fenti iv. és v. pontban említett, az internethasználathoz kapcsolódó rendes folyamatok zajlanak;

az ilyen másolatok i. időlegések, ii. járulékos vagy közbenső jellegűek és iii. a műszaki eljárás elválaszthatatlan és lényeges részét képezik a 2001/29/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében?

65. Az Amtsgericht Düsseldorf (Németország) által 2013. július 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-400/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet 3. cikkének a) és b) pontjával ellentétes-e a tartási igények külföldön való érvényesítéséről szóló 2011. május 23-i törvény (Gesetz zur Geltendmachung von Unterhaltsansprüchen im Verkehr mit ausländischen Staaten [Auslandsunterhaltsgesetz — AUG], BGBl I., 898. o.) 28. §-ának (1) bekezdése?

66. Az Amtsgericht Karlsruhe (Németország) által 2013. július 18-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-408/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Összeegyeztethető-e a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet 3. cikkének a) és b) pontjával az,

ha a tartási igények külföldön való érvényesítéséről szóló német törvény (Gesetz zur Geltendmachung von Unterhaltsansprüchen im Verkehr mit ausländischen Staaten [Auslandsunterhaltsgesetz — AUG]) 28. §-a (1) bekezdésének első mondata azt írja elő,

hogy abban az esetben, ha az eljárásban részt vevő valamelyik fél szokásos tartózkodási helye nem belföldön található, a 4/2009/EK tanácsi rendelet 3. cikkének a) és b) pontjában szabályozott esetekben a tartási ügyekben benyújtott kérelmeket kizárólag azon tartományi felsőbb bíróság (Oberlandesgericht) székhelye szerint illetékes elsőfokú bíróság (Amtsgericht) bírálja el, amelynek illetékességi területén az ellenérdekű fél vagy a jogosult szokásos tartózkodási helye van?

165. A Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) által 2013. május 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-282/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Keretirányelv”) 4. és 9b. cikkét és az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Engedélyezési irányelv”) 5. cikkének (6) bekezdését, hogy e rendelkezések az engedélyezési irányelv 5. cikkének (6) bekezdése szerinti nemzeti eljárásban a keretirányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett érintetti jogállást biztosítanak valamely versenytársnak?

166. A Finanzgericht München (Németország) által 2013. május 29-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-297/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Úgy kell-e értelmezni a XVI. áruosztályhoz fűzött megjegyzés 2. pontjának a) alpontját, hogy a Kombinált Nomenklatúra (a továbbiakban: KN) 8473 vtsz. szerinti alkatrészkénti besorolás feltételeinek is megfelelő, és a KN 84. áruosztály másik vtsz.-a szerinti, vagy a KN 85. áruosztály valamely vtsz.-a szerinti önálló árukénti besorolás feltételeinek is megfelelő árut azért kell a másik vtsz. alá sorolni, mert a 8473 vtsz. nem részesíthető előnyben a 84. áruosztály másik vtsz.-aihoz és a 85. áruosztály vtsz.-aihoz képest?

167. A Thüringer Oberlandesgericht (Németország) által 2013. június 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-319/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Úgy kell-e értelmezni a 2010/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a televíziókészülékek energiafogyasztásának címkézése tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2010. október 28-i 1062/2010/EU bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének a) pontját,

hogy a kereskedőt (2011. november 30-tól) csak akkor terheli a televíziókészülékek címkézésének kötelezettsége, ha a beszállító e televíziókészülékeket az említett rendelet 3. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően (2011. november 30-tól) már megfelelő címkével látta el,

vagy a kereskedőt (2011. november 30-tól) azon televíziókészülékek tekintetében is terheli a címkézési kötelezettség, amelyeket a beszállító 2011. november 30. előtt nem látott el megfelelő címkével, és így a kereskedő köteles e televíziókészülékekhez (időben, utólag) címkéket igényelni?

168. Az Unabhängiger Verwaltungssenat Wien (Ausztria) által 2013. június 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-329/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A környezeti információkról szóló 2003/4/EK irányelv érvényességéről:

Az EUMSZ 267. cikk első mondatának b) pontjával összhangban kérdés, hogy érvényes-e a környezeti információkról szóló 2003/4/EK irányelv egésze, illetve valamennyi része, különös tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdése szerinti előírásokra?

2. A környezeti információkról szóló 2003/4/EK irányelv értelmezéséről:

Amennyiben az Európai Bíróság igenlő választ ad a környezeti információkról szóló 2003/4/EK irányelv egészének, illetve részeinek érvényességére, úgy az EUMSZ 267. cikk első mondatának a) és b) pontjával összhangban annak megállapítására irányul a kérelem, hogy a környezeti információkról szóló irányelv rendelkezései mennyiben és milyen feltételezések mellett egyeztethetők össze az Európai Unió Alapjogi Chartájának rendelkezéseivel és az EUSZ 6. cikk előírásaival.

169. A Tribunalul Sibiu (Románia) által 2013. június 18-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-331/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: román

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy értelmezhető-e az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének, az Európai Unió Alapjogi Chartája 17., 20. és 21. cikkének, az EUMSZ 110. cikknek a rendelkezései, valamint a jogbiztonságnak és a *reformatio in peius* tilalmának az uniós jog és a Bíróság ítélkezési gyakorlata által rögzített elve, hogy azokkal ellentétes az olyan szabályozás, mint a 9/2013. sz. rendelet?

170. A Bundesfinanzhof (Németország) által 2013. június 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-334/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az export-visszatérítés elnyerése tárgyában történő döntéshozatal során úgy kell-e tekinteni, hogy a kiviteli engedélyt a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló 800/1999/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megfelelően bemutatták, ha a kiviteli vámhivatal a kiviteli nyilatkozatot az engedély bemutatása nélkül fogadta el, az exportőrnek ennek során engedélyezte, hogy az engedélyt meghatározott határidőn belül utólag mutassa be, és az exportőr ennek eleget tett?

2. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: kötelezően megköveteli-e a mezőgazdasági termékek után járó export- visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló 800/1999/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdése, hogy a kiviteli engedélyt már a kiviteli nyilatkozat leadásakor bemutassák, vagy elegendő, ha az exportőr a (részére a kivitel előtt kiadott) kiviteli engedélyt csak a kifizetési eljárásban mutatja be?

3. Jogvesztés nélkül be tudja-e még mutatni az érvényes vámokmányokat a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló 800/1999/EK rendeletben a bemutatásra megállapított határidő lejárta után az az exportőr, aki először hamis vámokmányokat mutatott be az exportáru rendeltetési hely szerinti államba történő megérkezése tekintetében, ha a késedelmes bemutatás nem késleltette vagy akadályozta a kifizetési eljárás lefolytatását, mert a visszatérítési kérelmet először a rendeltetési helyre érkezésről szóló ilyen igazolások bemutatásának elmulasztásától eltérő okokból utasították el, és ezen igazolásokat bemutatják, miután megállapítást nyert ezen okmányok hamisítása?

4. Akkor is fennállnak-e a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról szóló 800/1999/EK rendelet 51. cikke szerinti bíróság kiszabásának feltételei, ha az igényelt export-visszatérítés megfelel ugyan a ténylegesen biztosítandó export-visszatérítésnek, az exportőr azonban a kifizetési eljárásban először olyan okmányokat mutatott be, amelyek alapján nem lehetett volna számára export-visszatérítést biztosítani?

171. A Scottish Land Court (Egyesült Királyság) által 2013. június 18-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-335/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Megfelelő értelmezés esetén alkalmazandó-e a 795/2004/EK bizottsági rendelet 18. cikkének (2) bekezdése:-

- a) amennyiben egy mezőgazdasági termelő teljesíti a következő cikkek közül bármelyik kettő vagy több alkalmazási feltételeit: nevezetesen az említett rendelet 19. cikke, 20. cikke, 21. cikke, 22. cikke, 23. cikke, 23a. cikke, valamint az 1782/2003/EK tanácsi rendelet (2) 37. cikkének (2) bekezdése, 40. cikke, 42. cikkének (3) bekezdése és 42. cikkének (5) bekezdése; vagy csak
- b) akkor, amennyiben egy mezőgazdasági termelő teljesíti a 795/2004/EK bizottsági rendelet 19. cikke, 20. cikke, 21. cikke, 22. cikke, 23. cikke és 23a. cikke közül kettő vagy több, [omissis] vagy külön az 1782/2003/EK tanácsi rendelet 37. cikkének (2) bekezdése, 40. cikke, 42. cikkének (3) bekezdése és 42. cikkének (5) bekezdése közül kettő vagy több feltételeit?

2. Amennyiben a 18. cikk (2) bekezdése a fenti (1)a) pontban leírt módon értelmezendő, érvénytelen-e a 18. cikk (2) bekezdése egészében vagy részben a felperes által előterjesztett alábbi jogalapok egyike vagy mindkettő alapján:

- a) annak alapján, hogy a Bizottság a 795/2004/EK rendelet elfogadása során nem rendelkezett hatáskörrel arra, hogy a 18. cikket ilyen tartalommal fogadja el; vagy
- b) annak alapján, hogy a Bizottság, a 795/2004/EK rendelet elfogadása során nem indokolta a 18. cikk (2) bekezdését?

3. Amennyiben a 18. cikk (2) bekezdése a fenti (1)a) pontban leírt módon értelmezendő, és a (2) kérdésre nemleges válasz adandó, alkalmazandó-e a 18. cikk (2) bekezdése abban a helyzetben, ha a mezőgazdasági termelő 2005-ben egy mezőgazdasági üzem után egy jogosultság nemzeti tartalék terhére történő kiosztására vonatkozóan ideiglenes jóváhagyásban részesült a 795/2004/EK bizottsági rendelet 22. cikke alapján, ez a kiosztott jogosultság azonban 2007-ig, amikor a mezőgazdasági termelő átvette a mezőgazdasági üzemet, nem került bejelentésre az IIER formanyomtatványon?

172. A Supremo Tribunal Administrativo (Portugália) által 2013. június 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-341/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az eljárásnak az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti elévülési idejét kizárólag az Európai Közösség és a közösségi támogatások kifizető szerveként eljáró ellenérdekű fél közötti jogviszonyban alkalmazzák-e, vagy a közösségi támogatások kifizető szerveként eljáró ellenérdekű fél és a fellebbező fél mint a jogosulatlanul nyújtott támogatások kedvezményezettje közötti jogviszonyban is figyelembe veszik?

2. Amennyiben megállapításra kerül, hogy a rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti elévülési idő a támogatások kifizető szerve és a jogosulatlanul nyújtottnak minősített támogatások kedvezményezettje közötti jogviszonyban is alkalmazható, azt úgy kell-e értelmezni, hogy az említett elévülési idő kizárólag az 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet 5. cikke értelmében vett közigazgatási szankciók esetén alkalmazható, vagy az ugyanezen rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti „közigazgatási intézkedések”, azaz konkrétan a jogosulatlanul kapott támogatások visszatérítéséről szóló bekezdés esetén is?

173. A Commissione tributaria provinciale di Roma (Olaszország) által 2013. június 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-344/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Ellentétesek-e az EK-Szerződés 49. cikkével az Olaszországban lakóhellyel rendelkező személyek által az Európai Unió valamely tagállamában található játékkaszinóban megszerzett nyereményre vonatkozóan előírt adóbevallási és adófizetési kötelezettségek, ahogyan azokat az 1986. december 22-i 917. sz. köztársasági elnöki rendelet (TUIR) 67. cikkének d) pontja szabályozza, vagy azokat az EK-Szerződés 46. cikke alapján közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok igazolják?

174. A Naczelný Sąd Administracyjny (Lengyelország) által 2013. június 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-349/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: lengyel

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a jövedékiadó-köteles termékekre vonatkozó általános rendelkezésekről és e termékek tartásáról, szállításáról és ellenőrzéséről szóló, 1992. február 25-i 92/12/EGK tanácsi irányelv 3. cikkének (3) bekezdését, valamint a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről és a 92/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. december 16-i 2008/118/EK tanácsi irányelv ennek megfelelő, jelenleg hatályos 1. cikke (3) bekezdése [első albekezdésének] a) pontját és [második] albekezdését, hogy e szabályok nem tiltják a tagállam számára, hogy a 2710 19 71–2710 19 99 KN-kódok alá tartozó, nem üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként felhasznált kenőolajokra az energiatermékek felhasználását terhelő harmonizált jövedéki adó szabályai szerinti jövedéki adót vessen ki?

175. A Commissione Tributaria Regionale dell’Umbria (Olaszország) által 2013. június 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-355/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Összeegyeztethető-e a 2002/20/EK irányelv 3. cikkével a 259/2003. sz. törvényerejű rendelet 160. cikke, amelyből a 641/1972. sz. köztársasági elnöki rendelet 21. cikkének díjszabása szerinti igazgatási díj származik, amely rendelkezés a liberalizált távközlési rendszerben kizárja azt a közigazgatási hatósági ellenőrzési hatáskört, amely a szolgáltatás felhasználóira háruló közterhet indokolja?

2. Összeegyeztethető-e a verseny szabadságával és az egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazásának a Szerződés 102. cikke által előírt tilalmával a 33/1990. sz. miniszteri rendelet 3. cikkének (2) bekezdése, amelyre a 641/1972. sz. köztársasági elnöki rendeletnek a 151/1991. sz. törvényrendelet 3. cikkével módosított 21. cikke szerinti díjszabás hivatkozik?

3. Összeegyeztethető-e az ésszerűség és megfeleléség követelményeivel, illetve akadályozza-e a versenypiac kialakulását, hogy az igazgatási díj összege eltérő a magánfelhasználók és a vállalati felhasználók esetén, továbbá az, hogy az említett díj kizárólag az előfizetői szerződések tekintetében alkalmazandó, kizárva hatálya alól a feltöltőkártyás szolgáltatást?

176. A Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie (Lengyelország) által 2013. június 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-357/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: lengyel

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a tőkeemelést [helyesen: tőkefelhalmozást] terhelő közvetett adókról szóló, 2008. február 12-i 2008/7/EK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját, hogy az e rendelkezések értelmében vett tőkeegyesítő társaságnak tekintendő a betéti részvénytársaság, ha e társaság jogi természetéből az következik, hogy csak a tőke és a társasági tagok egy része felel meg az irányelv 2. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontjában rögzített feltételeknek?

2. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén úgy kell-e értelmezni a tőkeemelést [helyesen: tőkefelhalmozást] terhelő közvetett adókról szóló, 2008. február 12-i 2008/7/EK tanácsi irányelv 9. cikkét, hogy az azáltal, hogy lehetőséget biztosít a tagállamoknak arra, hogy az irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében említett jogalanyokat ne tekintsék tőkeegyesítő társaságnak, a tőkeilleték e jogalanyokra történő kivetését a tagállamok szabad döntésére bízza?

177. A Centrale Raad van Beroep (Hollandia) által 2013. június 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-359/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1A. Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, különösen az EUMSZ 45. cikket és az 1612/68 rendelet 7. cikkének (2) bekezdését, hogy azzal ellentétes, ha az uniós tagállam Hollandia megszünteti valamely nagykorú gyermeknek — aki holland állampolgárságú, Belgiumban lakóhellyel rendelkező és részben Hollandiában, részben Belgiumban dolgozó határ menti munkavállalóval szemben tartásra jogosult — az EU-n kívüli tanulmányok finanszírozására való jogosultságát attól az időponttól kezdődően, amikor a határ menti munkavállalói tevékenység véget ért, és a határ menti munkavállaló már csak Belgiumban vállalt munkát, amiatt, hogy a gyermek nem tesz eleget azon feltételnek, hogy az adott oktatási intézménybe történő beiratkozást megelőző hat évből legalább három évig Hollandiában lakjon?

1B. Ha az 1A. kérdésre igenlő válasz adandó: Ellentétes-e az uniós joggal a tanulmányok támogatásának olyan időszakra történő nyújtása — feltéve, hogy ennek további feltételei teljesülnek —, amely rövidebb, mint a tanulmányok időtartama, amelyhez a támogatást nyújtják?

Amennyiben a Bíróság az 1A. és az 1B. kérdés megválaszolása során arra az eredményre jut, hogy a munkavállalók szabad mozgáshoz való jogára vonatkozó jogszabályokkal nem ellentétes, hogy B. Martens számára 2008 novemberétől 2011 júniusáig, vagy ezen időszak egy részére állapítsák meg a tanulmányok támogatását:

2. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket, hogy ezekkel ellentétes, ha az uniós tagállam Hollandia nem hosszabbítja meg a tengerentúli országok és területek (a továbbiakban: TOT) (Curaçao) valamely oktatási intézményében folytatott tanulmányok támogatását, amelyre az érintett azért volt jogosult, mert apja Hollandiában határ menti munkavállalóként dolgozott, amiatt, mert az érintett nem teljesíti a valamennyi uniós polgárra, így a saját állampolgárokra is vonatkozó azon feltételt, hogy az e tanulmányokra való beiratkozását megelőző hat évből legalább három évig Hollandiában lakjon?

178. A High Court of Justice (Chancery Division) (Egyesült Királyság) által 2013. június 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-364/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Beletartoznak-e a biotechnológiai találmányok jogi oltalmáról szóló 98/44/EK irányelv 6. cikke (2) bekezdésének c) pontjában szereplő „emberi embrió” fogalmába a megtermékenyítetlen emberi petesejtek, amelyeket szűznemzés útján osztódásra és továbbfejlődésre ösztönöztek, és amelyek a megtermékenyített petesejtekkel ellentétben csak pluripotens sejteket tartalmaznak, és nem képesek arra, hogy emberi egyedé fejlődjenek?

179. A Conseil d'État (Belgium) által 2013. július 1-jén benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-365/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 21. és 49. cikkét — amelyek minden tagállamot arra köteleznek, hogy a szakmai tevékenységek gyakorlásának megkezdése és gyakorlása céljából ugyanolyan hatállyal fogadják el az ott hivatkozott képesítéseket, mint az általuk kibocsátott okiratokat — úgy kell-e értelmezni, hogy azok megtiltják az állam számára, hogy az építésszabványokba való felvételhez előírja, hogy az említett irányelv 46. cikkében szereplő építészmérnöki képesítés megszerzését tanúsító okirattal, vagy a 49. cikk (1) bekezdésében szereplő okirattal rendelkező személynek ezenkívül meg kell felelnie a szakmai gyakorlat vagy tapasztalat olyan feltételeinek is, amelyek egyenértékűek a saját területén kiadott építészmérnöki oklevelek birtokosai számára az oklevél megszerzését követően előírt feltételekkel?

180. A Commissione tributaria provinciale di Roma (Olaszország) által 2013. július 1-jén benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-367/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Ellentétes-e az EK-Szerződés 49. cikkével az Olaszországban lakóhellyel rendelkező személyek által az Európai Unió valamely tagállamában található játékkaszinóban megszerzett nyereményre vonatkozóan előírt adóbevallási és adófizetési kötelezettségek, ahogyan azokat az 1986. december 22-i 917. sz. köztársasági elnöki rendelet (TUIR) 67. cikkének d) pontja szabályozza, vagy azokat az EK-Szerződés 46. cikke alapján közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok igazolják?

181. A Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa — CAAD) (Portugália) által 2013. július 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-377/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Ellentétes-e az (1985. június 10-i 85/303/EGK tanácsi irányelvvel módosított) 1969. július 17-i 69/335/EGK tanácsi irányelv 4. cikke (1) bekezdésének c) pontjával és (2) bekezdésének a) pontjával, 7. cikkének (1) bekezdésével, valamint 10. cikkének a) pontjával az olyan nemzeti szabályozás mint a 2001. december 14-i 322-B/2001. sz. törvényerejű rendelet, amely megállapította, hogy a tőketársaságok javára korábban teljesített járulékos szolgáltatásokból eredő részvényesi követelések alaptőkévé átalakítása útján végrehajtott tőkeemeléseket akkor is bélyegilleték terheli, ha az említett járulékos szolgáltatások pénzbeli, tekintettel arra, hogy 1984. július 1-jén a tagállami jogalkotás 2

%-os mértékű bélyegilletékekkel terhelte az ilyen jellegű tőkeemeléseket, és ugyanezen a napon a pénzben történő tőkeemelések mentesek voltak ezen illeték alól?

182. A Raad van State (Hollandia) által 2013. július 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-383/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Amennyiben a nemzeti közigazgatási szerv a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/15/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkének (6) bekezdése szerinti meghosszabbításról szóló határozat előkészítése során megsérti az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikkének (2) bekezdésében is szereplő, a védelemhez való jog tiszteletben tartásával kapcsolatos általános elvet, az feltétlenül és minden esetben az őrizet megszüntetését eredményezi-e?

2. A védelemhez való jog tiszteletben tartásának általános elve lehetővé teszi-e az érdekek olyan mérlegelését, amelynek során az említett elv megsértésének súlyossága és az ebből eredően a külföldi személyt ért érdeksérelmek mellett figyelembe veszik az őrizeti intézkedés meghosszabbítása által szolgált tagállami érdeket is?

183. A Tribunal Supremo (Spanyolország) által 2013. július 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-384/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az alapeljárásban vitatotthoz hasonló szerződés, amely a kőolajtermékek szállítója javára negyvenöt évre földhasználati jogot alapít egy töltőállomás építése céljából, amelyet bérbe ad a földterület tulajdonosának a földhasználati jog időtartamával megegyező időre, ugyanezen idő alatt fennálló kizárólagos beszerzési kötelezettséggel, jelentéktelennek és ezáltal az EK 81. cikk (1) bekezdése (jelenleg az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése) szerinti tilalom hatálya alól kizártnak tekinthető-e, elsősorban a szállító alacsony, legfeljebb 3 %-os piaci részesedése miatt, összehasonlítva a csupán három szállító 70 % körüli teljes piaci részesedésével, jöllehet a szerződés időtartama meghaladja az érintett piacon szokásos szerződések átlagos időtartamát?

2. Amennyiben a válasz nemleges, és a szerződés 1984/83 és 2790/99 rendeletek szerinti vizsgálata esetén, lehet-e úgy értelmezni a 2790/99 rendelet 5. cikkének a) pontjával összefüggésben értelmezett 12. cikkének (2) bekezdését, hogy a szerződés 2006. december 31-én hatályát veszti, ha a viszonteladó nem a földterület tulajdonosa, és 2002. január 1-jén a szerződésből fennmaradó idő az öt évet meghaladja?

184. A College van Beroep voor het bedrijfsleven (Hollandia) által 2013. július 8-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-387/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Ellentétes-e a jelen ügyben alkalmazandó európai jogforrásokkal a jelen üggyhöz hasonló esetben [kiviteli igazolás érvényességi ideje]

a) a kért visszatérítés kifizetése

b) az engedély iránti kérelem keretében nyújtott biztosíték felszabadítása?

2. Az egyik vagy mindkét kérdésre adandó igenlő válasz esetén: ellentétes-e az érintett jogforrásokkal ebben az esetben az olyan utólagos szabályossá tétel, amely alapján az engedélyhez utólag megjegyzés fűzhető és ennek alapján a visszatérítés utólag kifizethető, illetve a nyújtott biztosíték utólag felszabadítható?

3. Amennyiben a második kérdésre is igenlő válasz adandó: érvénytelenek-e ebben az esetben az érintett jogforrások annyiban, amennyiben azok nem írják elő, hogy a jelen ügyhöz hasonló esetben, amelyben az engedélyt egy nappal korábban felhasználták, ki kell fizetni a visszatérítést, illetve fel kell szabadítani a nyújtott biztosítékot?

185. Az Anotato Dikastirio Kyprou (Ciprus) által 2013. július 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-402/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: görög

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A 854/2004/EK rendelet rendelkezései diszkrecionális jogkört biztosítanak-e a hatáskörrel rendelkező hatóság számára, hogy az állatok levágásának napját és időpontját meghatározza, tekintettel arra, hogy e hatóságnak kötelessége hatósági állatorvos kijelölése a levágások ellenőrzése céljából, vagy e hatóságnak ilyen állatorvost a levágás vágóhid által meghatározott napjára és időpontjára kell kijelölnie?

2. A 854/2004/EK rendelet rendelkezései diszkrecionális jogkört biztosítanak-e a hatáskörrel rendelkező hatóság számára, hogy megtagadja hatósági állatorvosnak az állatorvosi ellenőrzés céljából történő kijelölését, amennyiben e hatósággal közlik az engedélyezett vágóhídon végzendő vágás pontos időpontját?

186. A Supreme Court of the United Kingdom (Egyesült Királyság) által 2013. július 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-404/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Amennyiben egy adott övezetben vagy agglomerációban a levegőminőségi irányelv (2008/50/EK) (a továbbiakban: irányelv) szerinti, a nitrogén-dioxidra vonatkozó határértékeknek való megfelelés nem teljesíthető a XI. mellékletben meghatározott 2010. január 1-jei határidőig, köteles-e a tagállam az irányelv és vagy az EUSZ 4. cikk szerint a határidő meghosszabbítását kérni az irányelv 22. cikkével összhangban?

2. Igenlő válasz esetében milyen körülmények között (ha vannak ilyenek) mentesülhet a tagállam e kötelezettség alól?

3. A 13. cikket megsértő tagállam kötelezettségeit milyen mértékben befolyásolja (ha egyáltalán befolyásolja) a 23. cikk (különösen annak (2) bekezdése)?

4. A 13. vagy a 22. cikk megsértése esetén a nemzeti bíróságnak milyen uniós jogi jogorvoslatot kell biztosítania (ha biztosítania kell) az irányelv 30. cikkének és vagy az EUSZ 4. cikknek vagy az EUSZ 19. cikknek történő megfelelés érdekében?

187. Vilnius apygardos administracinis teismas (Litvánia) által 2013. július 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-410/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: litván

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az 1260/1999 rendelet 38. cikkének rendelkezéseit, amelyek előírják, hogy a tagállamok kötelesek arra, hogy tájékoztassák az Európai Bizottságot az államigazgatási és bírósági eljárások előrehaladásáról, valamint hogy együttműködjenek az Európai Bizottsággal, hogy azok arra kötelezik a tagállamokat, hogy minden, a végrehajtó, a közbenső, az irányító vagy a kifizető hatóságnak a kérelem értékelésével, a kiválasztással, az odaitélő határozat meghozatalával vagy a projekt végrehajtásával kapcsolatos cselekménye vagy mulasztása kapcsán indult bírósági jogvitáról tájékoztassák az Európai Bizottságot?

2. Úgy kell-e értelmezni a 2792/1999 rendelet 19. cikkét, hogy az arra kötelezi a tagállamokat, hogy kész támogatási rendszerekkel rendelkezzenek, és az Európai Bizottsággal egyetértésben forrásokat biztosítsanak az olyan esetekre, amelyekben a bíróságok a végrehajtó, a közbenső, az irányító vagy a kifizető hatóságnak a kérelem értékelésével, a kiválasztással, az odaitélő határozat meghozatalával vagy a projekt végrehajtásával kapcsolatos cselekménye vagy mulasztása kapcsán indult bírósági jogvitákat bírálnak el?

3. A strukturális alapokból érkező támogatások (2000–2006) megszüntetéséről szóló COM(2006)3424 végleges bizottsági határozat 6. és 7. részét úgy kell-e értelmezni, hogy azok arra kötelezik a tagállamokat, hogy minden, a végrehajtó, a közbenső, az irányító vagy a kifizető hatóságnak a kérelem értékelésével, a kiválasztással, az odaitélő határozat meghozatalával vagy a projekt végrehajtásával kapcsolatos cselekménye vagy mulasztása kapcsán indult bírósági jogvitáról tájékoztassák az Európai Bizottságot, és határozzanak arról, hogy a műveletet teljes egészében vagy részben kivonják-e a programból, és/vagy másik művelettel helyettesítik-e, és így tovább, vagy más eszközt alkalmaznak a támogatás odaitéléséről szóló határozat megfelelő végrehajtásának biztosítására azt követően, hogy a bírósági eljárás lezárul?

4. Összeegyeztethető-e az 1260/1999 rendelet 38. cikkében a tagállamokkal szemben előírt azon kötelezettségekkel, amelyek előírják, hogy a tagállamok kötelesek arra, hogy tájékoztassák az Európai Bizottságot az államigazgatási és bírósági eljárások előrehaladásáról, valamint hogy együttműködjenek az Európai Bizottsággal, továbbá a 2792/1999 rendelet 19. cikkével és a strukturális alapokból érkező támogatások (2000–2006) megszüntetéséről szóló COM(2006)3424 végleges bizottsági határozat 6. és 7. részének követelményeivel, hogy a jelen ügyben a nemzeti jog nem tartalmaz olyan különös rendelkezést, amely meghatározná a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság feladatait a végrehajtó, a közbenső, az irányító vagy a kifizető hatóságnak a kérelem értékelésével, a kiválasztással, az odaitélő határozat meghozatalával vagy a projekt végrehajtásával kapcsolatos cselekménye vagy mulasztása vonatkozásában indult bírósági eljárás esetében, vagyis a nemzeti jog nem írja elő, hogy a hatáskörrel rendelkező állami hatóság köteles értesíteni az Európai Bizottságot arról, hogy bírósági eljárás indult, illetve köteles megtenni bármely intézkedést annak biztosítására, hogy a bírósági jogvitával érintett támogatásra forrásokat különítsen el mindaddig, amíg a támogatás odaitélésének kérdését véglegesen el nem bírálják?

Előzetes döntéshozatal tárgyában közzétett határozatok

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Gazdasági ügyszak

22. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Hovrätten för Nedre Norrland (Svédország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — ÖFAB, Östergötlands Fastigheter AB kontra Frank Koot, Evergreen Investments BV (C-147/12. sz. ügy)¹

1. *A joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 5. cikkének 3. pontja szerinti „jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyek” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy ez a fogalom magában foglalja a valamely részvénytársaság hitelezője által egyrészt e társaság valamely igazgatósági tagjának, másrészt valamely részvényesének e társaság tartozásaiért való felelőssége megállapítása iránt előterjesztett olyan kereseteket, mint az alapeljárásban előterjesztett keresetek, ha az említett társaság üzleti tevékenységének folytatását annak ellenére engedték, hogy az tőkehiányban szenvedett, és köteles lett volna megindítani a felszámolást.*

2. *A 44/2001 rendelet 5. cikkének 3. pontja szerinti azon hely fogalmát, „ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet” úgy kell értelmezni, hogy az említett társaság tartozásaiért a részvénytársaság igazgatósági tagja, illetve részvényese felelősségének megállapítása iránti kereset vonatkozásában az említett hely az a hely, amelyhez mind a társaság által folytatott tevékenység, mind az ezen tevékenységhez fűződő pénzügyi helyzet kapcsolódik.*

3. *Azon körülmény, amely szerint a szóban forgó követelést az eredeti hitelező egy másik személyre ruházta át, nem befolyásolja — olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van — a joghatósággal rendelkező bíróságnak a 44/2001 rendelet 5. cikkének 3. pontja szerinti meghatározását.*

Munkaügyi ügyszak

31. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Supreme Court of the United Kingdom (Egyesült Királyság) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Mark Alemon-Herron és társai kontra Parkwood Leisure Ltd (C-426/11. sz. ügy)²

A munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/23/EK tanácsi irányelv 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha a tagállam a vállalkozás átruházása esetén lehetővé teszi, hogy az átruházás időpontját követően megtárgyalt és elfogadott kollektív szerződésekre utaló dinamikus kikötésre hivatkozzanak a kedvezményezettrel szemben, amennyiben ez utóbbinak nincs lehetősége részt venni az ilyen, átruházást követően megkötött kollektív szerződéseket érintő tárgyalási folyamatban.

Polgári ügyszak

34. A Bíróság (nagytanács) 2013. július 18-i ítélete (a Polymeles Protodikeio Athinon (Görögország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Daiichi Sankyo Co. Ltd, Sanofi-Aventis Deutschland GmbH kontra DEMO Anonymos Viomichaniki kai Emporiki Etairia Farmakon (C-414/11. sz. ügy)³

1. *A Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó, 1994. április 15-én Marrakeshben megkötött, majd a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal jóváhagyott egyezmény I C. mellékletét képező, a szellemi*

1 A kérdés: Hírlevél III. évf. 6. sz., Gazdasági ügyszak, 4. sz. alatt.

2 A kérdés: Hírlevél II. évf. 11. sz., Munkaügyi ügyszak, 6. sz. alatt.

3 A kérdés: Hírlevél II. évf. 11. sz., Polgári ügyszak, 6. sz. alatt.

tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás 27. cikke a közös kereskedelempolitika hatálya alá tartozik.

2. A szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás 27. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a gyógyszeripari termékekre vonatkozó olyan találmányok, mint például a gyógyszerek hatóanyagai, az ezen cikk (2) vagy (3) bekezdése értelmében vett eltérés hiányában az említett cikk (1) bekezdésében említett feltételek alapján szabadalmaztathatók.

3. Az olyan szabadalmat, amelyre az oltalmat mind a gyógyszertermék gyártási eljárása, mind maga a gyógyszertermék vonatkozásában igényelték, de csak a gyártási eljárás tekintetében adták meg, nem lehet a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás 27. és 70. cikkében foglalt szabályokra tekintettel e megállapodás hatálybalépésétől kezdve az említett gyógyszertermékre is kiterjedő szabadalomnak tekinteni.

35. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Specsavers International Healthcare Ltd, Specsavers BV, Specsavers Optical Group Ltd, Specsavers Optical Superstores Ltd kontra Asda Stores Ltd (C-252/12. sz. ügy)⁴

1. A közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009 EK tanácsi rendelet 15. cikkének (1) bekezdését és az 51. cikke 1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a „tényleges használatra” vonatkozó feltétel e rendelkezések értelmében akkor is teljesülhet, ha a közösségi ábrás védjegyet csupán egy másik, az ábrán elhelyezett közösségi szóvédjeggyel együttesen használják, és e két védjegy összetétele védjegyként szintén lajstromozásra került, amennyiben a védjegy használt alakja és a védjegy lajstromozott alakja közötti eltérések nem módosítják a lajstromozott védjegy megkülönböztető képességét.

2. A 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy amennyiben egy közösségi védjegyet színes védjegyként nem lajstromoztak, ugyanakkor a jogosult azt széles körben egy adott színben vagy színekombinációban használta, így azt a vásárlók jelentős része ezzel a színnel vagy színekombinációval társítja, az adott szín vagy színek, amelyben vagy amelyekben egy harmadik fél használja az említett védjegyet sértőnek tartott megjelölést, releváns az e rendelkezés szerinti összetéveszthetőség vagy tisztességtelen kihasználás átfogó értékelése szempontjából.

3. A 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy azon körülmény, hogy a lajstromozott védjegyet sértőnek tartott megjelölést használó harmadik felet társítja a vásárlók jelentős része azzal az adott színnel vagy színekombinációval, amelyben vagy amelyekben az a kifogásolt megjelölést használja, e rendelkezés értelmében releváns tényező az összetéveszthetőség és a tisztességtelen kihasználás átfogó értékelésének keretében.

Közigazgatási ügyszak

128. A Bíróság (hatodik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Cour de cassation (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — État belge kontra Medicom SPRL (C-210/11. sz. ügy), Maison Patrice Alard SPRL (C-211/11. sz. ügy)⁵

1. Az 1995. április 10-i 95/7/EK tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap- megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 6. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontját és 13. cikke B. részének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha az ezen irányelv értelmében vett adómentes ingatlan-bérbeadásnak kell tekinteni azt, amikor valamely jogi személy a tulajdonában álló ingatlan egy részét ügyvezetője saját szükségleteinek kielégítése céljából ingyenesen rendelkezésre bocsátja, amennyiben e használat ellenszolgáltatásaként nem állapítottak meg a jogosult által készpénzben fizetendő lakbért, és e

⁴ A kérdés: Hírlevél III. évf. 8. sz., Polgári ügyszak, 4. sz. alatt.

⁵ A kérdés: Hírlevél II. évf. 8. sz., Közigazgatási ügyszak, 17. sz. alatt.

tekintetben nincs jelentősége annak a ténynek, hogy ez a rendelkezésre bocsátás a jövedelemadóval kapcsolatos nemzeti szabályozás szempontjából természetbeni juttatásnak tekintendő, amely a jogosult társasági szerződésből eredő feladatainak ellátásán vagy a munkaszerződése teljesítésén alapul.

2. A 95/7 irányelvvel módosított 77/388 hatodik irányelv 6. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontját és 13. cikke B. részének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetekben annak meghatározása szempontjából, hogy a rendelkezésre bocsátás az utóbbi rendelkezés szerinti mentesség hatálya alá tartozik-e, nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a teljes egészében a vállalkozás vagyona körébe vont ingatlan egészének vagy részének az ügyvezetők, igazgatók vagy tagok rendelkezésére bocsátása és a vállalkozás működtetése között fennáll-e a közvetlen kapcsolat, vagy sem.

129. A Bíróság (második tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Verwaltungsgericht Berlin (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Deutsche Umwelthilfe eV kontra Bundesrepublik Deutschland (C-515/11. sz. ügy)⁶

A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke 2. pontja második bekezdésének első mondatát akként kell értelmezni, hogy az e rendelkezés által a tagállamoknak biztosított azon lehetőség, hogy ne tekintsék — a birtokukban lévő környezeti információkhoz való hozzáférést lehetővé tenni köteles — hatóságoknak a „jogalkotói minőségben eljáró szerveket vagy intézményeket”, nem vonatkozhat a minisztériumokra, amennyiben törvénynél alacsonyabb rangú normatív rendelkezéseket dolgoznak ki és fogadnak el.

130. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Verwaltungsgericht Hannover, Verwaltungsgericht Karlsruhe (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelmei) — Laurence Prinz kontra Region Hannover (C-523/11. sz. ügy)⁷ és Philipp Seeberger kontra Studentenwerk Heidelberg (C-585/11. sz. ügy)⁸

Az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, amely a valamely másik tagállamban folytatott tanulmányok tekintetében nyújtott képzési támogatás egyéves időszakot meghaladó nyújtását olyan kizárólagos feltételhez köti, mint amely az egyéni képzési támogatásról szóló szövetségi törvény módosításáról szóló huszonkettedik törvénnyel 2008. január 1-jén módosított, az egyéni képzési támogatásról szóló szövetségi törvény (Bundesgesetz über individuelle Förderung der Ausbildung, [Bundesausbildungsförderungsgesetz] 16. §-ának (3) bekezdésében szerepel, és amely szerint a kérelmezőnek az e törvény értelmében vett állandó lakóhellyel kell rendelkeznie belföldön az említett tanulmányok megkezdését megelőző hároméves időszakban.

131. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Korkein hallinto-oikeus (Finnország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — P Oy (C-6/12. sz. ügy)⁹

1. Az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló adószabályozás teljesítheti az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatás” fogalmának elemét jelentő szelektivitási feltételt, amennyiben megállapítást nyer, hogy a referencia-rendszer, azaz az „általános” rendszer a jövedelemadóról szóló, 1992. december 30-i 1535/1992. sz. törvény (Tuloverolaki) 122. §-ának (1) bekezdése értelmében vett, a veszteségek tulajdonosváltás esetén való levonásának tilalmában áll, amelyhez képest az e rendelkezés (3) bekezdésében előírt engedélyezési rendszer kivételt jelent. Az ilyen szabályozást igazolhatja azon rendszer jellege vagy általános felépítése, amelynek a részét

6 A kérdés: Hírlevél III. évf. 3. sz., Közigazgatási ügyszak, 1. sz. alatt.

7 A kérdés: Hírlevél III. évf. 2. sz., Közigazgatási ügyszak, 4. sz. alatt.

8 A kérdés: Hírlevél III. évf. 3. sz., Közigazgatási ügyszak, 6. sz. alatt.

9 A kérdés: Hírlevél III. évf. 3. sz., Közigazgatási ügyszak, 12. sz. alatt.

képezi, mindazonáltal ezen igazolás kizárja, hogy az illetékes nemzeti hatóság a veszteségek levonásának tilalmától való eltérés engedélyezését illetően olyan mérlegelési jogkörrel rendelkezessen, amely feljogosítja arra, hogy engedélyező határozatait ezen adószabályozástól idegen kritériumokra alapítsa. A Bíróság azonban nem rendelkezik elegendő információval ahhoz, hogy e minősítésekről végleges döntést hozzon.

2. Az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése nem zárja ki, hogy az 1535/1992. sz. törvény 122. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglalthoz hasonló adószabályozást, amennyiben azt „állami támogatásnak” kellene minősíteni, „létező” jellege miatt — az Európai Bizottság említett EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt hatáskörének sérelme nélkül — az ezen adószabályozást bevezető tagállamban továbbra is alkalmazzák.

132. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Gerechtshof te Leeuwarden (Hollandia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Fiscale eenheid PPG Holdings BV cs te Hoogezand kontra Inspecteur van de Belastingdienst/Noord/kantoor Groningen (C-26/12. sz. ügy)¹⁰

A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap- megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 17. cikkét akként kell értelmezni, hogy az az adóalany, amely a jelenlegi és korábbi munkavállalói nyugdíjjogosultságának a biztosítása érdekében jogi és adózási szempontból elkülönült jogalany formájában olyan nyugdíjalapot hozott létre, mint az alapügybeli, jogosult az ezen alap kezelésével és működésével kapcsolatos szolgáltatások után általa fizetett hozzáadottérték-adó levonására, feltéve hogy a közvetlen és azonnali kapcsolat fennállását a szóban forgó ügyletek összes körülménye alátámasztja.

133. A Bíróság (második tanács) 2013. július 18-i ítélete (az Administrativen sad Sofia-grad (Bulgária) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — „Evita-K” EOOD kontra Direktor na Direksia „Obzhalvane i upravlenie na izpalnenieto” Sofia pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (C-78/12. sz. ügy)¹¹

1. A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy a héalevonási jog gyakorlásával összefüggésben a „termékértékesítés” ezen irányelv szerinti fogalma, illetve az ilyen értékesítés tényleges teljesítésének bizonyítása nincs az érintett termékek feletti tulajdonjog megszerzésének formájához kötve. A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a nemzeti jog bizonyításra vonatkozó szabályai szerint az előtte folyamatban lévő ügy minden tényállási elemének és körülményének átfogó értékelését elvégezze annak meghatározása érdekében, hogy az alapeljárásban szóban forgó termékértékesítések ténylegesen teljesültek-e, és hogy adott esetben ezek alapján gyakorolható-e a levonási jog.

2. Úgy kell értelmezni a 2006/112 irányelv 242. cikkét, hogy az nem írja elő a mezőgazdasági termelőnek nem minősülő adóalanyok számára, hogy amennyiben állatokról van szó, tüntessék fel a könyvelésükben az általuk végzett termékértékesítés tárgyát, és bizonyítsák, hogy az állatok felett az IAS 41 „Mezőgazdaság” nemzetközi számviteli standardnak megfelelő ellenőrzést gyakoroltak.

3. Úgy kell értelmezni a 2006/112 irányelv 226. cikkének 6. pontját, hogy az nem írja elő a 2006. november 20-i 1791/2006/EK tanácsi rendelettel módosított, a szarvasmarhák azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, továbbá a marhahús és marhahústermékek címkézéséről, valamint a 820/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2000. július 17-i 1760/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet által bevezetett azonosítási és nyilvántartási rendszer alá tartozó állatokat értékesítő adóalany számára, hogy tüntesse fel ezen állatok füljelzőit a kérdéses értékesítésekkel kapcsolatos számlákon.

¹⁰ A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Közigazgatási ügyszak, 34. sz. alatt.

¹¹ A kérdés: Hírlevél III. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 2. sz. alatt.

4. Úgy kell értelmezni a 2006/112 irányelv 185. cikkének (1) bekezdését, hogy az alapján csak akkor van lehetőség a héalevonás helyesbítésére, ha az érintett adóalany korábban héalevonásra volt jogosult ezen irányelv 168. cikkének a) pontja szerint.

134. A Bíróság (hatodik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Tribunal de première instance de Bruxelles (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Eurofit SA kontra Bureau d'intervention et de restitution belge (BIRB) (C-99/12. sz. ügy)¹²

A hatáskörrel rendelkező vámhatóságok részéről annak elmulasztása, hogy értesítsék az exportőrt a szerződő fele által elkövetett csalás kockázatának fennállásáról, nem minősül az 1994. december 2-i 2945/94/EK bizottsági rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékekre vonatkozó export-visszatérítési rendszer alkalmazásának közös részletes szabályai megállapításáról szóló, 1987. november 27-i 3665/87/EGK rendelet rendelkezései, és különösen annak 11. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének első francia bekezdése értelmében vett vis maiornak. Bár e mulasztás a 3665/87 rendelet 11. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének második francia bekezdése értelmében véve kivételes esetnek tekinthető, ezen exportőr nem mentesülhet a jogalap nélkül kapott export-visszatérítések visszafizetésének kötelezettsége alól, mivel ez utóbbinak kizárólag az ugyanezen 11. cikk alapján fizetendő szankciókat nem kell megfizetnie.

135. A Bíróság (hatodik tanács) 2013. július 18-i ítélete (az Administrativen sad Plovdiv (Bulgária) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — AES-3C MARITZA EAST 1 EOOD kontra Direktor na Direktsia „Obzhalvane i upravlenie na izpalnenieto” pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (C-124/12. sz. ügy)¹³

1. *A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 168. cikkének a) pontját és 176. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében valamely adóalany, akinél a javára munkát végző személyekkel kapcsolatos szállítási szolgáltatások, munkaruházat és védőeszközök beszerzése, továbbá szolgálati utak kapcsán költségek merülnek fel, nem rendelkezik levonási joggal e költségek után, mivel a fenti munkavállalókat egy másik jogalany bocsátotta a rendelkezésére, és ennélfogva e szabályozás értelmében e munkavállalók nem minősülnek az adóalany személyzete tagjainak, annak ellenére, hogy e költségek úgy tekinthetők, mint amelyek közvetlen és azonnali kapcsolatban állnak a fenti adóalany gazdasági tevékenységének egészéhez kapcsolódó általános költségekkel.*

2. *A 2006/112 irányelv 176. cikkének második bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely tagállam az Európai Unióhoz történő csatlakozásának időpontjában az adólevonási jog gyakorlása tekintetében egy nemzeti jogszabályi rendelkezés alapján olyan korlátozó feltételt vezet be, amely előírja a levonáshoz való jog kizárását, ha a termékeket vagy szolgáltatásokat ingyenes termékértékesítésekhez vagy szolgáltatásnyújtásokhoz vagy az adóalany gazdasági tevékenységétől idegen tevékenységekhez kívánják felhasználni, jóllehet a csatlakozás időpontjáig hatályos nemzeti szabályozás nem írt elő ilyen korlátozást.*

A nemzeti bíróság feladata, hogy az alapeljárásban érintett nemzeti rendelkezéseket a lehető legteljesebb mértékben az Unió jogának megfelelően értelmezze. Amennyiben az ilyen értelmezés lehetetlennek bizonyulna, a 2006/112 irányelv 176. cikkének második bekezdésével való összeegyeztethetlenség miatt a nemzeti bíróság köteles eltekinteni e rendelkezések alkalmazásától.

12 A kérdés: Hírlevél III. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 9. sz. alatt.

13 A kérdés: Hírlevél III. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 17. sz. alatt.

136. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Consiglio di Stato (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Consiglio nazionale dei geologi kontra Autorità garante della concorrenza e del mercato és Autorità garante della concorrenza e del mercato kontra Consiglio nazionale dei geologi (C-136/12. sz. ügy)¹⁴

1. *Az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdését úgy kell értelmezni, hogy kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság határozhatja meg és fogalmazhatja meg az uniós jog értelmezésére vonatkozó, előzetes döntéshozatalra előterjesztett azon kérdéseket, amelyeket az alapeljárás megoldásához relevánsnak ítél. El kell tekinteni az olyan nemzeti szabályok alkalmazásától, amelyek érinthetik e hatáskört.*

2. *A legutoljára 2010. március 24-én módosított, a Consiglio nazionale dei geologi által 2006. december 19-én jóváhagyott, a geológus szakma olaszországi gyakorlására vonatkozó etikai kódexben foglaltakhoz hasonló szabályok, amelyek a geológusok tiszteletdíjának meghatározása tekintetében a szolgáltatás minőségén és mennyiségén kívül a szakmai méltóságot is kritériumként jelölik meg, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében véve vállalkozások társulása döntésének minősülnek, amely döntés a belső piaci verseny korlátozásának hatásával járhat. A kérdést előterjesztő bíróságnak kell értékelnie — figyelembe véve azon általános körülményeket, amelyek között e kódex kifejti hatását, beleértve a teljes nemzeti jogszabályi hátteret, valamint az említett kódexnek az országos geológus kamara általi gyakorlati alkalmazását —, hogy a jelen ügyben fennáll-e az ilyen hatás. Az említett bíróságnak kell megvizsgálnia azt is, hogy a rendelkezésére álló releváns tényezők összességére tekintettel ugyanezen kódex szabályai — többek között annyiban, amennyiben azok a szakmai méltóságra vonatkozó kritériumot tartalmazzák — szükségesnek tekinthetők-e a geológiai szolgáltatások fogyasztóinak nyújtott biztosítékokhoz kapcsolódó jogszerű cél megvalósításához.*

137. A Bíróság (kilencedik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Corte di Appello di Roma (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Martini SpA kontra Ministero delle Attività Produttive (C-211/12. sz. ügy)¹⁵

1. *A 2003. február 20-i 325/2003/EK bizottsági rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékekre vonatkozó behozatali és kiviteli engedélyek és előzetes rögzítési igazolások rendszerének alkalmazására kialakított részletes közös szabályok megállapításáról szóló, 2000. június 9-i 1291/2000/EK bizottsági rendelet 35. cikkét akként kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben szereplő biztosíték célja nem csupán a behozatali kötelezettség biztosítása, hanem egyúttal az is, hogy az engedély felhasználására vonatkozó bizonyítékot egy bizonyos határidőn belül bemutassák.*

2. *A 325/2003 rendelettel módosított 1291/2000/EK rendelet 35. cikke (4) bekezdésének c) pontját akként kell értelmezni, hogy a szabályszerűen teljesített behozatalra vonatkozó bizonyíték késedelmes bemutatása esetén az erre a behozatalra vonatkozó engedély vagy engedélyek kiadása iránti kérelem időpontjában ténylegesen alkalmazott biztosítéki szint alapján kell kiszámítani az olyan mennyiségeknél visszatartandó összeget, amely mennyiségeknél a bizonyítékot nem mutatták be az említett rendelet 35. cikke (4) bekezdésének a) pontja szerinti határidőn belül. Nem érinti az értelmezést az, hogy a biztosítékot a behozott termékkel azonos típusú termék más behozatalaira alkalmazandónál magasabb szint alapján helyezték letétbe, mivel az előbbi mentesült a behozatali vámok megfizetése alól.*

14 A kérdés: Hírlevél III. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 18. sz. alatt.

15 A kérdés: Hírlevél III. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak, 20. sz. alatt.

138. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Vodafone Omnitel NV (C-228/12., C-231/12. és C-258/12. sz. ügyek), Fastweb SpA (C-229/12. és C-232/12. sz. ügyek), Wind Telecomunicazioni SpA (C-230/12. és C-254/12. sz. ügyek), Telecom Italia SpA (C-255/12. és C-256/12. sz. ügyek), Sky Italia srl (C-257/12. sz. ügyek) Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni, Presidenza del Consiglio dei Ministri (C-228/12–C-232/12., C-255/12. és C-256/12. sz. ügyek), Commissione di Garanzia dell’Attuazione della Legge sullo Sciopero nei Servizi Pubblici Essenziali (C-229/12., C-232/12. és C-257/12. sz. ügyek), Ministero dell’Economia e delle Finanze (C-230/12. sz. ügy)¹⁶

A 2009. november 25-i 2009/240/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (engedélyezési irányelv) 12. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben előfordulóhoz hasonló tagállami szabályozás, amely szerint az elektronikus hírközlési szolgáltatást nyújtó vagy elektronikus hírközlő hálózatot szolgáltató vállalkozások kötelesek a nemzeti szabályozó hatóságok részére az állam által nem finanszírozott összes költségük fedezésére szánt és az e vállalkozások által megvalósított bevétel alapján meghatározott összegű díjat fizetni, feltéve hogy ez a díj kizárólag az e rendelkezésben említett tevékenységekhez kapcsolódó költségek fedezésére szolgál, hogy az e díj címén befolyt összes bevétel nem haladhatja meg az ezen igazgatási tevékenységekhez kapcsolódó költségek teljes összegét, és hogy az említett igazgatási díjakat tárgyilagos, átlátható és arányos módon osszák meg a vállalkozások között, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

139. A Bíróság (második tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Sky Italia Srl kontra Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (C-234/12. sz. ügy)¹⁷

A tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) 4. cikkének (1) bekezdését, valamint az egyenlő bánásmód alapelvét és az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal főszabály szerint nem ellentétes az alapügybelihez hasonló nemzeti szabályozás, amely a reklámra fordítható adásidő vonatkozásában a szabadon fogható csatornák műsorszolgáltatóira irányadónál alacsonyabb időbeli korlátozást ír elő a fizetős csatornák műsorszolgáltatói számára, feltéve, hogy tiszteletben tartják az arányosság elvét, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

140. A Bíróság (első tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Hof van beroep te Brussel (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Citroën Belux NV kontra Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF) (C-265/12. sz. ügy)¹⁸

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (tiszteségtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv) 3. cikkének (9) bekezdését, valamint az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami rendelkezés, mint amelyről az alapügyben is szó van, és amelynek értelmében — a jogszabályban taxatív jelleggel

¹⁶ A kérdés: Hírlevél III. évf. 8. sz., Közigazgatási ügyszak, 12. sz. alatt.

¹⁷ A kérdés: Hírlevél III. évf. 8. sz., Közigazgatási ügyszak, 13. sz. alatt.

¹⁸ A kérdés: Hírlevél III. évf. 9. sz., Gazdasági ügyszak, 4. sz. alatt.

felsorolt esetek kivételével — általánosan tilos a fogyasztóknak tett valamennyi kapcsolt ajánlat, amennyiben azoknak legalább egy része pénzügyi szolgáltatás.

141. A Bíróság (kilencedik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Nejvyšší správní soud (Cseh Köztársaság) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Green — Swan Pharmaceuticals CR, a.s. kontra Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát (C-299/12. sz. ügy)¹⁹

1. A 2010. február 9-i 116/2010/EU bizottsági rendelettel módosított, az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének 6. pontját úgy kell értelmezni, hogy ahhoz, hogy valamely egészségre vonatkozó állítás az e rendelkezés szerinti „betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állításnak” minősüljön, annak nem kell szükségképpen kifejezetten feltüntetnie, hogy az élelmiszercsoportnak, az élelmiszernek vagy valamely alkotóelemének fogyasztása „jelentősen” csökkenti valamely emberi betegség kialakulásának valamely kockázati tényezőjét.

2. A 116/2010 rendelettel módosított 1924/2006 rendelet 28. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy élelmiszer csomagolásán szereplő kereskedelmi kommunikáció e rendelkezés értelmében minősülhet védjegynek vagy márkanévnek, feltéve, hogy az alkalmazandó szabályozás ilyen védjegyként vagy márkanévként oltalomban részesítette. A nemzeti bíróság feladata megvizsgálni, hogy az előtte folyamatban lévő ügy tényállási elemeinek és jogi körülményeinek összessége alapján az ilyen kijelentés valóban ekként oltalomban részesített védjegy vagy márkanév-e.

3. A 116/2010 rendelettel módosított 1924/2006 rendelet 28. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az csak azokra az élelmiszerekre vonatkozik, amelyek e rendelet értelmében tápanyag-összetételre vagy egészségre vonatkozó állításként értelmezhető védjeggyel vagy márkanévvel rendelkeznek, és ebben a formában 2005. január 1-je előtt léteztek.

142. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2013. július 18-i ítélete (a Højesteret (Dánia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Metro Cash & Carry Danmark ApS kontra Skatteministeriet (C-315/12. sz. ügy)²⁰

1. Az 1992. december 14-i 92/108/EGK tanácsi irányelvvel módosított, a jövedékiadó-köteles termékekre vonatkozó általános rendelkezésekről és e termékek tartásáról, szállításáról és ellenőrzéséről szóló, 1992. február 25-i 92/12/EGK tanácsi irányelv 7–9. cikkét, valamint a feladási tagállamban szabad forgalomba bocsátott jövedéki termékek Közösségen belüli szállításának egyszerűsített kísérőokmányáról szóló, 1992. december 17-i 3649/92/EGK bizottsági rendelet 1. és 4. cikkét úgy kell értelmezni, mint amelyek nem kötelezik az alapügyben szereplőhöz hasonló kereskedőt arra, hogy ellenőrizze, hogy a más tagállamokból származó vásárlók részéről fennáll-e a jövedéki termékek másik tagállamba való importálásának szándéka, és adott esetben azt, hogy az ilyen importálás magán- vagy kereskedelmi célra történik.

2. A jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről és a 92/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. december 16-i 2008/118/EK tanácsi irányelv 32–34. cikkét úgy kell értelmezni, mint amelyek nem módosítják olyan lényeges mértékben a 92/108 irányelvvel módosított 92/12 irányelv 7–9. cikkét, hogy olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben fennállnak, eltérő választ kellene adni az első kérdésre.

3. A 92/108 irányelvvel módosított 92/12 irányelv 8. cikkét úgy kell értelmezni, mint amelynek a hatálya olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben fennállnak, kiterjedhet a jövedéki termékek vásárlására, amennyiben e termékeket magánszemélyek saját használatra szerzik be és maguk szállítják, amit az adott ügyben az illetékes nemzeti hatóságoknak kell ellenőrizniük.

19 A kérdés: Hírlevél III. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 7. sz. alatt.

20 A kérdés: Hírlevél III. évf. 9. sz., Közigazgatási ügyszak, 22. sz. alatt.

Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt

XXI. A Törvényszék 2013. július 12-i végzése — Pannon Hőerőmű kontra Bizottság (T-352/08. sz. ügy)

A hatodik tanács elnöke elrendelte az ügy törlését.

XXII. A Bíróság (nagytanács) 2013. július 18-i ítélete — Európai Bizottság (C-584/10. P. sz. ügy), az Európai Unió Tanácsa (C-593/10. P. sz. ügy), Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (C-595/10. P. sz. ügy) kontra Yassin Abdullah Kadi, Francia Köztársaság

1. A Bíróság a fellebbezéseket elutasítja.

2. A Bíróság az Európai Bizottságot, az Európai Unió Tanácsát, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságát kötelezi a költségek viselésére.

3. A Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Dán Királyság, Írország, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, Magyarország, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és a Finn Köztársaság maguk viselik saját költségeiket.

A Kúria uniós jogi tárgyú határozatai

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Gazdasági ügyszak

Gfv.VII.30.047/2013/8.

I. A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 350-351. §-ai alapján indított kártérítési perben, ha azt megelőzően a közigazgatási perben hozott jogerős ítélet alapján nem történt jogszabálysértés, nincs helye a keresetlevél Pp. 130. § /1/ bekezdés c) pontja szerinti idézés kibocsátása nélküli elutasításának; a keresetet érdemben kell tárgyalni.

II. Az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítélete nem pótolja a közbeszerzési eljárásban történt jogszabálysértést megállapító jogerős közigazgatási határozatot.

III. Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének nincs helye, ha a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító jogerős végzés elleni felülvizsgálati kérelem elbírálása kizárólag eljárásjogi, uniós jogszabállyal és alapelvvel nem érintett rendelkezés alapján történt.

I. A másodfokú bíróság a Kbt. 350. § és 351. §-ainak együttes értelmezéséből azt a jogkövetkeztetést vonta le, hogy a jelen perben előterjesztett kártérítési igény jogszabályi előfeltétele a közbeszerzési eljárásban történt jogszabálysértés jogerős közigazgatási határozattal, vagy bírósági ítélettel történt megállapítása. Mivel a jelen per felperese jogerősen pervesztes lett az általa kezdeményezett közigazgatási perben, így a hivatkozott jogszabályi feltétel hiányában kártérítési igénnyel nem léphet fel a Kbt. alapján.

Az eljárt bíróságok a Pp. 130. § (1) bekezdés c) pontját analógia útján alkalmazták. A Kúria megítélése szerint a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának ez az esete a jelen perben még analógiával sem alkalmazható, figyelemmel arra, hogy azt megelőzte az alapügy, melyben a hatósági eljárás □ bírósági jogorvoslati út igénybevétele mellett - jogerősen befejeződött. A jelen perben tehát nem volt jogszerű lehetőség a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítására, hanem érdemben kellett volna a keresetről döntenie. Mivel az előbbi intézkedés esetén res iudicata hatású

döntés nem születik, a kereseti kérelem érdemi elbírálása esetén viszont igen, a jogerős végzés az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabályt sért. Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős végzés Pp.275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására utasította. Az eljárásban érdemben kell vizsgálni a keresetet. Az eljárás lefolytatására kötelezésre tekintettel a Kúria az alábbiakra mutat rá.

II. A Kúria álláspontja szerint a felperes által hivatkozott C-138/08. számú ügyben hozott európai bírósági ítélet, illetve az Európai Bizottság közlése nyilvánvalóan nem alkalmasak a Kbt. 350. §-ában előírt jogerős hatósági vagy bírósági határozat pótlására. Az Európai Bíróság hivatkozott ítéletét az EUMSZ. 267. cikkében szabályozott előzetes döntéshozatali eljárásban hozta, mely eljárásában a kezdeményező Fővárosi Ítéltábla által megjelölt másodlagos uniós jogszabályt értelmezte. Az Európai Bíróság ezen jogértelmezése kötelező érvényű, de nem tartalmaz az előzetes döntéshozatali eljárás célja és rendeltetése alapján nem is tartalmazhatott megállapítást az adott perben előterjesztett kereseti kérelem megalapozottsága tekintetében. Ez utóbbiról minden esetben az előterjesztő nemzeti bíróságnak kell az ügy érdemében hozott határozatával döntenie. Az EU Bíróság ítélete nem veszi át, nem pótolja az alapeljárársban eljáró bíróságok döntési kötelezettségét, ítéletük szerepét.

Nyilvánvalóan nem pótolhatja a Kbt. 350. §-ában előírt jogerős határozatot az Európai Bizottság állásfoglalása sem. A felperes által keresetlevele 6. sz. mellékleteként becsatolt okirat sem formailag, sem tartalmilag nem tesz eleget az EUMSZ. 288. cikkében szabályozott egyetlen uniós jogforrás követelményének sem, abból a felperesre és az alperesre jogosultságok, illetve kötelezettségek a perbeli közbeszerzéssel kapcsolatos jogviszonyuk tekintetében nem keletkeznek.

III. A Kúria előzetes döntéshozatali eljárást az eljárás jelen szakaszában nem kezdeményezhetett, mivel a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős végzést a Pp. 130. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző lényeges eljárási szabálysértés miatt helyezte hatályon kívül, mely eljárási szabály értelmezése és alkalmazása tekintetében nincs uniós jogi követelmény. A felperes által megjelölt kérdésekben ezen eljárás kezdeményezése annyiban idő előtti is, hogy a folyamatban lévő perújítási eljárásban születhet olyan határozat, amely a Kbt. 350. §-ában írtaknak megfelel. Mindezekre figyelemmel a Kúria az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 155/A. § (3) bekezdése alapján elutasította.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Polgári ügyszak

Pfv.IV.20.481/2013/4.

Idegenrendészeti őrizetben külön okból lévő külföldi esetében az általa benyújtott, menekültkénti elismerésre vonatkozó kérelem érdemi eljárásra utalása nem vonja automatikusan maga után az idegenrendészeti őrizet automatikus megszüntetését.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A Ptk. 349. § (1) bekezdése értelmében államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a károsultak elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A Ket. 20. § (2) bekezdése szerinti felügyeleti intézkedés nem minősül rendes jogorvoslatnak, így a felperest ennek hiánya nem zárta el a jogérvényesítéstől a Ptk. 349. §-a alapján. Ehhez képest azt kellett vizsgálni, hogy az alperes magatartása bármely okból jogellenes volt-e vagy sem.

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (Met.) 55. § (1) bekezdése szerint, ha a menekültügyi hatóság a menekültkénti elismerés iránti kérelem elfogadhatóságát állapítja meg, a kérelmet érdemi eljárásra utalja. A (3) bekezdés szerint, ha menekültügyi hatóság a kérelmet érdemi eljárásra utalja és a kérelmező idegenrendészeti őrizetben van, a menekültügyi hatóság kezdeményezésére az idegenrendészeti hatóság az őrizetet megszünteti. A 2005/85/EK Irányelv 18.

cikk (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy a tagállamok senkit sem tarthatnak őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy az érintett menedékjog iránti kérelmet nyújtott be. Ezen rendelkezések együttes értelmezésével a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a Met. 55. § (3) bekezdése szerinti idegenrendészeti őrizet megszüntetése nem általában az idegenrendészeti őrizetre, hanem a menedékjogi kérelemmel összefüggő idegenrendészeti őrizetre vonatkozott, hiszen az irányelv szerint kizárólag azon az alapon nem tartható valaki őrizetben, hogy menedékjog iránti kérelmet adott be.

A felperes idegenrendészeti őrizetét nem ilyen okból rendelték el, hanem azért, mert őt Magyarországról az itt elkövetett bűncselekmények miatt jogerősen kiutasították, a kitoloncolás feltételeit azonban még meg kellett teremteni. A felperes idegenrendészeti őrizetének elrendelésére a 2007. évi II. törvény 54. § (1) bekezdés e) pontja alapján került sor, az ehhez kapcsolódó 54. § (4) bekezdésében szereplő megszüntetési okok pedig a felperes esetében nem álltak fenn. Ilyen körülmények között megállapítható, hogy az alperes magatartása nem sértette az irányadó jogszabályi rendelkezéseket, vagyis a kártérítési felelősség megállapításához szükséges jogellenes magatartás az alperes részéről hiányzott. Önmagában az a körülmény, hogy az ügyészség felszólalásában ezzel ellentétes jogi álláspontot fejtett ki, a bíróságot nem köti, figyelemmel arra is, hogy az alperes felettes hatósága a Belügyminisztérium, a felszólalásban foglaltakat nem tartotta megalapozottnak.

Pfv.IV.20.560/2013/4.

Idegenrendészeti őrizetben külön okból lévő külföldi esetében az általa benyújtott, menekültkénti elismerésre vonatkozó kérelem érdemi eljárásra utalása nem vonja automatikusan maga után az idegenrendészeti őrizet automatikus megszüntetését.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles ezt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható. A Ptk. 349. § (1) bekezdése értelmében államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A Ket. 20. §-ának (2) bekezdésében szabályozott felügyeleti eljárás az állandó bírói gyakorlat értelmében nem minősül rendes jogorvoslatnak, annál is inkább, mert az intézkedés elmulasztásának azonnali reparációjára nem alkalmas.

A felperes idegenrendészeti őrizetét nem menekültkénti elismerés iránti kérelme benyújtásával okozati összefüggésben rendelték el, hanem a 2007. évi II. törvény 54. § (1) bekezdésének b) pontja alapján azért, mert a felperesnek az EU területére szóló 90 napos vízumát letelt, az országból kiutasították, azonban személyes meghallgatása során tett nyilatkozata szerint nem kívánta önként elhagyni az országot. Mindez kellően alapos okot szolgáltatott annak feltételezésére, hogy a kiutasítás végrehajtását késlelteti vagy megghiúsítja. A 2005/85/EK irányelv 18. § (1) bekezdése értelmében a tagállamok senkit sem tarthatnak őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy az érintett menedékjog iránti kérelmet nyújtott be. A jelen esetben egyértelműen megállapítható, hogy az idegenrendészeti őrizet elrendelésére nem ezen okból került sor. Az idegenrendészeti őrizet megszüntetésének a 2007. évi II. törvény 54. § (4) bekezdésében szabályozott egyetlen feltétele sem következett be a jelen esetben.

A felperes azzal érvelt, hogy az Irányelv lehetővé teszi azt, hogy az abban megfogalmazott szabályoknál kedvezőbb nemzeti szabályozás szülessen, és a 2007. évi LXXX. törvény 55. § (3) bekezdésének akkor hatályos szabálya ezt a kedvezőbb rendelkezést tartalmazta. A bíróság szerint a 2007. évi LXXX. törvény 55. § (3) bekezdésének és a 2007. évi II. törvény 54. § (1)-(4) bekezdésének együttes értelmezésével ez az álláspont nem fogadható el. Tényként állapítható meg, hogy a Legfőbb Ügyészség és az alperes felügyeleti hatósága (Belügyminisztérium) a jogértelmezés során ellentétes álláspontot foglaltak el. A Legfőbb Ügyészségnek az eljárás során csatolt felszólalása az automatizmus mellett foglalt állást, vagyis azt tartalmazta, hogy amennyiben a menekült-kérelmet érdemi vizsgálatra utalják és az érintett egyidejűleg idegenrendészeti őrizetben van, akkor kezdeményezni kell az őrizet megszüntetését és a megszüntetést végre is kell hajtani. A Belügyminisztérium a felszólalással nem értett egyet, vitatta az automatizmus fennállását. A jogerős

ítélet a hivatkozott szabályok együttes értelmezésével helyesen jutott arra a következtetésre, a felperes által állított automatizmus nem következik be, a 2007. évi LXXX. törvény 55. § (3) bekezdése kizárólag abban az esetben alkalmazható, ha az idegenrendészeti őrizet kizárólagos oka menekültügyi kérelem előterjesztése.

Pfv.II.21.068/2013/11.

I. Nem tagadható meg a gyermek elhelyezése tárgyában másik uniós tagállamban hozott előzetesen végrehajtható elsőfokú határozat végrehajtása, ha a gyermek meghallgatására nem került ugyan sor, de annak lehetőségét az adott eljárásban biztosították.

II. Külföldi határozatnak a magyar közrendbe ütközése nem állapítható meg önmagában azon az alapon, hogy a külföldi bíróság a magyartól eltérő eljárási szabályok alapján hozta meg határozatát.

I. A kiskorú gyermek meghallgatása elmaradásának jogkövetkezményei

Az 2201/2003/EK rendelet 23. cikkének b) pontja értelmében a szülői felelősségre vonatkozó határozat nem ismerhető el, amennyiben -úrgós eseteket kivéve -áhatározatot úgy hozták meg, hogy nem adtak lehetőséget a gyermek meghallgatására, megsértve ezzel annak a tagállamnak az eljárási alapelveit, ahol az elismerést kéri.

A Európai Unió Alapjogi Chartájának 24., a gyermekek jogaira vonatkozó cikke kimondja, hogy a gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik, amit életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni. Ezzel áll összhangban az 2201/2003/EK rendelet 23. cikke b) pontjának idézett rendelkezése, amely azonban csak abban az esetben határozza meg a szülői felelősségre vonatkozó határozatok elismerését kizáró okként a gyermek meghallgatásának elmaradását, ha arra a szülői felelősségre vonatkozó határozatot hozó bíróság nem adott *lehetőséget*.

Jelen esetben a belga bíróság kifejezetten biztosította a gyermek meghallgatásának lehetőségét, amikor a 2012. június 4-i tárgyaláson 2012. augusztus 9-re idézte a kiskorú gyermeket, személyes meghallgatása érdekében. A belga bíróság ezzel összefüggésben igen körültekintően járt el, reális lehetőséget biztosítva a gyermek megjelenésére, különös tekintettel arra, hogy ebben az időszakban, július 15-e és augusztus 15-e között a magyar bíróság kapcsolattartásra vonatkozó jogerős ideiglenes intézkedése értelmében az apát Franciaországban kapcsolattartás illette meg. Logikus és ésszerű volt tehát a belga bíróság döntése, amikor erre az időszakra áldóztette ágyermek bírósági meghallgatását, amit ebben az esetben az apa biztosított volna. Ezzel szemben az adós az apai kapcsolattartást nem tette lehetővé, és ezáltal a gyermek belga bíróság előtt való megjelenését, meghallgatását sem, amit utóbb, mintegy két héttel a tárgyalást követően orvosi igazolással kívánt kimenteni.

A belga bíróság diszkrecionális joga volt annak eldöntése, - ahogyan hasonló esetben a magyar bíróságé is - miszerint az adós gyomorhurutra vonatkozó házi-orvosi igazolással alátámasztott kérelmének helyt adva újabb időpontot tűz ki a gyermek meghallgatására, vagy ümérlegelési jogkörében ügy ítéli meg, hogy az csak az ügy elhúzódsát, a gyermek érdekét szolgáló mielőbbi határozathozatalt akadályozná. A brüsszeli bíróság ez utóbbi álláspontját részletesen megindokolva hozta meg érdemi döntését a 2012. augusztus 31-i tárgyaláson. Ha magyar bíróság tárgyalta volna a gyermekelhelyezés kérdését, ebben az esetben sem került volna sor feltétlenül a gyermek meghallgatására, véleményének közvetlen kikérése, mivel az csak a gyermek 14. életévének betöltését követően nem mellőzhető, ekkor ugyanis az elhelyezésére vonatkozó döntés főszabályként már csak egyetértésével hozható. A felek gyermeke azonban az elhelyezésre vonatkozó bírósági eljárás időszakában a 14. életévét még nem töltötte be.

Megjegyzendő, hogy az anya a Belgiumban folyó bírósági eljárás folyamán sem személyesen, sem jogi képviselője útján nem kezdeményezte a gyermek személyes meghallgatását, még a 2012. június 4-i tárgyaláson sem, amikor a belga bíróság a gyermek meghallgatásáról döntött, és nem indítványozta, hogy arra Magyarországon kerüljön sor, csupán közvetlenül az eljárás befejezését megelőzően tett erre vonatkozó indítványt.

A felülvizsgálati kérelmében az adós előzetes döntéshozatali eljárás szükségességét is felvetette, indítványozta az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében, különös tekintettel arra, hogy a

gyermek meghallgatása lehetőség vagy kötelezettség-e az 2201/2003/EK rendelet 23. cikkének b) pontja értelmében.

A Kúria az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 267. cikke alapján nem látta indokoltnak (erre vonatkozó indítvánnyal egyébként az adós az első-, illetve másodfokú eljárásban nem élt), figyelemmel arra, hogy a gyermek meghallgatására vonatkozóan az Európai Bíróság már állást foglalt. A C-491/10. PPU. sz. Joseba Andoni Aguirre Zarraga kontra Simone Pelz ügyben (BH 2011/9.) az 2201/2003/EK rendelet 42. cikkének (2) bekezdésével kapcsolatban - azonban értelemszerűen a 23. cikk b) pontjára is irányadóan rögzítette, hogy a szülői felelősségre vonatkozó határozat végrehajthatóvá nyilvánításával, annak esetleges megtagadásával kapcsolatban azt kell vizsgálni, hogy a gyermek meghallgatásának lehetőségét biztosították-e. A gyermek mindenekfelett álló érdeke esetenként a gyermek meghallgatásának mellőzését is indokoltta teheti. Nem arról van szó tehát, hogy az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bírósága előtt a gyermeket mindenképpen meghallgassák, hanem, hogy a gyermek számára álljon rendelkezésre valamennyi olyan eljárás és jogi feltétel, amely lehetővé teszi számára, hogy a véleményét szabadon kifejthesse és hogy azt a bíróság figyelembe vegye. A bíróságnak tehát a gyermek számára valós és tényleges lehetőséget biztosítva a véleménynyilvánításra, minden szükséges intézkedést meg kell hoznia annak érdekében, hogy a gyermek meghallgatásának lehetősége rendelkezésre álljon. A fentiekre tekintettel jelen esetben előzetes döntéshozatali eljárás szükségessége nem merült fel.

II. A magyar közrendbe való ütközés kérdése

Az 2201/2003/EK rendelet 23. cikkének a) pontja értelmében a szülői felelősségre vonatkozó határozat nem ismerhető el, amennyiben az ilyen elismerés a gyermek érdekeit figyelembe véve nyilvánvalóan ellentétes azon tagállam közrendjével, ahol az elismerést kéri.

A jogirodalom értelmében (Wopera Zsuzsa: Az európai családjog kézikönyve, A családjog kézikönyve 2007. HVG-Orac) a közrendi klauzula, melynek értelmében az elismerést meg kell tagadni, csak akkor alkalmazható, ha a vonatkozó határozat elismerése nyilvánvalóan ellentétes annak a tagállamnak a közrendjével, amelyben az elismerést kéri. Ez a közrendi klauzula kivételes jellegét támasztja alá, azt tehát megszorítóan kell értelmezni. Az erre való hivatkozás csak akkor fogadható el, ha a másik szerződő államban hozott ítélet elismerése vagy végrehajtása a megkeresett állam jogrendjének valamely alapvető elvét sértene, alapvetőnek számító jogszabály vagy alapvetőnek tekintett jog nyilvánvaló sérelmét okozná, azaz elfogadhatatlan ellentétben állna a közrendjével. A külföldi határozat közrendbe ütközés címén történő megtagadása tehát csak akkor megengedett, ha a határozat belföldön olyan jogkövetkezményeket váltana ki, amelyek elviselhetetlenül sértenek a belföldi jogérzetet.

Az elismerő állam nemzeti eljárásjogának kógens szabályaitól való eltérés önmagában nem alapozza meg a külföldi határozat elismerésének megtagadását, a magyar közrendet nem sérti, hogy a belga bíróság nem a Polgári perrendtartás és a magyar családjogi törvényben írt szabályok alkalmazásával hozta meg a döntését. A közrendbe ütközés kritériumát nem meríti ki, hogy nem került sor környezettanulmány beszerzésére, az érdekelték pszichológiai vizsgálatára, a szabad bizonyítás elvéből következően ugyanis a magyar bíróság sem minden esetben tartja szükségesnek a tényállás megállapításához az erre vonatkozó bizonyítás foganatosítását. A belga ítéletből kitűnően ugyanakkor a belga bíróság a gyermekelhelyezés körében kiemelkedő jelentőséget tulajdonított annak, hogy az anya a közös szülői felügyeleti jog ellenére igyekezett az apát kirekeszteni a gyermekkel kapcsolatos, közös döntést igénylő kérdések meghozatalából és minden lehetséges eszközzel akadályozza az apa és a gyermek közötti kapcsolattartást. Ezt pedig a magyar bíróság is az anyai elhelyezés ellen ható tényezőként értékelte volna, figyelemmel a Csjt. 72. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, illetve a 17. sz. Irányelvben rögzítettekre, többek között azon kitételre, mely szerint a gyermek nevelésére való alkalmatlanságra vonható le a következtetés abból, ha a szülő a gyermeket el akarja idegeníteni a másik szülőtől, illetve, hogy a gyermek érdekét súlyosan sértő módon jár el az a szülő, aki a gyermeket a másik szülővel való érintkezéstől indokolatlanul elzárja és ellene hangolja. A korábban kifejtettek szerint a gyermek bíróság általi meghallgatásának hiánya sem eredményezhette a magyar közrend sérelmét.

Annak megítélése egyébként, hogy a Brüsszeli Elsőfokú Bíróság a tényállást teljeskörűen feltárva, a kiskorú gyermek érdekének elsődlegessége mentén hozta-e meg a határozatát, a belga másodfokú bíróság kompetenciájába tartozó kérdés, ahol nyilvánvalóan mérlegelés tárgyát képezi az adós érdemi előadása, illetve kifogásai is.

Pkk.V.24.753/2013/2.

Illetékességi összeütközés megszüntetése eljáró bíróság kijelölése útján.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a peres felek között létrejött kölcsönszerződést az alperes jogellenesen mondta fel.

Az Egri Városi Bíróság végzésével elrendelte a keresetlevél áttételét a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Szegedi Városi Bírósághoz, hivatkozva a Pp. 30. § (1) bekezdésében rögzített illetékességi szabályra.

A Szegedi Járásbíróság felhívására a felperes csatolta a felek között Egerben 2006. április 11. napján megkötött adásvételi és opciós szerződést és a szerződéshez tartozó üzletszabályzatot, melynek XIII/6. pontja rögzíti, hogy a felek a kölcsönszerződésből származó jogvitákat megkísérlik békés módon rendezni, ennek eredménytelensége esetén alávetik magukat a hitelező székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességének. Ezt követően a bíróság tájékoztatta a felperest, hogy az Üzletszabályzat ezen kikötése a 2/2011. (XII.12.) PK vélemény alapján tisztességtelennek minősül, ezért nyilatkozattételre hívta fel. A felperes bejelentette, hogy hivatkozni kíván a kizárólagos illetékességi kikötés tisztességtelenségére, egyidejűleg kérte a keresetlevél áttételét az ügyletkötés helye szerinti bírósághoz.

Erre tekintettel a Szegedi Járásbíróság végzésével szintén illetékessége hiányát állapította meg, és az iratokat eljáró bíróság kijelölése érdekében felterjesztette a Kúriához. Hivatkozott az Európai Unió Bíróságának C-240/98. és C-244/98. számú egyesített ügyekben kifejtett 93/13/EGK irányelvben foglaltakra és az Európai Unió Bírósága C-243/08. számú ítéletében írtakra. Utalt arra is, hogy a fentiek alapján a Kúria kimondta, hogy fogyasztói szerződésben a fogyasztóval szerződő fél lakóhelye, vagy székhelye szerinti bíróság illetékességének általános szerződési feltétel, vagy egyedileg meg nem tárgyalt feltétel alapult - a kikötése tisztességtelen. A kikötésben megjelölt bíróság saját illetékességének vizsgálata körében a kikötés tisztességtelenségét hivatalból köteles észlelni, de az általános illetékességgel rendelkező bírósághoz csak akkor teheti át a keresetlevelet, ha a fogyasztó - a bíróság felhívására - az illetékességi kikötés tisztességtelenségére hivatkozik [2/2011. (XII.12.) PK vélemény 5/a. pontja]. Hivatkozott továbbá PK vélemény 5/b. pontjára, valamint a Pp. 36. § (2) bekezdésére.

A Kúria a felmerült illetékességi összeütközés kérdésében a Szegedi Járásbíróság álláspontjával értett egyet. E bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezéseket pontosan idézte, és okszerű következtetéseket vont le, amikor illetékességének hiányát megállapította. A fentiekre figyelemmel a Kúria a Pp. 45. § (2) bekezdés c) pontja alapján az illetékességi összeütközést az Egri Járásbíróság kijelölésével szüntette meg és erről a Szegedi Járásbíróságot értesítette.

Közigazgatási ügyszak

Köf.I.5.018/2013/6.

Az önkormányzati rendelet mindig a hatályos jogszabályoknak kell megfeleljen. A már nem hatályos felhatalmazáson, illetve nem hatályos jogszabályi környezetben az önkormányzati rendelet jogellenes.

1. Az Európai Parlament és a Tanács 2008. május 21-i 2008/50/EK irányelve (a továbbiakban: irányelv) a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról 2008. május 21-én kelt és a kihirdetéssel hatályba lépett. Az irányelv 33. cikke értelmében a tagállamok 2010. június 11-ig voltak kötelesek megalkotni azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az irányelvnek megfeleljenek.

2. A jogalkotó meghagyva a korábbi szabályozás három szintjét, módosította a 1995. évi LIII. törvény egyes rendelkezéseit, valamint újraalkotta a kormányrendeleti és a miniszteri rendeleti szintű szabályozást.

A 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet hatálya változatlanul a levegőterhelőkre terjed ki. Az irányelvben foglaltaknak megfelelően a korábbi szabályozás logikáját követve részben levegőminőségi követelményeket ír elő (levegőterheltségi szint, immisszió), részben pedig a levegőminőségi célok elérése érdekében a légszennyező források kibocsátásait szabályozza (levegőszennyezés, emisszió). A változások alapvetően a levegőminőségi követelményeket (immissziós értékek, expozíciós mutatók, PM_{2,5}, szállópor értékek), valamint új elemként a búzzel kapcsolatos szabályozást és a felügyeleti feladatokat érintik.

3. Az irányelv 24. cikke értelmében a tagállamoknak a levegőminőségi terveken túlmenően meghozandó intézkedések meghatározásával rövidtávú cselekvési tervet kell kidolgozniuk, ha egy adott zónában vagy agglomerációban fennáll a veszélye annak, hogy a szennyező anyagok szintje meghaladja az irányelvben rögzített mértékű riasztási küszöbértéket. A rövidtávú cselekvési tervben megjelölt hatékony intézkedések a tevékenységek ellenőrzésén túl, szükség esetén a tevékenység - gépjárműforgalom, az építkezési munkák, a kikötőben lévő hajók, az ipari üzemek vagy termékek alkalmazása vagy a lakossági fűtőberendezések használata felfüggesztésére is kiterjedhetnek.

4. A 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés a) pontja értelmében „[a] települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik a füstködriadó terv rendelettel történő elfogadása”. A 48. § (6) bekezdés a)-b) pontjai pedig a polgármester levegő-tisztaságvédelmi feladatkörébe, illetőleg államigazgatási, hatósági hatáskörébe sorolja a füstködriadó terv kidolgoztatását és végrehajtását. A 1995. évi LIII. törvény a polgármester feladatkörébe, illetőleg hatáskörébe sorolja továbbá a füstködriadó terv végrehajtása során a légszennyezést okozó, szolgáltató, illetve termelő tevékenységet ellátó létesítmények üzemeltetőinek más energiahordozó, üzemmód használatára kötelezését, az üzemeltető tevékenységének, valamint a közúti közlekedési eszközök üzemeltetésének időleges korlátozását vagy felfüggesztését [48. § (6) bekezdés b) pont]. A 1995. évi LIII. törvény értelmében ugyancsak a polgármester feladata és hatósági hatásköre külön jogszabályban meghatározott szmoghelyzet (füstködállapot) bekövetkezése esetén az érintett lakosság tájékoztatása a meglévő és várható túllépés helyéről, mértékéről és időtartamáról, a lehetséges egészségügyi hatásokról és a javasolt teendőkről, valamint a jövőbeli túllépés megelőzése érdekében szükséges feladatokról.

A törvényi rendelkezések értelmében tehát a füstköd-riadó tervvel, mint rövidtávú cselekvési tervvel összefüggésben a polgármester központi szerepet játszik: a füstköd-riadó tervet a polgármester dolgozza ki, a helyi önkormányzat képviselő-testülete rendelettel fogadja el és a polgármester feladata, illetve hatósági jogköre annak végrehajtása.

5. Rövidtávú cselekvési tervként a füstköd-riadó tervet, annak tartalmi elemeit - a szmoghelyzet definiálása, és a lakosság tájékoztatásának - a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet intézményesíti. A 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 20. §-a rögzíti azon települések körét, ahol a füstköd-riadó terv elkészítése kötelező, a 1995. évi LIII. törvény alapján az alkalmazható korlátozó intézkedéseket, a polgármester által egyes hatósági vélemények beszerzését követően elrendelendő, illetve elrendelhető korlátozó jellegű intézkedéseinek körét. Ebből következőleg a polgármester az, aki a szmogriadóhelyzet fennálltát megállapítja és korlátozó intézkedések elrendeléséről egyes hatósági vélemények beszerzését követően - döntést hoz.

A 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 36. § (3) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a polgármester a füstköd-riadó terv végrehajtásával kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyben első fokon eljáró hatóságnak minősül. A polgármester tehát meghatározza a korlátozó intézkedések körét, és hatósági jogkörében eljárva kikényszeríti azok betartását.

A füstköd-riadó tervről szóló önkormányzati rendelet tartalmát a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 2. számú melléklete, a végrehajtását a 3. számú melléklet A) pontja, az elrendelhető intézkedések körét pedig a 3. számú melléklet B) pontja rendezi.

A 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet több rendelkezése is előírja szmoghelyzet esetére a lakosság tájékoztatását, a tájékoztatás tartalmára és felelősére vonatkozó szabályokkal együtt [19. § (2) bek., 20. § (3) bek., 20. § (5) bek.].

6. Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között hatalmazza fel a helyi önkormányzatokat rendeletalkotásra. A korábbi törvényi szabályt emelte az alkotmányozó az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésébe, amely szerint „[f]eladatuk körében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot”

A jelen eljárásban törvényességi vizsgálatnak alávetett Ör. a 1995. évi LIII. törvény korábban hatályos, valamint a 21/2001. (II. 14.) Kormányrendelet rendelkezéseinek felhatalmazása alapján született meg. Következésképpen az Érintett Önkormányzat a törvényi és kormányrendeleti keretek között rögzíthet a helyi sajátosságokhoz igazodó normákat, magatartási szabályokat. Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése értelmében „[a]z önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes” A végrehajtási jelleggel kiadott önkormányzati rendelet tehát más jogszabályba ütközően jogsértő akkor, ha a felhatalmazása kereteit túllépve szabályoz.

7. Az alapvető jogok biztosának indítványa annak megállapítására irányul, hogy az Ör. hatályos rendelkezései több esetben a felhatalmazás keretein túlterjeszkedve szabályoznak. Tekintettel arra, hogy az Érintett Önkormányzat nem vitatta az indítványban foglaltakat, ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Ör. utólagos absztrakt kontrollját a 1995. évi LIII. törvény és a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet rendelkezéseire tekintettel elegendőnek ítélte elvégezni.

7.1. A Kúria Önkormányzati Tanácsa több határozatában leszögezte: az Alaptörvényből eredő feladata, hogy az önkormányzati normákat a törvényekkel összhangba hozza, illetőleg - az új jogalkotást tekintve - összhangban tartsa [5031/2012., MK 2012. 76.] Az Ör.-nek tehát a mindenkor hatályos jogszabályokkal kell összhangban állnia.

7.2. Az Ör. 5. §-a hozza létre a Szmog Intéző Bizottságot (a továbbiakban: SZIB), amelynek tagja több hatóság területi szerve (Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, az ÁNTSZ Kistérségi Intézete, a Nemzeti Közlekedési Hatóság Észak-magyarországi Regionális Igazgatósága). Az Ör. számos, a szmoghelyzet kezelésével összefüggő, a 1995. évi LIII. törvény és a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet értelmében a polgármestert terhelő feladatot telepít a SZIB-re. E feladatok részben a füstköd-riadó elrendelésével (5-7 §-ok, 14-18. §-ok), részben pedig a lakosság tájékoztatásával állnak összefüggésben (6-7. §-ok, 10. §, 13. §).

A 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 20. § (4) bekezdése az egyéb hatósági feladataik mellett a füstköd-riadó terv végrehajtása kapcsán e hatóságoknak véleményező feladatot szán. Ezért minden további, az Ör.-ben az 5-7. §-okban, a 10-11. §-okban, a 12. § (2) bekezdés d) pontjában, 13-18. §-okban - megállapított hatáskör az államigazgatási szervek területi szervei vonatkozásában meghaladja az Érintett Önkormányzat jogalkotói kompetenciáját, és a 1995. évi LIII. törvény, illetve a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet fentiekben megjelölt rendelkezéseibe ütközően jogsértő.

Az indítványban foglaltakkal egyezően, és a fentiekkel párhuzamosan megállapítható az is, hogy az Ör. polgármester hatáskörére vonatkozó szabályai ellentétesek a 1995. évi LIII. törvény 46. § (6) bekezdésében foglaltakkal. A 1995. évi LIII. törvény értelmében ugyanis a füstköd-riadó esetében a korlátozó intézkedéseket a polgármester rendeli el, döntésének tartalmára a hatóságok nem javaslatot adnak [Ör. 11. § c) pont; 12. § (2) bekezdés d) pont], hanem a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 20. § (4) bekezdése szerinti tárgykörben véleményt fogalmaznak meg.

7.3. Megjegyzendő továbbá az is, hogy a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 34-35. §-ai a levegővédelmi követelmények megsértésére önálló szankciórendszert hozott létre, amely részben a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 9. számú mellékletében meghatározott mértékű levegőtisztaságvédelmi bírságból [306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 34. § (2) bekezdés], illetve füstköd-riadó terv alapján elrendelt intézkedés be nem tartása esetén a levegőterhelő tevékenység betiltását jelentheti. Ezért az Ör. 24. § (2) bekezdésében megjelölt, egyebekben 2012. IV. 15-től hatálytalan [218/1999. (XII. 28.) Korm. rendeleten alapuló szankciórendszere sem felel meg a hatályos jogi szabályozásnak.

A kifejtettek értelmében a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 3.§-a, 4. § (1) bekezdése, 5-7. §-ai, 10. §-a, 11. § c) pontja, 12. § (2) bekezdés c) pontja, 13-18. §-ainak államigazgatási hatóságok területi szerveit érintő, valamint a polgármester feladat- és hatáskörét érintő rendelkezései, a 20. §-a, valamint 24. § (2) bekezdése a 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) és (6) bekezdéseibe, valamint a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 20. §-ába. 36. § (3) bekezdésébe, valamint a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 2. és 3. számú mellékletébe ütközően jogellenesek.

8. Összefoglalva rögzíteni szükséges azt is, hogy az Ör.-t az Érintett Önkormányzat a levegő védelméről szóló korábbi törvényi és kormányrendeleti felhatalmazásra tekintettel alkotta meg, és tartja hatályban a kúriai felülvizsgálat idején is. A 2010-es és a 2011-es években a levegőminőség védelem területének országos szintű szabályozása -[jogharmonizációs okokra visszavezethetően - alapvető változáson ment át, amely érintette a levegő minőségének védelmét garantáló intézményrendszert, a hatáskörök megosztását, a szmoghelyzet kialakulásának határértékeit is és a jogsértések szankciórendszerét is. A jelen határozat II.2. pontjában hivatkozott háromszintű szabályozást a 1995. évi LIII. törvény és a 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet mellett miniszteri rendeletek egészítik ki [a levegőterhelési szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet, a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 24.) VM rendelet], amelyek tartalmazzák a megváltozott határértékeket. Ezért az Ör. jogszerűsége egészében megkérdőjelezendő, hiszen a megalkotására adott törvényi felhatalmazás, a levegő védelmére vonatkozó 2001-ben megalkotott rendeleti szintű szabályok, így a 21/2001. (II. 14.) Kormányrendelet, valamint a kibocsátási határértékekről szóló 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet (Ör. 3. §), már nem hatályosak. Ezért az Ör. nem alkalmazza a hatályos joganyag fogalomkészletét, érték meghatározásait, a szmoghelyzet esetén alkalmazandó és alkalmazható intézkedéseket, az egyes hatásköröket pedig nem megfelelően és nem egyértelműen választja szét.

Kfv.III.35.034/2013/3.

Vidékfejlesztési támogatás a munkavállaló után nem igényelhető, ha munkabérében elszámolásra kerülnek a megjelölt feladatok.

Kfv.I.35.228/2013/4.

A vámmentes használatot biztosító munkaszerződés megléte és a bírói mérlegelés.

A 2454/93/EGK bizottsági rendelet 561. cikk (2) bekezdése szerint a behozatali vámok alóli teljes mentességet meg kell adni, amikor a szállítóeszközt olyan, a Közösség vámterületén belül letelepedett természetes személy használja kereskedelmi vagy magáncélra, aki a szállítóeszköz e területen kívül letelepedett tulajdonosának alkalmazásában áll, vagy akit az ilyen tulajdonos másképpen erre felhatalmaz. A magáncélú felhasználásról a munkaszerződésben rendelkezni kell. A vámhatóságok korlátozhatják e rendelkezés alapján a szállítóeszköz ideiglenes behozatalát rendszeres használat esetén.

Az Európai Unió Bíróságának a C-182/12. számú ügyben hozott ítélete szerint a 2454/93/EGK bizottsági rendelet 561. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az Európai Unió vámterületén letelepedett személy által magáncélra használt szállítóeszköz esetében a behozatali vámok alóli teljes mentességet csak akkor lehet megadni, ha az említett magánhasználatról az e személy és az említett területen kívül letelepedett gépjármű-tulajdonos között létrejött munkaszerződés rendelkezik.

A peres eljárás során benyújtott írásbeli nyilatkozat megerősítette, hogy az ellenőrzés időpontjában a felperes magáncélból használta a járművet. Kétségtelen, hogy a felperesnek nem kell sem a cég-, sem teljes személyes iratanyagát mindig magánál hordani, azonban a gépjármű magánhasználatának jogcímét bármikor igazolnia kell, amire az Unió teljes területén [figyelemmel az Európai Unió Bíróságának a C-182/12. számú ügyben hozott ítéletére - csak a munkaszerződés alkalmas. A

gépjárművek vezetőinek lehetőségük van arra, hogy az ellenőrzéskor éppen náluk nem lévő munkaszerződést utólag bemutassák. A felperes azonban sem a közigazgatási eljárásban, sem az elsőfokú bíróság előtt nem adott ésszerű magyarázatot arra, hogy a gépjármű használathoz szervesen hozzátartozó okiratról miért nem tudott az ellenőrzés időpontjában, miért nyilatkozott úgy, hogy nincs munkaszerződése. A munkaszerződés és a cég alapítására vonatkozó iratok nem azonosak. A munkaszerződés meglétének tagadása majd későbbi bemutatása közötti ellentmondás ésszerű feloldásának hiányában az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§ (1) bekezdés keretei között okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy nem a későbbiekben csatolt szerződést, vagy a perben benyújtott írásbeli nyilatkozatot, hanem - mérlegelés alapján -, a felperes legelső előadását veszi figyelembe.

Kfv.I.35.234/2013/3.

A közösségen kívüli eredetű gépjármű magáncélú használata esetén a vámmentesség munkaszerződéssel igazolható.

A 2454/93/EGK bizottsági rendelet 561. cikk (2) bekezdése szerint a behozatali vámok alóli teljes mentességet meg kell adni, amikor a szállítóeszközt olyan, a Közösség vámterületén belül letelepedett természetes személy használja kereskedelmi vagy magáncélra, aki a szállítóeszköz e területen kívül letelepedett tulajdonosának alkalmazásában áll, vagy akit az ilyen tulajdonos másképpen erre felhatalmaz. A magáncélú felhasználásról a munkaszerződésben rendelkezni kell. A vámhatóságok korlátozhatják e rendelkezés alapján a szállítóeszköz ideiglenes behozatalát rendszeres használat esetén.

Az Európai Unió Bíróságának a C-182/12. számú ügyben hozott ítélete szerint a 2001. május 4-i 993/2001/EK bizottsági rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet 561. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az Európai Unió vámterületén letelepedett személy által magáncélra használt szállítóeszköz esetében a behozatali vámok alóli teljes mentességet csak akkor lehet megadni, ha az említett magánhasználatról az e személy és az említett területen kívül letelepedett gépjármű-tulajdonos között létrejött munkaszerződés rendelkezik.

Az Európai Unió Bíróságának hatásköre következtében az ítélezési gyakorlata által megállapított feltételek elsőbbséget élveznek a tagállami jogértelmezéssel szemben.

A felperes munkaszerződéssel nem rendelkezett, részére a magáncélra használt szállítóeszköz esetében a behozatali vámok alóli teljes mentesség, figyelemmel a C-182/12. számú jogértelmezésre, nem adható meg. A Kúria szükségesnek látja továbbá az utalást arra, hogy a Kfv.I.35.777/2011/10. számú ítéletben foglaltak szerint, a vámeljárások által megkívánt alakiságokra tekintettel, a munkaszerződés szóban nem, csak írásban alkalmas a mentességet biztosító jogviszony igazolására.

Kfv.I.35.261/2013/5.

Az olyan adóhatósági gyakorlat, amely az adólevonáshoz elvárt kellő körültekintés keretében ténylegesen objektív felelősséget hárít a vevőre az értékesítési lánc korábbi szakaszaiban történt szabályszegésekért, nem tekinthető arányosnak vagy ésszerűen elvárhatónak.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2012. június 28. napján kelt Kfv.I.35.479/2011/9. számú végzésével a per tárgyalását a Kfv.I.35.387/2010/8. számú végzéssel kezdeményezett és az Európai Unió Bírósága előtt C-324/2011. számon lajstromozott ügy befejezéséig felfüggesztette. Az Európai Unió Bírósága a 2012. szeptember 6. napján meghozott ítéletében kimondta, hogy a 2006/112/EK irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az adóhatóság elutasítja az adóalanynak a számára teljesített szolgáltatások után felszámított vagy megfizetett hozzáadottérték-adó levonására vonatkozó jogát azzal a indokkal, hogy az e szolgáltatásokra vonatkozó számla kibocsátója nem jelentette be az általa foglalkoztatott munkavállalókat anélkül, hogy a hatóság objektív körülmények alapján bizonyítaná azt, hogy ezen adóalanynak tudta vagy tudnia kellett volna, hogy levonási jogának megalapozására felhozott ügylettel az említett számlakibocsátó vagy a szolgáltatói láncban korábban

közreműködő gazdasági szereplő által elkövetett adócsalásban vesz részt. Az a tény, hogy az adóalany nem ellenőrizte, hogy a munkavégzés helyén dolgozó munkavállalók a számlakibocsátóval jogviszonyban állnak-e, illetve, hogy a számlakibocsátó bejelentette-e a munkavállalókat, nem tekinthető olyan objektív körülménynek, amely miatt a számlabefogadó tudta vagy tudnia kellett volna, hogy hozzáadottérték-adó kijátszására irányuló ügyletben vett részt, ha e címzettnek nem volt tudomása az említett számlakibocsátó érdekkörében elkövetett szabálytalanságra, vagy csalásra utaló körülményekről□

A magyar ügyekben született bírósági ítéletek alapján egyértelműen rögzíthető, hogy a kialakult magyar adóhatósági gyakorlat és az uniós bíróság ítélkezése az általános forgalmi adólevonási jog körében eltérő felfogást mutat. A Legfelsőbb Bíróság az előzetes döntéshozatali eljárást éppen azért kezdeményezte, mert a kialakult adójogi gyakorlat olyan felelősségi rendszert állított fel a levonási jog gyakorlásánál, amely egyes, a számlakibocsátónál feltárt hiányosságokat a számlabefogadó hátrányára értékelt. A számlabefogadót olyan, az érdekeltségi körén kívül eső okok miatt érthette hátrány, amelyek esetében nem tisztázódott, hogy azok ellenőrzését el lehetett-e tőle várni.

Már a magyar ügyek elbírálását megelőző bírói gyakorlat is kimondta, hogy az olyan adóhatósági gyakorlat, amely az adólevonáshoz elvárt kellő körültekintés keretében ténylegesen objektív felelősséget hárít a vevőre az értékesítési lánc korábbi szakaszaiban történt szabályszegésekért, nem tekinthető arányosnak vagy ésszerűen elvárhatónak. A magyar ügyekben kifejtett álláspont szükségessé tette a korábbi gyakorlat átgondolását, annak kimondását, hogy az adólevonási jog jogszerű megtagadásához nem elegendő kételyek megfogalmazása, rögzítése, hanem az adóhatóságot terhelő objektív körülmények alapján annak bizonyítása, hogy a számlabefogadó tudta vagy tudnia kellett arról, hogy az ügylet általános forgalmi adócsalás részét képezi.

Kfv.I.35.263/2013/4.

A munkavállalók ellenőrzésének elmulasztása sem olyan objektív körülmény, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a felperes tudta vagy tudnia kellett volna az áfa kijátszására irányuló szándékról.

A Tóth-ügy ismeretében egyértelműen rögzíthető, hogy a kialakult magyar adóhatósági gyakorlat az általános forgalmi adó levonási jog körében eltérő felfogást mutat. A Legfelsőbb Bíróság az előzetes döntéshozatali eljárást éppen azért kezdeményezte, mert a kialakult adójogi gyakorlat olyan felelősségi rendszert állított fel a levonási jog gyakorlásánál, amely egyes, a számlakibocsátónál feltárt hiányosságokat a számlabefogadó hátrányára értékelt. A számlabefogadót olyan, az érdekeltségi körén kívül eső okok miatt érthette hátrány, amelyek esetében nem tisztázódott, hogy azok ellenőrzését el lehetett-e tőle várni. Már a magyar ügy elbírálását megelőző bírósági gyakorlat kimondta, hogy az olyan adóhatósági gyakorlat, amely az adólevonáshoz elvárt kellő körültekintés keretében ténylegesen objektív felelősséget hárít a vevőre az értékesítési lánc korábbi szakaszaiban történt szabályszegésekért, nem tekinthető arányosnak vagy ésszerűen elvárhatónak. Az ilyenfajta objektív felelősség indokolatlanul mentesíti az adóhatóságot annak bizonyításától, hogy a vevő tudott vagy tudhatott a számlakibocsátónál fellelhető HÉA-kijátszásról, és ez az ismeret részéről elősegíti a HÉA adókijátszás megvalósulását (Kittel ítélet 56-57. pontja). A Tóth-ügyben született ítélet és az alperesi határozat összevetése alapján megállapítható, hogy az alperesi határozat indokolása nem áll összhangban az Európai Unió Bíróságának ítéletében foglaltakkal. A perbeli esetben az alperes a számlakibocsátók személyi állományának hiányosságára vezette vissza a gazdasági esemény hiányát, ezáltal a számlák hiteltelenségét.

A Bíróság a Tóth-ügyben egyértelműen rögzítette, hogy az adólevonási jog akkor tagadható meg, ha a számlabefogadónak tudomása volt a számlakibocsátó érdekkörében elkövetett szabálytalanságról, vagy csalásra utaló körülményekről. Az a tény, hogy a felperes nem ellenőrizte, hogy a munkavégzés helyén dolgozó munkavállalók a számlakibocsátókkal jogviszonyban állnak-e, nem tekinthető olyan objektív körülménynek, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a felperes tudta vagy tudnia kellett volna a hozzáadottérték-adó kijátszására irányuló szándékról. A munkavállalók ellenőrzésének elmulasztása okán tehát a felperes adólevonási jogát nem veszítheti el. Miután az alperes jelen ügyben határozatát a munkavállalók szabálytalan foglalkoztatására alapozta, más körülményt a számlák hiteltelenségével kapcsolatban nem tárt fel, ezért a Kúria úgy látta, hogy nem szükséges további

bizonyítási eljárás lefolytatása annak érdekében, hogy a felperes igazolja, bizonyítsa, hogy az általános forgalmi adó kijátszásában nem vett részt.

Kfv.V.35.340/2013/3.

Nem sérti az uniós/közösségi jogba ütközően kivetett adó visszatérítésének elvét az, ha a tagállam azzal az indokkal tagadja meg az áfa egy részének a visszatérítését, hogy azt fedezte az adóalanynak nyújtott támogatás, feltéve, hogy az adólevonás megtagadásához kapcsolódó gazdasági terhet teljes mértékben semlegesítették.

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmei alapján indult ügyeket egyesítette és az egyesített ügyben a 2012. március 14-én kelt Kfv.V.35.188/2011/5. végzésében az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezte a tárgyalás felfüggesztése mellett.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában az Európai Unió Bírósága C-191/12. számon hozott ítéletet, amelyben következőképpen határozott: **ü**gy kell értelmezni a tagállam által az uniós jog szabályainak a megsértésével kivetett adó visszatérítésének az elvét, hogy az nem zárja ki azt, hogy e tagállam azzal az indokkal tagadja meg a hozzáadottérték-adó azon részének a visszatérítését, amelynek a levonását az uniós jogba ütköző nemzeti intézkedés megakadályozta, hogy az adó e részét fedezte az adóalanynak nyújtott, mind az Európai Unió, mind az említett állam által finanszírozott támogatás, feltéve, hogy a hozzáadottérték-adó levonás megtagadásához kapcsolódó gazdasági terhet teljes mértékben semlegesítették, amit a nemzeti bíróságnak meg kell vizsgálnia□

A Kúria a C-191/12. számú ügyben hozott ítélet után **ü** folytatta a felülvizsgálati eljárást, amelyben a közösségi jogra, az Európai Unió Bírósága által kifejtett jogértelmezésre és a nemzeti jogszabályokra figyelemmel az alábbi jogi álláspontot alakította ki:

A hatodik irányelv 17. cikkének (2) bekezdése nem engedélyez olyan nemzeti szabályozást, amely a héa (áfa) levonási jog olyan általános korlátozását tartalmazza, amely az államháztartási támogatásban részesülő termékeket érintő, valamennyi beszerzésre alkalmazandó (C-74/08., C-591/10.). A tagállamoknak vissza kell téríteni azon héa (áfa) teljes összegét, amelynek az adóalany általi levonását az uniós jog megsértésével akadályozták meg. A jogalap nélküli visszafizetett összeg visszaköveteléséhez való jog célja az adó uniós joggal való összeegyeztethetlensége következményeinek orvoslása, azon gazdasági terhet semlegesítése, amellyel ezen adó jogosulatlanul sújtotta azt a gazdasági szereplőt, aki azt végül valóban viselte (C-94/10.). Az ilyen visszatérítés kivételesen megtagadható, amennyiben jogalap nélküli gazdagodást idézne elő, ha megállapítható, hogy ezen adófizetésére kötelezett személy az adókat ténylegesen áthárította más adóalanynak (C-398/09.). A tagállam tehát csak akkor tagadhatja meg a jogtalanul kivetett adó egy részének visszatérítését azzal az indokkal, hogy az ilyen visszatérítés az adóalany jogalap nélküli gazdagodásához vezet, ha ezen adó által az adóalanynak okozott gazdasági terhet teljes mértékben semlegesítették. Annak megállapításához azonban, hogy a visszatérítés kizárólag a jogtalanul kivetett adó gazdasági terhének a semlegesítésére irányul-e vagy sem, illetve hogy az adózó jogalap nélküli gazdagodásához vezet-e vagy sem gazdasági elemzést kell végezni, amely során vizsgálni kell a bizonyítékokat, az összes releváns körülményt. E körben különösen arra kell figyelemmel lenni, hogy a felperesnek nyújtott támogatás összege kevesebb lett volna-e, ha nem akadályozták volna meg a levonási jog gyakorlásában.

Jelen ügyben a támogatás összegét a projekt elszámolható költségére való hivatkozással számították ki, amely magában foglalta a projekt nettó költségét és a le nem vonható áfát is, ezért nem mellőzhető annak vizsgálata, hogy a támogatás összege **ü** az elszámolható költségnek, a le nem vonható áfa figyelmen kívül hagyásával történő számítása esetén **ü** ténylegesen nyújtott összegnél alacsonyabb lett volna-e. Amennyiben alacsonyabb lett volna a támogatás azon magasabb összegéből eredő többlet, amelyben így a felperes részesülhetett, annak a következménye lenne, hogy a le nem vonható áfa egy részét a támogatás fedezte. Az adó e többletnek megfelelő részéhez kapcsolódó gazdasági terhet tehát a támogató és nem a felperes viselte. Az adó levonás tilalmához kapcsolódó gazdasági terhet semlegesítése érdekében a visszatérítés azon összegének, amelyet a felperes követelhet meg kell felelnie annak a különbségnek, amely egyrészt a héa (áfa) azon összege, amelyet a felperes nem

vonhatott le a közösségi jogba ütköző nemzeti szabályozás miatt, és másrészt a felperesnek nyújtott támogatás azon összeget meghaladó összege között mutatkozik, amelyet a felperes kapott volna, ha nem akadályozták volna meg a levonáshoz való jogának gyakorlásában. (C-191/12. számú ítélet 30-33. pontjai).

Kfv.V.35.366/2012/8.

Vámügyben elsődlegesen nem a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL.tv, hanem a közösségi és nemzeti vámjogi szabályok az irányadók. A vámhatóságok a vámárú-nyilatkozat utólagos ellenőrzése után meghozhatják a szükséges intézkedéseket "a helyzet rendezésére".

I. A felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét azzal indokolta, hogy a perben vitatott termékeket valamennyi tagállamban az általa alkalmazott vámtarifaszám alá sorolják, az alperes által is hivatkozott 2658/87/EK rendelet szerinti szabályok nem a határozatokban foglaltakat, hanem az ő áruosztályozásának helyességét támasztják alá, a 8002/2008. (II.8.) VPOP tájékoztató (a továbbiakban: Tájékoztató) pedig nem jogszabály, ezért erre érdemi döntés nem alapítható.

A felperes a közigazgatási és a peres eljárás során sem bizonyította előadását, mely szerint a perben vitatott termékek esetében a tagállamok mindegyike a 8434.90-00-00 vámtarifaszám-t alkalmazná. A Tájékoztató valóban nem jogszabály, ez a NAV elnökének a közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV.5.) PM rendelet 73.§ (5) bekezdése alapján kötelezően közzétett tájékoztatója, a Harmonizáló és Áruleíró Kódrendszer magyarázata, amit az Európai Unió Bizottsága készít. Jogszabály azonban a minden évben rendelettel elfogadott KN egységes szerkezetű változata, és ezt valamint a Taric-ot a tagállamoknak alkalmazniuk kell, és ezek érvényességét a felperes maga sem vitatta. (2658/87/EK rendelet 5. és 12. cikkei) A rendelkezésre álló dokumentumokból egyértelműen megállapítható, hogy a perben vitatott áruk nem minősíthetők fejögép alkatrésznek, ezért ezekre nem alkalmazható a 8434 vámtarifaszám. A válogató kapu a fejésre érkező állatok megfigyelésére, a beteg állatok kiszűrésére, a X. készlet a tehenek sántaságának vizsgálatára szolgál, a patafűrösztő egy oldalfal, amely a lábvég egészségügyi problémáit küszöböli ki, teheneket fűrösztő berendezés, a mosófej pedig egy higiéniai és élelmiszer-biztonsági szempontból jelentős tögytisztító berendezés alkatrésze. Az alperes és az első fokú bíróság ezért a 2658/87/EK rendelet I. Melléklet. Első Rész. Bevezető rendelkezések I. szakasz. Általános szabályok A. pont 2.a) és 6. szabályaival összhangban állóan végezte el az áruosztályozást. A perben tehát nem merült fel olyan körülmény, amely miatt a nemzeti bíróságnak a közösségi jog értelmezését vagy érvényessége megállapítását kellett volna kérnie, ezért az előzetes döntéshozatali eljárás iránti kérelmet a Kúria - a Polgári perrendtartásról szóló 1952.évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 155/A.§-a alapján eljárva □ elutasította.

II. A közösségi vámjogot □ annak elsőbbsége mellett -□ 2003. évi CXXVI. törvény hatálya alá tartozó területen a 2003. évi CXXVI. törvény t is figyelembe véve kell végrehajtani [2003. évi CXXVI. törvény 1.§ (1) bekezdése].

A □ vámjogszabályok alkalmazásával kapcsolatos határozatokra a Vámkódex 6-10. cikkei, a jogorvoslatokra pedig 243-246. cikkei tartalmazzak szabályozást. A Vámkódex lehetőséget ad a vámárú-nyilatkozatok utólagos ellenőrzésére, és □ a vámárú-nyilatkozat felülvizsgálata vagy utólagos ellenőrzése azt jelzi, hogy az érintett vámeljárást szabályozó rendelkezéseket helytelen vagy hiányos adatok alapján alkalmazták, a vámhatóság, a megállapított rendelkezésnek megfelelően és a rendelkezésre álló új információk figyelembe vételével meghoz minden szükséges intézkedést a helyzet rendezésére [Vámkódex 78. cikk (3) bekezdése].

Az Európai Unió Bírósága által C-468/03. számú ítéletben kifejtett jogértelmezés értelmében a Vámkódex 78.cikk (3) bekezdése vonatkozik a tárgyi tévedésekre, hiányosságokra, valamint az alkalmazandó jog értelmezési hibáira is. A hatóságok módosíthatják, felülvizsgálhatják döntéseiket és a szükséges intézkedés alatt értendő az, hogy ha többet fizetett a fél, akkor visszafizetés iránti

határozatot kell hozni, amiből értelemszerűen következik az is, hogy, ha és amennyiben a fél nem megfelelő összeget fizetett, akkor további fizetésére kell kötelezni.

Az utólagos ellenőrzés fogalmát a 2003. évi CXXVI. törvény 1.§ 7. pontja határozza meg, a vámhiányt pedig a 14. pont. A 2003. évi CXXVI. törvény 2.§ (5) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha a közösségi vámjog, valamint e törvény figyelembe véve az (1) bekezdésen foglaltakat valamilyen kérdésben nem rendelkezik, a vámigazgatási ügyekben a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni.

A 2003. évi CXXVI. törvény 7.§ (2) bekezdése értelmében nem minősül utólagos ellenőrzésnek, ha a vámhatóság a Vámkódex 78. cikkében meghatározott arunyilatkozat utólagos ellenőrzését folytatja le.

A 2003. évi CXXVI. törvény 60.§-a a Vámkódex 243. cikkéhez kapcsolódóan szabályozza a jogorvoslatokat, e törvényhelyen belül rögzíti a módosításra, visszavonásra, új határozat hozatalára vonatkozó rendelkezéseket. A Vámkódex és a 2003. évi CXXVI. törvény - a felperes érvelésével ellentétben a Ket. 114.§-ához képest speciális szabályozást rögzít, ezért jogvita esetén nem a Ket. szerinti szabályok, hanem a speciális vámjogi rendelkezések az irányadók.[2003. évi CXXVI. törvény 1.§ (1) bekezdése, 2.§ (5) bekezdése], és a közösségi jog szabályai felülírják a nemzeti jog szabályait.

Az ügyben -a rendelkezésre álló adatok szerint -az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a hatóság utóellenőrzést végzett, és ennek alapján határozattal vámterhet szabott ki. A hatóság ugyanis végzésében egyértelműen rögzítette, hogy a Vámkódex 78. cikke alapján folytat le ellenőrzést, tehát vámáru-nyilatkozat utólagos ellenőrzését végzi el, ami az előzőekben ismertetett szabályozásra figyelemmel, nem minősíthető utó-, illetve utólagos ellenőrzésnek sem. Az elsőfokú határozat szöveggel és szövegszerűen is hivatkozik a 1012248A180254 számú határozatra, továbbá az ennek alapját képező vámáru-nyilatkozatokra, mint ahogyan a szabad forgalomba bocsátásáról szóló határozat is hivatkozik a mellékletét képező vámáru-nyilatkozatra, annak egyes tételeire, így a táblázat 17. rovatában felsoroltakra is. A Vámkódex 71.cikke pedig akként rendelkezik, hogy a vámáru-nyilatkozat ellenőrzésének eredményeit fel kell használni azon vámeljárás rendelkezéseinek alkalmazásához, amelyre az árut bejelentették. Az elsőfokú határozatból és az alperesi határozatból egyértelműen kitűnik, hogy az érdemi döntések a vámkezeléskor hozott határozat alapját képező vámáru-nyilatkozaton feltüntetett vámtarifaszámok módosítását tartalmazzák, és világosan fogalmazzák a tekintetben is, hogy a vámkezeléskor hozott határozathoz képest többletfizetési kötelezettséget állapítanak meg. A hatóság tehát a 2003. évi CXXVI. törvény 78.cikk (3) bekezdésének megfelelően járt el, amikor meghozta a szükséges intézkedést. Nincs tehát két egymással ellentétes érvényben lévő határozat, hiszen a szabad forgalomba bocsátás megtörtént, ennek visszavonására nem kellett intézkedni, a szükséges intézkedés pedig kizárólag arra a körre terjedhetett ki, amire az elsőfokú hatóság döntést hozott, és amit az alperes helyben hagyott. (Utal egyben a Kúria a 2203/2010. számon közzétett közigazgatási elvi határozatban foglaltakra, amely korábban már kimondta, hogy nem szükséges a szabad forgalomba bocsátás tárgyában kiadott határozat módosítása.) Tekintettel arra, hogy a Vámkódex szabályát a határozatok tartalmazzák, érdemi döntéseik megalapozottak és jogszerűek, nem minősíthető az ügy érdemi eldöntésére is kiható lényeges eljárási jogszabálysértésnek, hogy a 2003. évi CXXVI. törvény 60.§-a nem került feltüntetésre az alperesi határozatban.

Kfv.IV.35.395/2012/4.

EMVA támogatási kérelmek kapcsán csak abban az esetben van a hatóságnak hiánypótlási felhívás kibocsátása iránti kötelezettsége, illetve az ügyfélnek hiánypótlási jogosultsága, amennyiben azt jogszabály kifejezetten lehetővé teszi, és a hiánypótlás nem csak a pontozásnál figyelembe veendő dokumentumot érinti. Az üzleti terv és a pénzügyi terv kizárólag a pontozás szempontjából figyelembe veendő dokumentumok.

A felülvizsgálati kérelem kapcsán a Kúriának lényegében két kérdésben kellett állást foglalnia:

- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) finanszírozott támogatások esetében milyen körben van lehetőség hiánypótlási felhívásra és az ügyfél általi önkéntes – hiánypótlásra;

- a támogatási kérelem részét képező üzleti terv és pénzügyi terv a kizárólag a pontozás szempontjából figyelembe veendő dokumentumok közé tartozik-e.

I. A mezőgazdasági támogatásokkal kapcsolatos eljárásokra - a 2007. évi XVII. törvény rendelkezései szerinti eltérésekkel - a közigazgatási hatósági eljárásról és szolgáltatásról szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni. a 2007. évi XVII. törvény [12. § (2) bekezdése] ugyanakkor eltérést enged a Ket.-től a hiánypótlási felhívás tekintetében az ügyféltől be nem kérhető adatok és mellékletek körére. Emellett a 2007. évi XVII. törvény IV. fejezete kifejezetten szabályozza a kérelem benyújtásához, az elbírálás módjához, a kérelemhez kapcsolódó hiánypótláshoz, a bizonyítási eljáráshoz, a döntéshez, valamint az ellenőrzéshez kapcsolódó legfontosabb, az EMVA támogatásokhoz kapcsolódó specifikus szabályokat.

Szükséges utalni arra, hogy az EMVA támogatások nem jelentenek alanyi jogosultságot a kérelmezők számára. Ezért e támogatások igénybe vétele, a kérelmek elbírálása, bizonyos alapvető szintű szabályok megtartása mellett, szigorúbb előírások mentén zajlik. A szigorúbb elbírálás követelményét támasztják alá a 2007. évi XVII. törvény azon eljárási rendelkezései, amelyek szerint a támogatási kérelem benyújtására naptári napban megjelölt határidő, avagy formakényszer írható elő, a határidő eljárási jogi jellege mellett annak elmulasztása nem igazolható, a rendelkezésre álló jogosultsági keret határozza meg az intézkedésben való részvétel lehetőségét.

A 2007. évi XVII. törvény IV. fejezetének rendszertani megközelítéséből következőleg a 2007. évi XVII. törvény a támogatási kérelmek elbírálására a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályaihoz képest speciális rendelkezéseket fűz. Emellett azonban a támogatási kérelmek elbírálása között is megkülönbözteti az EMVA-támogatás iránti kérelmeket, és azok vonatkozásában további kööttségeket ír elő. Ilyen specifikum például a 2007. évi XVII. törvény 39. § (1) bekezdése szerinti befogadási eljárás, amely során a hatóság a kérelmek formai szempontú vizsgálata alapján dönt abban a kérdésben, hogy az adott kérelem rangsorba állítható-e és érdemi elbírálásra alkalmas-e.

A hiánypótlási felhívás szabályai is speciálisak az EMVA támogatási kérelmek esetében. A 2007. évi XVII. törvény módosított 41. § (5) bekezdése értelmében a végrehajtási jogszabályok kivételt tehetnek ugyan, de az a főszabály érvényesül, amely szerint a hiánypótlásra azon dokumentumok, illetve adatok esetén, amelyek kizárólag a pontozás szempontjából veendő figyelembe, nincs lehetőség. A 2007. évi XVII. törvény rendelkezéseiből az a következtetés adódik, hogy EMVA támogatás iránti kérelem esetében csak abban van helye hiánypótlási felhívásnak, ahol arra a végrehajtási szintű jogszabályok lehetőséget adnak.

A perbeli esetben végrehajtási jogszabályként 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet a hatóságot nem kötelezi hiánypótlás kibocsátására. Ugyanakkor az 5. § (5) bekezdése az ügyfélnek önkéntes hiánypótlási lehetőséget biztosít az olyan dokumentumok kapcsán, amely a kérelem értékelésekor az ügyfél számára többletpontot jelenthetnek.

A kifejtettekből következőleg az EMVA-ból származó források iránti támogatási kérelmeket - formailag a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalommal - legkésőbb a határidő lejáratáig mindenre kiterjedően be kell nyújtani a kifizető hatósághoz. A hatóságot a befogadás vizsgálatok hiánypótlási felhívás kibocsátása nem terheli, az ügyfél határidőn túli hiányos kérelmét nem korrigálhatja. Önkéntes iratpótlásra csak abban a körben és csak azon feltételek esetén van lehetőség, amelyre 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet 5. § (5) bekezdése lehetőséget teremt.

II. A 2007. évi XVII. törvény 41. § (5) bekezdése értelmében kizárólag a pontozás szempontjából figyelembe veendő dokumentumok azok, amelyek tartalmához, az azokban foglaltak megvalósításához a vonatkozó végrehajtási rendeletek a támogatási kérelem elbírálásán túli továbbiakban jogkövetkezményeket nem fűznek.

A perben végrehajtási rendeletként alkalmazandó 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet 5. § (2) bekezdés e) pontja értelmében a támogatás iránti kérelmet formanyomtatványon kell benyújtani, amelynek tartalmi elemét képezi az üzleti terv. 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet az üzleti terv több elemét különbözteti meg: ilyen a pénzügyi terv és annak részeként az SFH betétlap, amelyen be kell mutatni az egyes években megvalósítani tervezett, termékszintre lebontott termelési szerkezetet (EUME méretek, és azok teljesítése) -, illetve részét képezi a kommunikációs terv - amely tartalmazza

a kommunikációs eszköz bemutatását, használatának módját, ütemezését és a használatára tervezett nettó összeget. Ezen dokumentumok közül azonban 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet nem az üzleti tervhez, hanem annak egyes elemeihez fűz ellenőrzéssel egybekötött jogkövetkezményeket: ilyen a kommunikációs terv és az SFH betétlap, amelyen a hatóság a vállalt üzemméret teljesítését követi nyomon. A vállalt kötelezettségek nem teljesítése a jogosulatlan támogatással kapcsolatos jogkövetkezményeket (9. §) vonja maga után.

A kifejtettek értelmében önmagában az üzleti terv, illetve a pénzügyi terv a kérelem olyan kellékei közé tartoznak, amelyek nem teljesítéséhez egészében jogkövetkezmény nem társul, azok 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet 5. számú melléklete szerint a pontozásos értékelés alapját képezik. Az üzleti terv és annak részeként a pénzügyi terv egészében tehát csak a pontozásnál figyelembe veendő dokumentumok. Mulasztás esetében ezért hiánypótlás kibocsátására, illetve önkéntes hiánypótlásra - a fenti kiegészítéssel - egészében e dokumentumokhoz kapcsolódóan nincs kötelezettség, illetve nincs lehetőség.

Kfv.I.35.416/2012/4.

A felperes jogszerűen csak akkor állíthat ki közösségi termékértékesítésről adómentes számlát, ha a CMR fuvarlevelek alapján meggyőződik arról, hogy az ő magatartásának eredményeképpen került sor a repce kiszállítására.

Az Áfa tv. 89. § (1) bekezdésében foglalt feltételek megvalósulását kellett vizsgálni a perbeli esetben, vagyis azt, hogy az adózó és a szlovák cég között létrejött adásvételi szerződés alapján a termék igazoltan belföldön kívülre, de a Közösség területére kiszállításra került. Márpedig az adózó által a perben, illetve a közigazgatási eljárás során csatolt CMR fuvarlevelek, engedményezési szerződés, a jegyzőkönyv 17. mellékletét képező kiadási nyilatkozatok nem igazolták, hogy az adózó tevékenységének eredményeként került ki a repce más tagállam területére.

Az adózó jogszerűen csak akkor állíthatott volna ki közösségi termékértékesítésről adómentes számlát, hogyha a CMR fuvarlevelek alapján meggyőződik arról, hogy az ő magatartása eredményeképpen került sor a repce kiszállítására. Márpedig az egyértelműen rögzíthető, hogy a CMR fuvarleveleken feladóként nem az adózó, hanem az A. Kft. szerepel, ezek pedig az Áfa tv. 89. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek igazolására nem alkalmasak. Nem rendelkezett tehát az adózó olyan okirattal, amely bizonyítaná a Közösségen belüli termékértékesítés megvalósulását, az adásvételi szerződés pedig ennek igazolására nem elegendő, hiszen az az csupán egy szlovák cég részére történő értékesítést igazol, de azt nem, hogy e szerződés eredményeképpen igazoltan belföldön kívülre került az áru elfuvarozásra. A szlovák cég áru fuvarozását pedig nem lehet akként értékelni, mint amely az adózó magatartásának, adásvételi szerződésének a következménye.

Kfv.I.35.607/2012/4.

Amennyiben az adóhatóság objektív alapú tényekkel igazolja, hogy az adólevonás alapjául szolgáló számla hiteltelen, a gazdasági esemény az abban foglaltak szerint nem mehetett végbe, a számlabefogadó pedig nem járt el a tőle elvárható kellő körültekintéssel, akkor a levonási jog elutasítása alappal bír.

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.) 120. § a) pontja szerint: abban a mértékben, amilyen mértékben az adóalany - ilyen minőségében - a terméket, szolgáltatást adóköteles termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása érdekében használja, egyéb módon hasznosítja, jogosult arra, hogy az általa fizetendő adóból levonja azt az adót, amelyet termék beszerzéséhez, szolgáltatás igénybevételehez kapcsolódóan egy másik adóalany - ideértve az Eva. hatálya alá tartozó személyt, szervezetet is - rá áthárított. □

A z Áfa tv. 127. § (1) bekezdés a) pontja alapján: az adólevonási jog gyakorlásának tárgyi feltétele, hogy az adóalany személyes rendelkezésére álljon a 120. § a) pontjában említett esetben a nevére szóló, az ügylet teljesítését tanúsító számla. □

Az Európai Unió Bírósága C-80/11. és C-142/11. számú egyesített ügyben hozott ítéletében rögzíti: az adóhatóság általános jelleggel nem követelheti meg a HÉA levonási jogát gyakorolni kívánó adóalanytól egyfelől, hogy az arról való meggyőződés érdekében, hogy a korábban teljesített ügyletekkel kapcsolatban nem történt-e szabálytalanság vagy csalás, ellenőrizze, hogy az e joggyakorlásának alapjául szolgáló termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó számla kibocsátója adóalanynak minősül-e, rendelkezik-e a szóban forgó termékekkel, képes-e azok szállítására, illetőleg, hogy a HÉA bevallási és fizetési kötelezettségének eleget tesz-e, vagy másfelől, hogy e vonatkozásban rendelkezzen iratokkal. Másrészt rámutatott a bíróság arra, hogy: azon gazdasági szereplőknek, akik minden tőlük ésszerűen elvárható intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy ügyleteik ne valósítsanak meg akár a HÉA, akár más adó tekintetében elkövetett adókijátszást, annak kockázata nélkül kell, hogy bízzanak ezen ügyletek jogszerűségében, hogy elveszítik az előzetesen felszámított HÉA levonásához való jogukat. Ugyanakkor az nem ellentétes az uniós joggal, ha azt követelik meg a gazdasági szereplőktől, hogy tegyen meg minden tőle ésszerűen elvárható intézkedést annak érdekében, hogy az általa teljesítendő ügylet ne vezessen adókijátszásra. Rögzítette az ítélet azt is, mely szerint az, hogy melyek az ésszerűen elvárható intézkedések, az adott ügy körülményeitől függenek (53., 54., 59., 61. pontok).

A jelen ügyben az adóhivatal eleget tett kötelezettségének, objektív alapú bizonyítékokkal igazolta a számla hiteltelenségét. A perben nem volt vitás, hogy az áru (aszfalt) leszállításra került, hiszen az építési munka (parkoló) elkészült. Nem fér kétség ugyanakkor ahhoz, hogy az árut nem az a cég (Kft.) szállította, aki a számlán szerepel, erre ugyanis személyi és tárgyi feltételei alapján objektíve alkalmatlan volt (egyszemélyes kft. technikai eszközök nélkül), de ugyanez mondható el a megnevezett alvállalkozóról is, aki gazdasági tevékenységet nem folytató, technikai felszereléssel nem rendelkező, szintén egyszemélyes cég volt, mely ellen hivatalból törlési eljárás indult. Az ügyvezetője kategorikusan tagadta, hogy alvállalkozóként kapcsolatban állt volna a Kft-vel, a jogügyletben bármilyen módon részt vett volna. Nem tudni tehát, hogy valójában az árut ki szállította, ily módon a számla tartalmi hitelessége egyértelműen megdőlt.

A kellő körülmétekintés, az elvárható gondosság perbeli esetben fel sem merülhet. Az adózó ugyanis hatósági engedélyhez kötött olyan építési munkát végzett, melynek nagyságrendje, a vele szemben támasztott minőségi követelmények, a munka- és gépigényessége megkívánta volna a beszállító partner fokozottabb ellenőrzését. Jelen konkrét ügyben egy telefonon történt kapcsolatfelvétel után csupán az adószám kontrollja semmiképpen nem elégíti ki az elvárható körülmétekintést. A beszállító lényegében nem volt más, mint egy közvetítő, ami a cég paraméterei alapján azonnal látható volt, és ami - már a minőségi elvárások okán is - megkívánta volna a gondosabb ellenőrzést, adott esetben a láncolat következő elemére - az alvállalkozóra - is. Ennek megtörténte rávilágíthatott volna arra is, hogy az alvállalkozó teljesítési képessége kétséges. Ilyen körülmények között a kellő körülmétekintés nem teremthet jogcímet az adólevonáshoz.

Kfv.I.35.627/2012/4.

A közigazgatási eljárás során lefolytatott bizonyítási eljárás körülményeire a peres eljárásban tanúbizonyítás folytatható le. A bíróság az objektíven fennálló tényeket ütközteti a közigazgatási határozat tényállásával.

A támogatható területnagyság meghatározása során a felek között nem volt vita abban, hogy alkalmazandó a parcellának az 796/2004/EK rendelet 2.cikk 1.a. pontja szerinti fogalma, így csak az olyan összefüggő földterületek vehetők figyelembe, amelyeken egyetlen mezőgazdasági termelő egyetlen terménycsoportot termeszt. Az nem képezte vita tárgyát, hogy az érintett parcellán, az időjárás függvényében, különböző intenzitású és kiterjedésű nádas keletkezik.

Az a tény, hogy valamilyen természeti vagy mesterséges képződmény az érintett területet kettévágja, a terület nagyság meghatározása során gondos és körültekintő bizonyítást kíván a hatóságtól. Ennek keretei közé tartozna a területet érintő valamennyi paraméter meghatározása: a parcella koordinátáinak rögzítése, annak a képződménynek a meghatározása, amely kettévágja a parcellát és annak két oldalán fekvő területeké. Az elsőfokú és másodfokú hatóság is a bizonyítást csak egy területi elemre (nádason innen) folytatta le. Az okirati bizonyítékokból megállapítható, hogy a 2008. évben a kérdéses terület

még nem tartozott a távérzékeléses ellenőrzési körzetbe, szuper-felbontású űrfelvétel nem állt rendelkezésre; a kérelmező esetében is használt multispektrális felbontású űrfelvételek pedig nem teszik lehetővé a parcella területének pontos lemérést. Maga a FÖMI is akként nyilatkozott a 2010. augusztus 13-i tájékoztatásban, hogy kétséges esetekben terepre küldés történik, azaz helyszíni ellenőrzés szükséges.

A hatóság másodfokú határozatában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 50.§ (1) bekezdés szerinti tényállás-tisztázási kötelezettségének akként kívánt eleget tenni, hogy a bizonyítékok sorában együttesen értékelte a FÖMI és a helyszíni ellenőrzés adatait. A helyszíni ellenőrzés körülményeit az elsőfokú bíróság másként, mint az ellenőrök tanúkenti meghallgatásával nem tárhatta fel: ezért megalapozatlan a hatóságnak a tanúvallomásoknak a bizonyítékok köréből történő kirekesztésére, a Pp. 164.§ sérelmére vonatkozó előadása.

Kfv.III.37.835/2012/7.

A tervezett létesítmény előzetes vizsgálati eljárásában a várható környezeti határok tekintetében nem hagyható figyelmen kívül a beruházás volumene, a tervezett további ütemek légszennyezési, zajterhelési mértéke, az egy beszámítás, összeadás nem mellőzhető.

I. Az 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 39. § /1/ és /2/ bekezdésének alkalmazását illetően helytálló volt az a hivatkozás az ügyfél részéről, hogy a hatóságok előtt folyamatban volt eljárás nem légszennyező anyagok kibocsátásának szabályozására, hanem a létesítmény várható környezeti hatásai jelentős voltának értékelésére irányult, az előzetes vizsgálat nem tekinthető légszennyező anyagok kibocsátásával kapcsolatos eljárásnak.

A hatóság a légszennyező anyagok kibocsátását egységes környezethasználati engedélyezés, környezeti hatásvizsgálat során, illetve szakhatósági hozzájárulásban, vagy levegőtisztaság-védelmi engedélyezési eljárásban határozza meg. Ezen eljárások egységes jellemzője, hogy a hatóság a légszennyező anyagok kibocsátására nézve előírásokat rögzít, akár a határértékek, akár műszaki előírások vagy más tisztaságvédelmi intézkedések formájában. Az előzetes vizsgálatban azonban nem születhet ilyen eredmény, az előzetes vizsgálatban légszennyező anyagok kibocsátása nem szabályozható, vagyis az nem minősül az 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 39. §-a által rögzített kivételnek, és az előzetes vizsgálati eljárásokban az 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet szabályai voltak az irányadók.

Az előzetes vizsgálat eredményeként hozandó határozatok, döntésformák jellegét a 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 5. § /2/ bekezdése határozza meg. Ezen előírásokból következően az alperesi hatóságnak nem volt lehetősége légszennyező anyagok kibocsátását szabályozni a 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet szerint zajló előzetes vizsgálati eljárásban, így az 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet előírásait kellett alkalmazni.

II. A 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 5. számú melléklete rögzíti a környezeti hatásvizsgálat szükségességének szempontjait. Ezen szempontok közül a Kúria különösképpen az 1. pont a), e), g), h), a 2. pont a) és a 3. pontjában foglaltak egészét emeli ki azon okból, hogy az itt írtakra a hatóság döntésének meghozatalakor nem volt figyelemmel.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy a tevékenység és a kapcsolódó műveletek, létesítmények jellemzőit illetően vizsgálandó a terület igénybevételének nagysága (ide értve a kapcsolódó műveletek, létesítmények területigényét is), a kapacitás-, vagy más méret-jellemző nagysága, telepítés, megvalósítás és felhagyás során keletkező hulladék mennyisége, veszélyessége, kezelhetősége, a környezetterhelés nagysága, jelentősége, vonzerő más jelentős környezeti hatású tevékenységek, létesítmények létesítésére a telepítés szomszédságában, összeadás más tevékenységekkel.

Kiemeli a Kúria, hogy alaptalanul és indokolatlanul mellőzte a törvényszék a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának állásfoglalásában, valamint az Európai Bíróság ítéleteiben és a 2011/92/EU irányelvben foglaltakat. Ezen iránymutatások összességükben alapvetően mérvadónak voltak tekinthetők a perbeli ügy elbírálása során, mellőzésükre sem a hatóságnak, sem a törvényszéknek

jogszabályi alapja és megfelelő indoka nem volt. A küszöbértékek egybeszámításának, a beruházás megvalósulása egészének környezeti hatása a perbeli eljárás során nem volt figyelmen kívül hagyható.

A 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 5. melléklet 1. pontja szerint vizsgálandó a tevékenység és a kapcsolódó műveletek, létesítmények jellemzőjeként annak összeadódása más tevékenységekkel, figyelemmel arra, ha a tevékenység a telepítési helyen, vagy az azzal szomszédos ingatlanon folytatott vagy tervezett, azonos jellegű tevékenységgel együtt eléri, vagy meghaladja a tevékenységre az 1. számú mellékletben meghatározott küszöbértéket. A hatóság eljárása során a légszennyezés tekintetében a 4/2011. (I.14.) VM rendelet 5. számú melléklet 2. pontjában, továbbá az 1. mellékletben foglaltakra nem volt figyelemmel, és a felhagyás következményeinek kezeléséről sem tett említést. A zajvédelmi előírásokat tekintve az hatósági eljárás ellentmond a 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 5. számú melléklet 3. pontjában foglaltaknak, mivel itt kötelező jelleggel előírásra került, hogy vizsgálni kell az összeadódás lehetőségeit, valamint a végső hatásviselőket érő zavaró hatásokat. A tájérzékenység tekintetében a 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 5. számú melléklet 2. pontja vonatkozásában nem történt vizsgálat a terület jelenlegi használata és a beruházás végső megvalósulásának hatásait illetően.

Összegezve, a hatóság a Ket. 50. § /1/ bekezdéséből adódó tényállás-tisztázási kötelezettsége keretében nem vette figyelembe a tervezett létesítmény kapcsán a 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 5. számú mellékletének előírásait, az 1., 2. és 3. pontjában foglaltakat, a zajterhelés és levegőszennyezés tekintetében a lakosságot mint végső hatásviselőt a határozat meg sem említette.

III. Nem tekintette a Kúria jogszerűnek a hatóság határozatát abból a szempontból sem, hogy megsemmisítette T., Sz. és H. jegyzőinek szakhatósági kikötéseit. A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet 4. számú mellékletének 4. pontja az előzetes vizsgálati, a környezet-hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kijelölt szakhatóságok körében a helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedően az érintett települési önkormányzat jegyzőjét jelöli meg szakhatóságként, ha a tevékenység következtében az a környezeti elem vagy rendszer hatásviselő lehet, amelynek védelme hatáskörébe tartozik, azt érinti, vagy olyan környezet-veszélyeztetés fordulhat elő, amely elleni védelmet jogszabály a feladat- és hatáskörébe utalja.

Az Ötv. 8. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen az épített és természeti környezet védelme.

Ezen jogszabályi rendelkezésekből következően a környező települések környezeti állapotát a beruházás megvalósítása és üzemeltetése jelentősen befolyásolja, ezért a helyi környezetvédelmi érdekeket képviselve a helyi jegyzők jogszerűen tettek kikötéseket szakhatósági eljárásukban. A beruházás lehetséges környezeti hatásainak előzetes vizsgálata megkövetelte volna a teljes körültekintést és a hatályos jogszabályok alkalmazását, kiváltképpen, ha a létesítményt olyan területen kívánják megvalósítani, ahol a környező települések lakossága egyébként is szenved a már meglévő létesítmények üzemeltetéséből eredő káros hatásoktól, mint ahogyan arra az ÁNTSZ is kifejezetten felhívta az alperesi elsőfokú szerv figyelmét.

A 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 5. számú melléklete mint ahogy a Kúria a fentebb foglaltakban már kifejtette tartalmazza a környezeti hatásvizsgálat szükségessége eldöntéséhez figyelembe veendő szempontokat, melyek sérelme a fentiek szerint levezethető. A felülvizsgált hatósági döntésnek a Ket. 72. §-a értelmében tartalmaznia kellett volna az eljárás során figyelembe vett és értékelt szempontokat, a bizonyítási eszközöket, mellőzésük okát is. A határozatban azonban nem szerepel a beruházás szempontjából egyértelműen lényeges valamennyi szempont értékelése, az előírt követelmények vizsgálata és értékelése, ezért a határozat nem volt jogszerűnek tekinthető.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának magyar vonatkozású ítéletei

1. Bor Magyarország elleni ügye (50.474/08. sz. ügy)²¹

A kérelmező háza a zalaegerszegi pályaudvarral átellenben, a vonatok indulási helyével szemben található. Amikor 1988 körül a MÁV a gőzmozdonyokat dízelmozdonyokra cserélte, a zajszint jelentősen megnövekedett.

A kérelmező és szomszédai 1991. október 22-én birtokháborítási keresetet nyújtottak be a MÁV ellen, kérve kötelezését a zajkibocsátás ellenőrzés alatt tartására egy zajvédő fal megépítése, a vasútállomás korszerűsítése, a mozdonyok másik helyen történő melegítése és bizonyos mozdonyok használatának mellőzése révén. Az eljárás 1992 február 7-e és 1993 januárja között a felek kérelmére szünetelt, míg 1994. július 22-e és 1998 november 27-e között – a kérelmező kérelmére, az ÁNTSZ-hez benyújtott panasza elbírálásáig – fel volt függesztve.

A kérelmező 1995-ben a zajártalom miatt panaszt nyújtott be a regionális környezetvédelmi hatósághoz. A megismételt eljárásban a Környezetvédelmi Hatóság 1997. augusztus 27-én a mozdonyok melegítésével járó zajra alkalmazandó határértékeket állapított meg; 1998. május 18-án pedig bírságot szabott ki a MÁV-ra az említett határértékek be nem tartása miatt. A zaj nem csökkent, ezért a kérelmező és a szomszédai az ügyészséghez fordultak. Az ügyészség 2008. május 4-én polgári pert indított a MÁV ellen. Ezt az eljárást a kérelmező és szomszédai által indított perhez egyesítették.

Az akusztikai és műszaki szakértői vélemények alapján a Zalaegerszegi Városi Bíróság 2004. szeptember 24-én megállapította a zajszennyezés tényét, és kötelezte a MÁV-ot, hogy fizesse meg a felperesek házai hangszigetelt nyílászárókkal való ellátásának költségeit, egyebekben a keresetet elutasította. Az ítéletet másodfokon hatályon kívül helyezték, és az első fokú bíróságot új eljárásra utasították.

A megismételt eljárásban a Városi Bíróság 2005. november 9-én részítéletet hozott, amelyben megállapított, hogy a zajszint meghaladta a határértéket, eltiltotta a MÁV-ot a túlzott zajkibocsátástól, és kötelezte zajvédő fal létesítésére. A másodfokon eljáró Zala Megyei Bíróság 2006. március 30-án mellőzte a zajvédő fal építésére vonatkozó rendelkezést, mivel úgy ítélte, hogy a zajszennyezéstől való eltiltás mellett szükségtelen. A Megyei Bíróság a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 101.§-ának (3) bekezdésére hivatkozott.

A részítélet jogerőre emelkedését követően az elsőfokú eljárás a kártérítési igények tekintetében folytatódott. A városi Bíróság 2008. március 7-én kötelezte a MÁV-ot, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 4.150.000,-forintot háza értékcsökkenése miatt és 445.000,-forintot az ajtók és ablakok cseréjének költségeként. A másodfokon eljáró Megyei Bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és mellőzte az értékcsökkenés megfizetésére kötelező rendelkezést. Egy ingatlanforgalmi szakértői véleményre hivatkozott, amely szerint ha a MÁV teljesíti a részítéletben foglalt kötelezettségét, akkor a fennmaradó zaj nem csökkenti a ház forgalmi értékét.

A MÁV késedelem nélkül eleget fizetési kötelezettségének. Ezen felül, 2010 és 2012 között számos zajmérséklő intézkedést, beruházást és fejlesztést valósítottak meg a zalaegerszegi pályaudvaron, ideértve az állomáson áthaladó vonatok számának csökkentését, a tehervonatok személyvonatok vágányán való várakozásának és a vonatok kérelmező utcájában való tárolásának minimalizálását, a mozdonyok felújítását, a tolatás villamosítását, az előmelegítés átszervezését, a dízelmozdonyok számának korlátozását, és kizárólag mellékvágányon való használatukat, és a vonatok szükségtelen mozgatásának elkerülését a pályaudvar területén. A kérelmező azt állította, hogy noha a fenti intézkedések következtében a zaj csökkent egy bizonyos mértékig, de éjjel és alkonyatkor még mindig túllépi a törvényi határértéket. Ugyanakkor semmilyen erre utaló bizonyítékot nem terjesztett elő.

²¹ Az ítélet 2013. szeptember 18-án vált véglegessé.

A kérelmező – az Egyezmény 8., 13. és 17. cikkére, valamint az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkére hivatkozással – azt sérelmezte, hogy a pályaudvaron folyó tevékenység által okozott zaj nyilvánvalóan lakhatatlanná tette az otthonát, és nem kapott hatékony és időszerű védelmet e kellemetlenséggel szemben. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy ezt a panaszát az Egyezmény 8. cikke alapján kell megvizsgálni. A kérelmező azt is sérelmezte, hogy az általa indított eljárás hossza nem egyeztethető össze az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdése szerinti "ésszerű idő" követelményével.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy az Egyezmény nem biztosítja kifejezetten a csendes környezethez való jogot, de ha az egyént a zaj közvetlenül és súlyosan érinti, akkor az az Egyezmény 8. cikke alapján kérdéseket vehet fel. Akár az állam azon tevőleges kötelezettsége szempontjából vizsgáljuk az ügyet, hogy tegyen indokolt és megfelelő lépéseket a kérelmező Egyezmény 8. cikkének 1. bekezdésében meghatározott joga biztosítása érdekében, akár abból a szempontból, hogy a hatósági beavatkozásnak a 2. bekezdéssel összhangban igazolhatónak kell lennie, az alkalmazandó alapelvek nagymértékben hasonlóak. Mindkét összefüggésben tekintettel kell lenni arra az igazságos egyensúlyra, amelyet meg kell teremteni az egyén és a közösség egészének versengő érdekei között, és az állam mindkettővel összefüggésben élvez egy bizonyos mérlegelési jogkört az Egyezménynek való megfelelés biztosítása érdekében megteendő lépések meghatározása tekintetében. Továbbá, még az Egyezmény 8. cikkének 1. bekezdéséből eredő tevőleges kötelezettséggel kapcsolatban is lehet bizonyos relevanciája a megkívánt egyensúly elérésében a 2. bekezdésben említett céloknak. A Bíróság már korábban megállapította, hogy a törvényi szintet jelentősen meghaladó zaj, amelyre az állam nem válaszol megfelelő intézkedésekkel, önmagában az Egyezmény 8. cikke megsértésének minősülhet.

A jelen ügyre rátérve a Bíróság megjegyezte, hogy – még ha feltételezzük is, hogy a MÁV-nak, egy állam által ellenőrzött vállalkozásnak a jogállása az Államtól elkülönült jogi személyiséget jelent – az állami hatóságoknak a kérelmező zajkibocsátás miatti panasz alapján az Egyezmény 8. cikke 1. bekezdése alapján tevőleges kötelezettsége volt megteremteni a tisztességes egyensúlyt a kérelmező nyugodt lakhatási környezethez fűződő érdeke, valamint mások és a közösség egészének a vasúti szállításhoz fűződő versengő érdeke között.

A Bíróság megjegyezte, hogy a kérelmező nem vitatta az alkalmazandó zajkibocsátási határértékek megfelelőségét. Továbbá megjegyezte, hogy a kérelmező nem nyújtott be semmilyen bizonyítékot annak alátámasztására, hogy a vasútállomáson folytatott tevékenységből eredő zaj még mindig meghaladja ezeket az értékeket. A Bíróság azonban jelentőséget tulajdonított annak a Kormányzat által sem vitatott ténynek, hogy a törvényi zajértékeket legalábbis a vonatkozó eljárás 2008-as végéig, amikor a MÁV kifizette a kérelmező ajtajainak és ablakainak cseréjét. A zajártalom miatti panaszt 1991-ben vitték a hazai bíróságok elé. Az Egyezmény Magyarország tekintetében 1992. november 5-én lépett hatályba, és ettől az időponttól kezdve csaknem tizenhat évbe telt, hogy a hazai bíróságok elvégezzék a megfelelő mérlegelést, és végrehajtható határozatot hozzanak. Ezért a kérelmező védtelen maradt túlzott zajjal szemben, amely komoly kellemetlenséget okozott neki, és elfogadhatatlanul hosszú ideig megakadályozta őt otthona élvezetében.

A Bíróság elfogadta, hogy az állam mérlegelési jogkört élvez az Egyezménynek való megfelelés biztosítása érdekében megteendő lépések meghatározása tekintetében, amikor az Egyezmény 8. cikkében biztosított jogok védelmét célzó jogszabályi és más eszközök meghatározására kerül sor. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy egy szankciórendszer létezése nem elég, ha nem alkalmazzák azt kellő időben és hatékony módon. Ebben a tekintetben ismét felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a hazai bíróságok elmulasztottak végrehajtható intézkedéseket hozni annak biztosítása érdekében, hogy a kérelmező nem szenvedjen aránytalan egyéni terhet mintegy tizenhat évig. A Bíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az állam elmulasztotta teljesíteni a kérelmező otthona tisztelben tartásához való jogának biztosítására vonatkozó tevőleges kötelezettségét, ezzel összhangban az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

Az az időszak, amelyet az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdése kapcsán figyelembe kellett venni, 1992. november 5-én kezdődött, amikor az egyéni kérelem előterjesztése jogának Magyarország általi elismerése hatályba lépett. Az ezután eltelt idő ésszerűségének elbírálásakor azonban figyelembe kell venni az eljárás akkori állását. A Bíróság kiemelte, hogy az eljárás akkor már több mint egy éve folyamatban volt. A szóban forgó időszakban 2008. június 8-án ért véget. Így az eljárás két bírósági

szinten 15 évig és 7 hónapig tartott. Ebből az időtartamból le kell vonni az 1992. február 7-e és 1993. januárja közötti közel egyéves időszakot, amikor az eljárás a felek kérelmére szünetelt. Ugyancsak le kell vonni az 1994. július 22-e és 1998 júliusa közötti négyéves időszakot, amikor az eljárást a kérelmező kérelmére felfüggesztették. A fennmaradó időtartama tehát 10 év és 7 hónap, két bírósági szinten. Tekintettel e hosszadalmas eljárásra, ezt a panaszt elfogadhatónak kellett nyilvánítani.

A Bíróság gyakran megállapította az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdésének megsértését a jelen kérelemhez hasonló kérdéseket felvető ügyekben. Miután az előterjesztett teljes anyagot megvizsgálta, nem talált rá okot, hogy a jelen körülmények között más következtetésre jusson. Tekintettel az e tárgyban folytatott ítélkezési gyakorlatára, a Bíróság úgy találta, hogy az eljárás hossza eltúlzott volt és nem felelt meg az „ésszerű idő” követelményének, így az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették.

A Bíróság a kérelmező javára 9.500,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

2. Prizzia Magyarország elleni ügye (20.255/12. sz. ügy)²²

A kérelmező amerikai, volt felesége magyar állampolgár. A házaspárnak egy fiúgyermke van, aki 2000. február 3-án született. A család az amerikai Virginia államban élt. 2003-ban egy Magyarországon tett rokonlátogatást követően az anya nem tért vissza az Amerikai Egyesült Államokba (a továbbiakban: Egyesült Államok), és keresetet nyújtott be a házasság felbontása iránt. A kérelmező eljárást kezdeményezett a magyar bíróságok előtt a Gyermek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló Hágai Egyezmény (a továbbiakban: Hágai Egyezmény) alkalmazása és a gyermeknek az Egyesült Államokba történő visszavitele érdekében. A Legfelsőbb Bíróság 2004. szeptember 14. napján kelt ítéletében megállapította, hogy a gyermeknek az anya általi, az apa hozzájárulásának hiányában történő Magyarországon való visszatartása jogellenes, de nem rendelte el a gyermeknek a Hágai Egyezmény szerinti visszavitelét. A kérelmező kapcsolattartási jogait számos ideiglenes intézkedéssel szabályozták a bontóper folyamatban léte alatt.

A Budai Központi Kerületi Bíróság 2005. március 19-én a kérelmező és az anya házasságának felbontása folytán a gyermeket az anyánál helyezte el. A Legfelsőbb Bíróság 2007. március 27. jogerős ítéletében oly' módon szabályozta a kérelmező és a gyermek közti kapcsolattartást, hogy a kérelmező a kapcsolattartás jogát minden hónapban négy egymást követő napon, a nyári szünetben pedig – a gyermek Egyesült Államokba vitelének jogával – egy hónapon keresztül jogosult gyakorolni, az anyát pedig kötelezte az utazáshoz szükséges okmányok átadására. Kifejtette, hogy a gyermek érdeke az, hogy az apával az érzelmi kötődést fenntartsa, és ezt a gyermeknek a nyelvi környezetből való kiszakadása megnehezítené. A bíróság a Hágai Egyezményre utalással – bizonyítékok hiányában – nem találta megalapozottnak az anya azon feltevését, hogy a kérelmező a gyermek Magyarországra történő visszavitelét elmulasztaná.

A kérelmező 2007 augusztusában a Budapesti XII. Kerületi Gyámhivatalnál sérelmezte, hogy kapcsolattartási jogát az anya együttműködéstől való elzárkózása miatt 2007 augusztusában nem gyakorolhatta. Az anya azt állította, hogy a gyermek beteg volt, ezért orvosi kezelésre volt szüksége. Annak ellenére, hogy a kérelmező biztosította az anyát, hogy a gyermeket valamennyi szükséges orvosi vizsgálatra elkíséri, az anya a gyermekkel Budapestről a kérelmező által ismeretlen helyre távozott. A gyámhatóság megállapította, hogy az anya és gyermeke 2007. augusztus 1-jén – a Legfelsőbb Bíróság rendelkezése ellenére – nem volt elérhető, és 2007. szeptember 11-én figyelmeztette az anyát, hogy magatartása miatt bírság kiszabására is sor kerülhet. A kérelmező a maga részéről végrehajtási eljárást kezdeményezett, sikertelenül.

Az anya 2008. július 1-jén sem biztosította a kérelmező kapcsolattartási jogának gyakorlását. 2008. július 23-án az akkor illetékes XIII. Kerületi Gyámhivatal 100.000,-forint összegű bírsággal sújtotta, egyben kötelezte, hogy 2008. augusztus 1-jén adja át a gyermeket a kérelmezőnek. Az anya kijelentette, hogy a gyermeknek az Egyesült Államokba látogatása vonatkozásában nem tesz eleget a bíróság ítéletében foglaltaknak, mivel a gyermek tartózkodási helyének felkutatására nemzetközi körözést adtak ki, mely megakadályozhatja a gyermek Magyarországra történő visszatérését. A

22 Az ítélet 2013. szeptember 11-én vált véglegessé.

megismételt elsőfokú közigazgatási eljárásban a gyámhatóság az anyát bírság megfizetésére és a kérelmező 396.375,-forint összegű útiköltségének megtérítésére kötelezte. A határozatot a Fővárosi Bíróság 2010. április 26. napján hatályában fenntartotta.

A kérelmező újból kérte a kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezések végrehajtását. Egy végrehajtó 2008. július 28-án felszólította az anyát, hogy 3 napon belül juttassa el a gyermek útlevelét a kérelmezőnek. Mindazonáltal az anya a határozatban foglaltaknak nem tett eleget, a gyermek útlevelét 2008. augusztus 19-én a Külügyminisztérium egyik alkalmazottjának adta át. A Külügyminisztérium azonban az útlevelet a végrehajtó felszólítása ellenére nem küldte meg a kérelmezőnek, hanem 2008. október 15-én visszaadta azt az anyának. A gyámhatóság 2009. szeptember 24-én megállapította, hogy az anya 2008. augusztus 1. napja vonatkozásában nem tett eleget a kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezéseknek, és az anyát az elmulasztott kapcsolattartás miatt további 200.000,-forint bírsággal sújtotta, valamint kötelezte a kérelmezőnek a hiábavaló utazással kapcsolatban felmerült költségei megtérítésére. A gyámhatóság előtti meghallgatáson az anya ismételten kifejtette, hogy nem járul hozzá ahhoz, hogy a gyermek az Egyesült Államokba utazzon, mivel az apa megakadályozná a gyermek Magyarországra való visszatérését. Az anya bírósági felülvizsgálat iránti keresetét a Fővárosi Bíróság 2010. június 23-án elutasította.

Míndeközben 2007 februárjában mind a kérelmező, mind pedig az anya keresetet indított a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt. A kérelmező elsősorban az elhelyezés megváltoztatását és a gyermek útlevelének bírósági letétbe helyezését, az anya a kérelmező kapcsolattartási jogának oly módon történő korlátozását kérte, hogy a bíróság vonja meg a kérelmezőtől a gyermek Egyesült Államokba vitelének jogát. A bíróság az ügyeket egyesítette, majd 2008. december 11-én mindkét keresetet elutasította, ugyanakkor helyt adott a kérelmező azon kérelmének, hogy az éves nyári kapcsolattartást júliusra helyezték át (így az elmulasztott kapcsolattartás augusztusban pótolható). A másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság az ítéletet 2010. január 25-én hatályában fenntartotta.

A gyermek elvitelére, amelyet először 2009. július 1-jére terveztek, majd augusztus 1-jére halasztottak, nem került sor. Az anya kijelentette, hogy ebben a kérdésben nem fog együttműködni, hacsak a kérelmező nem gondoskodik arról, hogy az anya ellen az Egyesült Államokban állítólag folyamatban lévő büntetőeljárásokat megszüntessék. A kérelmezőt mindkét alkalommal egy rendőr kísérte az anya lakására, azonban a kérelmező a kapcsolattartási jogát nem gyakorolhatta, mivel az anya a gyermekkel ismeretlen helyre távozott. A kérelmező első végrehajtás iránti kérelmét a gyámhatóság időelőttiség miatt elutasította, tekintettel arra, hogy a kérelmező az elmaradt látogatást augusztusban pótolhatja. Az elmaradt augusztusi kapcsolattartást követően a kérelmező ismételten végrehajtási eljárást kezdeményezett, ezt követően a gyámhatóság az anyát 300.000,-forint összegű eljárási bírsággal sújtotta. A határozatot a Fővárosi Törvényszék 2011. július 14-én hatályában fenntartotta.

A kérelmező a 2011 július-augusztusában elmaradt kapcsolattartás miatt eljárást kezdeményezett az anya ellen. Az anya azon kijelentése alapján, mely szerint a gyermek átadására kijelölt napon otthon maradt és elérhető volt, a kérelmet a másodfokú hatóságként eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala 2012. augusztus 10-én elutasította.

Időközben a kérelmező újabb pert indított a gyermekelhelyezés megváltoztatása iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon, mely 2011. május 19. napján kelt határozatában a kérelmező keresetét elutasította. Korlátozta a kérelmező kapcsolattartási jogát oly módon, hogy a gyermek 16. életévének betöltéséig a kapcsolattartásra kizárólag Magyarországon kerülhet sor, tekintettel arra, hogy a gyermek tart attól, hogy az apja nem viszi vissza Magyarországra. Ezen kívül ősszel, a karácsonyi és a húsvéti szünetben néhány napot biztosított a kérelmező számára a kapcsolattartásra, amelyet szintén Magyarországon gyakorolhat. A bíróság a többi hónap vonatkozásában is pontosan meghatározta, hogy az elkövetkező években a kérelmező mely napokon látogathatja meg a fiát Magyarországon. Többek között figyelembe vette azt is, hogy a gyermek a kérelmezőt nem tekinti családtagnak, a szülők közti viták negatív hatással voltak rá, és úgy tűnt, hogy vonakodik az apjával egyedül elutazni az Egyesült Államokba. A Fővárosi Törvényszék 2011. november 29-én az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, elutasítva a kérelmező azon kérelmét, hogy a kéthavi láthatást rugalmasan szabályozzák. A kérelmező

felülvizsgálati kérelme folytán megindult felülvizsgálati eljárás a Legfelsőbb Bíróság előtt jelenleg is folyamatban van.

A kérelmező – az Egyezmény 8. cikkére, a Negyedik kiegészítő jegyzőkönyv 2. cikkének 2. és 3. bekezdésére, valamint a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 7. cikkére hivatkozva – sérelmezte, hogy a családi élet tiszteletben tartásához való jogát megsértették azáltal, hogy az őt kiskorú gyermeke vonatkozásában megillető, a külföldre vitel lehetőségét is magában foglaló kapcsolattartási jogát biztosító jogerős ítélet végrehajtását elmulasztották. Sérelmezte azt is, hogy a hazai eljárások ésszerűtlenül hosszú ideig tartottak, megsértve ezzel az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését. A Bíróság úgy ítélte, hogy a kérelmező panaszát kizárólag az Egyezmény 8. cikke alapján kell elbírálni.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy az Egyezmény 8. cikkének értelmében a „családi élet” alapvető elemét képezi az, hogy a szülő és a gyermek kölcsönösen élvezhessék egymás társaságát. Emlékeztetett továbbá a Bíróság arra, hogy a 8. cikk alapvető célja, hogy megóvja az egyént a hatóságok önkényes intézkedései ellen. A családi élet hatékony tiszteletben tartása ezen kívül tevéleges kötelezettségeket is magában foglal. Mindkettővel összefüggésben figyelemmel kell lenni a tisztességes egyensúlyra, amelyet a szóban forgó különböző érdekek – nevezetesen a gyermek, a szülők és egyéb családtagok érdekei valamint a jogállamiság tiszteletben tartásának biztosításához fűződő közérdek – között kell megteremteni; és az Államot mindkettővel összefüggésben megilleti egy bizonyos mérlegelési jogkör. Az ilyen ügyekben a gyermek érdekének minden más megfontolást meg kell előznie.

Az állam tevéleges intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettségével kapcsolatban a Bíróság úgy ítélte, hogy az egyik szülő kapcsolattartási jogának végrehajtásával kapcsolatos ügyekben a 8. cikk magában foglalja a szülő jogát olyan intézkedések megtételére, amelyek a gyermekkel való ismételt találkozás lehetőségét vetítik előre, és kötelezettséget a hatóságok számára, hogy megkönnyítsék ezt az ismételt találkozást. Ameddig a gyermek érdeke azt követeli, a hatóságoknak meg kell tenniük minden tőlük telhetőt annak érdekében, hogy a személyes kapcsolatokat megőrizték, és –ha és amennyiben szükséges - a családot „újjaépítsék”. Ugyanakkor az állam kötelezettsége nem cél, hanem eszköz.

Az ehhez hasonló ügyekben egy intézkedés helyénvalóságát az intézkedés alkalmazásának gyorsasága alapján kell megítélni, mivel az időmúlás helyrehozhatatlan következményekkel járhat a gyermek és a különélő szülő között. A Bíróság azt is megállapította, hogy bár a gyermekkel szembeni kényszerítő intézkedések nem kívánatosak ezen az érzékeny területen, a jogkövetkezmények alkalmazása nem zárható ki, ha a gyermekkel együtt élő szülő jogellenes magatartást tanúsít. A Bíróság emlékeztetett továbbá arra, hogy a gyermekekkel kapcsolatos eljárásokban a tevékeny szülői részvétel az Egyezmény 8. cikk szerint szükséges annak érdekében, hogy biztosítsák érdekeik védelmét, és amikor egy kérelmező bírósági határozat végrehajtása iránti kérelmet terjeszt elő, mind az ő, mind pedig a bíróságok magatartása fontos tényező, amelyet figyelembe kell venni.

A Bíróság megállapította, hogy a kérelmező panasz – lényegében – azzal függ össze, hogy a nyári szünetben az Egyesült Államokban gyakorolható kapcsolattartási jogát nem tudta érvényesíteni és azzal, hogy azt utóbb a gyermek 16. életévének betöltéséig Magyarország területére korlátozták. A Bíróság álláspontja szerint abból adódóan, hogy a kérelmező az Egyesült Államokban él, és kizárólag ezekben a szünetek lehetséges számára, hogy megfelelő környezetben töltsen el az időt a fiával, a kérdéses végrehajtási eljárások a kérelmező és gyermeke jövőbeli kapcsolatának lényegét érintik, és az Egyezmény 8. cikke értelmében a „családi élet” egyik alapvető alkotóelemével kapcsolatosak. A Bíróság feladata tehát jelen ügyben annak megítélése volt, hogy a magyar hatóságok által megtett intézkedések – az adott helyzetben ésszerűen elvárható mértékben – megfelelőek és hatékonyak voltak-e annak érdekében, hogy a kérelmező és a gyermek közötti nyári találkozást elősegítsék.

A Bíróság kiemelte, hogy a hazai bíróságok az anya számára kizárólagos szülői felügyeleti jogot biztosítottak, és a kérelmező számára biztosították annak jogát, hogy a nyári időszakos kapcsolattartásra magával vigye a gyermeket az Egyesült Államokba. E kapcsolattartási jog érvényesítésével kapcsolatos problémák a kapcsolattartás bírósági szabályozását követően azonnal felmerültek; így a kérelmezőnek nem volt más választása, mint hogy végrehajtási eljárást indítson a gyámhatóságnál és végrehajtó segítségét kérje kapcsolattartási jogának érvényesítése érdekében.

A hazai hatóságoknak a Legfelsőbb Bíróság ítéletének végrehajtásával kapcsolatos magatartásának értékelése során a Bíróság megállapította, hogy bár igaz, hogy a kérelmező intézkedés iránti kérelmei többségének helyt adtak, ugyanakkor erre többnyire csak jelentős idő elteltével került sor. A kérelmezőnek a 2008 augusztusában elmaradt kapcsolattartásra vonatkozó kérelme tárgyában 2010. június 23-án született jogerős határozat, a 2009 július-augusztusában elmaradt kapcsolattartásra vonatkozó kérelem tárgyában pedig csak 2011. július 14-én. Ezzel összefüggésben a Bíróság úgy találta, hogy nehéz elfogadni a Kormányzat azon érvelését, amely szerint a kérelmező is hozzájárult a késedelemhez azáltal, hogy számos kérelmet nyújtott be. A Bíróság töretlen gyakorlata a 6. cikk vonatkozásában az, hogy a kérelmező nem hibáztatható azért, mert az érdekei védelmében a nemzeti jog által kínált eszközöket maradéktalanul kihasználja, és a Bíróság helyénvalónak találta, hogy az adott ügyben ugyanezt a gyakorlatot kövesse.

A Bíróság megállapította továbbá, hogy a Legfelsőbb Bíróság ítéletének a nyári szünetben való kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezései hatályosak voltak, azonban azokat nem hajtották végre 2007. március 27-étől 2011. május 19-éig, azaz több mint négy évig. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy ez a késedelem a kérelmezőnek a fiával való jövőbeli kapcsolatára nézve döntő jelentőségűnek bizonyult, és visszafordíthatatlan következményekkel járt. A kérdéses időmúlás de facto az ügy eldöntéséhez vezetett annyiban, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság végül úgy ítélte: a Legfelsőbb Bíróság ítéletének meghozatalát követően új körülmények következtek be, és a gyermek többé már nem tekinti a kérelmezőt családtagnak, és úgy tűnik nem akarja az Egyesült Államokban meglátogatni.

A Bíróság észlelte továbbá, hogy a végrehajtásra tett kísérletek sikertelenek voltak. A Bíróság elismerte, hogy a kérelmező kapcsolattartási joga érvényesítésének biztosításával kapcsolatos nehézségeket lényegében az anya magatartása okozta. Igaz, hogy a kérelmező végrehajtás iránti kérelmei az anyával szemben eljárás bírság kiszabásához vezettek, amelynek összege a jogerős ítélet rendelkezéseinek folyamatos megszegése miatt fokozatosan növekedett. Mindazonáltal a Bíróság úgy ítélte: az ügy tényállása arra utal, hogy az anyával szemben alkalmazott vagyoni szankciók alkalmatlanok voltak arra, hogy a kérdéses helyzeten javítsanak és az anya együttműködési készségének hiányán úrrá legyenek. Ugyanis, még ha a hazai jogrendszer nem is tette lehetővé hatékony jogkövetkezmények alkalmazását, minden Szerződő Államnak hatékony és kielégítő jogi fegyvertárral kell felszerelkeznie annak érdekében, hogy az Egyezmény 8. cikkében és más, az adott állam által ratifikált nemzetközi megállapodásban foglalt tervőleges kötelezettségeknek teljesítését biztosítsa. A jelen ügy kapcsán a Bíróság megjegyezte, hogy bizonyos körülmények között a gyámhatóság pert indíthatott volna a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt, vagy feljelentést tehetett volna az anya ellen azon az alapon, hogy vonakodik tiszteletben tartani a másik szülő kapcsolattartási jogára vonatkozó bírói döntéseket, de maga nem vette igénybe ezeket a jogi lehetőségekkel.

A Kormányzat azon érvelésével kapcsolatban, mely szerint a kapcsolattartási jog gyakorlására vonatkozó rendelkezések nemteljesítését igazolja az a feltevés, hogy a kérelmező nem vitte volna vissza a gyermeket Magyarországra (különösen a szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozó határozatok kölcsönös elismerésével kapcsolatban fennálló zavaros helyzetből adódóan), a Bíróság a Legfelsőbb Bíróság 2007. március 27-én meghozott ítéletére utalt. A Bíróság elégedett volt azzal, hogy míg megengedte a kérelmezőnek, hogy a nyári kapcsolattartásra a fiát külföldre vigye, az ítélet megfelelően figyelembe vette az anya érvelését és a Hágai Egyezmény alkalmazhatóságával kapcsolatos kérdéseket, de nem talált olyan bizonyítékot, mely az anya feltevését alátámasztotta volna.

A Bíróság hangsúlyozta továbbá, hogy ezekben az ügyekben a gyermek legjobb érdeke kiemelkedő jelentőségű, ami megköveteli, hogy a kapcsolattartás kérdését elsősorban inkább annak figyelembevételével döntsék el, mint a szülők saját, feltételezett érdeke alapján. Ahogy azt a Legfelsőbb Bíróság ítélete is megállapította, a gyermek legjobb érdeke megköveteli az apa kapcsolattartási jogának – legalább részben – az Egyesült Államokban történő gyakorlását, hogy ne keletkezzenek nyelvi – és ennek következtében érzelmi – korlátok a gyermek és apja között. Az ügy irataiban – a panaszolt időszak utolsó szakaszáig – semmi sem utalt arra, hogy a gyermek vonakodott volna az apjával találkozni. Ugyanakkor, még ha ilyen vonakodás végül ki is alakult a gyermekben, úgy tűnik, hogy azt a hatóságok nem tekintették olyan körülménynek, amely igazolhatja a Legfelsőbb

Bíróság ítéletében foglaltak be nem tartását; a hatóságok mindössze belenyugodtak az anya akadályozó magatartásába.

Végül a Bíróság elismerte, hogy az idő múlásával a körülmények megváltozhatnak, amely végső soron a gyermek szüleihez és azok környezetéhez való kötődésének újraértékelését és a kapcsolattartás újraszabályozását igényelheti. A magyar bíróságok azon döntése, hogy a kérelmező a kapcsolattartási jogát a gyermek 16 éves koráig csak Magyarországon gyakorolhatja, ezt az elvet látszik tükrözni. A Bíróság ezzel összefüggésben meg kívánta jegyezni, hogy 2011. május 19. napján kelt ítéletében a Pesti Központi Kerületi Bíróság a gyermek kívánságát jelölte meg annak okaként, hogy a kapcsolattartásnak a Legfelsőbb Bíróság 2007. március 27-én kelt határozatában meghatározott rendjét megváltoztatta. Ugyanakkor tény az, hogy az a hosszú idő, amely alatt a Legfelsőbb Bíróság fenti ítélete végrehajthatlan maradt, meghiúsította a kérelmező kapcsolattartási jogait, és végül azzal az eredménnyel járt, hogy a fia elidegenedett tőle.

A fentiekre figyelemmel a Bíróság az Állam számára biztosított mérlegelési jogkör ellenére arra a következtetésre jutott, hogy kérelmező kapcsolattartási jogának érvényesítése érdekében a nemzeti hatóságok nem tettek meg minden ésszerűen elvárható lépést, ezért úgy találta, hogy az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

A Bíróság a kérelmező javára 12.500,-Euro nemvagyoni kártérítést ítélt meg.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Haroon Aswat Egyesült Királyság elleni ügye (17.299/12. sz. ügy)

Az ismeretlen állampolgárságú kérelmezőt jelenleg az egyesült királyságbeli Broadmoor Magas Biztonsági Fokozatú Elmeógyógyintézetben tartják fogva. Az Egyesült Államokban vádat emeltek ellene egy oregoni dzsihad-kiképzőtábor létrehozására irányuló összeesküvésben való részvétel miatt; miután az Egyesült Államok hatóságai kérték őrizetbe vételét és kiadatását, az Egyesült Királyságban 2005-ben őrizetbe vették. A kérelmező sikertelenül vitatta a kiadatásról szóló végzést, a Lordok Házához való fellebbezés engedélyezése iránti kérelmét 2007-ben elutasították.

A kérelmező paranoid skizofrénia szenved, és ezért 2008-ban a fegyintézetből átszállították a elmeógyógyintézetbe. A legutóbb, 2011-es és 2012-es törvényszéki pszichiáteri szakvélemények jelezték, hogy noha állapota antipszichotikus gyógyszerekkel jól karbantartott, és az elmeógyógyintézetben a munkahelyi és szakképzési tevékenységben való részvétel segített megakadályozni hangulata jelentős romlását, a kezelése megköveteli az elmeógyógyintézetben való fogvatartását, és e kezelés szükséges az egészsége és biztonsága fenntartásához.

A kérelmező sérelmezte, hogy az Egyesült Államoknak való kiadást nem lenne összeegyeztethető az Egyezmény 3. cikkével. Arra hivatkozott, hogy az egyesült királyságbeli Broadmoor Elmeógyógyintézetben való fogvatartása elengedhetetlen a személyes biztonságához és a kezeléséhez; ha kiadják, akkor számos évig előzetes letartóztatásban maradhat, és nincs adat a fogvatartás körülményeiről; valószínű, hogy ha elítélik az Egyesült Államokban elítélik, őt is az ADX Florence-ben tartják majd fogva, ahol magánzárkában helyezhetik el, és elszigetelt körülmények között a mentális betegsége valószínűleg súlyosbodik.

Az elé terjesztett orvosi bizonyítékokat figyelembe véve a Bíróság úgy találta, fennáll a valós veszélye annak, hogy a kérelmező kiadása az Egyesült Államoknak, amelyhez nem fűzi semmi, és az eltérő, esetleg ellenségesebb fegyintézeti környezet testi és lelki egészsége jelentős romlását eredményezheti. Az ilyen romlás minősülhet olyan bánásmódnak, amely sérti az Egyezmény 3. cikkét. Míg a Babar Ahmad-ügyben²³ a Bíróság nem fogadta el, hogy az ADX Florence-ben tapasztalható körülmények olyan bánásmódnak minősülnek, amely sérti az Egyezmény 3. cikkét, a kérelmező ügyét meg kell ettől különböztetni attól az ügytől figyelemmel a kérelmező súlyos mentális állapotára.

²³ Babar Ahmad és mások Egyesült Királyság elleni ügye (24027/07, 11949/08, 36742/08, 66911/09 és 67354/09 sz. ügyek), I.: Hírlevél III. évf. 10. sz., Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei, 5. sz. alatt.

A Bíróság alaposan átvizsgálta az Egyesült Államok Igazságügyminisztériumának a Bíróság előtti eljárásban előterjesztett beadványait, és észlelte: nem lehet bizonyosan megállapítani, hogy a kérelmezőt a tárgyalás előtt, illetve a tárgyalás után mely fegyintézetbe vagy fegyintézetekbe helyeznék el a kérelmezőt, ha kiadnák az Egyesült Államoknak. Az sem világos, hogy várhatóan meddig marad előzetes letartóztatásban. Ami az esetleges elítélést követő fogvatartást illeti, a Bíróság észlelt, hogy bár a kérelmező attól függetlenül igénybe veheti az elmeorvosi szolgálatot, hogy mely fegyintézetben tartják fogva, kiadása egy olyan országnak, amelyhez semmi sem fűzi és ahol bizonytalan jövővel szembesülhet egy még nem ismert intézményben, és lehetséges, hogy egy súlyosan korlátozó rendszernek lesz alávetve az ADX Florence-ben, sértheti az Egyezmény 3. cikkét.

Noha mindezek a tényezők hozzájárultak a Bíróság azon végkövetkeztetéséhez, hogy a kérelmező kiadása az Egyesült Államoknak sértené az Egyezmény 3. cikkét, a kiadatás nem veti fel az Egyezmény 3. cikkével ellentétes bánásmód veszélyét pusztán az ottani előzetes letartóztatás lehetséges tartamára tekintettel.

A Kúria emberi jogi vonatkozású iránymutatásai

Közigazgatási ügyszak

1/2013. KMJE határozat:

Az adótitok a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. fejezete alá tartozó közigazgatási perekben a Pp. 119.§ (2) bekezdés első mondata szerinti külön törvényben meghatározott titoknak minősül. Perbeli védelmét a célhoz kötöttség elvével összhangban kell ellátni.

A közigazgatási perekben a felek részére a bíróság által felülvizsgált határozatokban felhasznált adótitok teljes körű megismerését biztosítani kell. Amennyiben ezt nem teszik lehetővé, úgy a meg nem ismerhető adótitok bizonyítékként nem használható fel.

A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a bíróság által kirendelt igazságügyi szakértő jogosult megismerni és értékelni mindazon adótitkot, amelyre feladatának teljesítése végett szüksége van.

A Kúria emberi jogi vonatkozású határozatai

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Polgári ügyszak

Pfv.IV.20.481/2013/4.

Idegenrendészeti őrizetben külön okból lévő külföldi esetében az általa benyújtott, menekültkénti elismerésre vonatkozó kérelem érdemi eljárásra utalása nem vonja automatikusan maga után az idegenrendészeti őrizet automatikus megszüntetését.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A Ptk. 349. § (1) bekezdése értelmében államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsultak elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A Ket. 20. § (2) bekezdése szerinti felügyeleti intézkedés nem minősül rendes jogorvoslatnak, így a felperest ennek hiánya nem zárta el a jogérvényesítéstől a Ptk. 349. §-a alapján. Ehhez képest azt kellett vizsgálni, hogy az alperes magatartása bármely okból jogellenes volt-e vagy sem.

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (Met.) 55. § (1) bekezdése szerint, ha a menekültügyi hatóság a menekültkénti elismerés iránti kérelem elfogadhatóságát állapítja meg, a kérelmet érdemi eljárásra utalja. A (3) bekezdés szerint, ha menekültügyi hatóság a kérelmet érdemi eljárásra utalja és a kérelmező idegenrendészeti őrizetben van, a menekültügyi hatóság kezdeményezésére az idegenrendészeti hatóság az őrizetet megszünteti. A2005/85/EK Irányelv 18. cikk (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy a tagállamok senkit sem tarthatnak őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy az érintett menedékjog iránti kérelmet nyújtott be. Ezen rendelkezések együttes értelmezésével a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a Met. 55. § (3) bekezdése szerinti idegenrendészeti őrizet megszüntetése nem általában az idegenrendészeti őrizetre, hanem a menedékjogi kérelemmel összefüggő idegenrendészeti őrizetre vonatkozott, hiszen az irányelv szerint kizárólag azon az alapon nem tartható valaki őrizetben, hogy menedékjog iránti kérelmet adott be.

A felperes idegenrendészeti őrizetét nem ilyen okból rendelték el, hanem azért, mert őt Magyarországról az itt elkövetett bűncselekmények miatt jogerősen kiutasították, a kitoloncolás feltételeit azonban még meg kellett teremteni. A felperes idegenrendészeti őrizetének elrendelésére a 2007. évi II. törvény 54. § (1) bekezdés e) pontja alapján került sor, az ehhez kapcsolódó 54. § (4) bekezdésében szereplő megszüntetési okok pedig a felperes esetében nem álltak fenn. Ilyen körülmények között megállapítható, hogy az alperes magatartása nem sértette az irányadó jogszabályi rendelkezéseket, vagyis a kártérítési felelősség megállapításához szükséges jogellenes magatartás az alperes részéről hiányzott.

Önmagában az a körülmény, hogy az ügyészség felszólalásában ezzel ellentétes jogi álláspontot fejtett ki, a bíróságot nem köti, figyelemmel arra is, hogy az alperes felettes hatósága a Belügyminisztérium, a felszólalásban foglaltakat nem tartotta megalapozottnak. A felperes által hivatkozott, Lokpo és Touré Magyarország elleni ügyében (10.816/10. számú ügy) hozott EJEB-ítélet jelen ügy elbírálása szempontjából nem lehet irányadó, tekintettel arra, hogy a panaszosokat az ott leírt esetben kizárólag a menekültügyi kérelem benyújtásával kapcsolatban tartották őrizetben, a jelen esetben viszont a felperes őrizetének elrendelése nem ezen okból történt.

Pfv.IV.20.556/2013/4.

A véleménynyilvánítás határai tágasabbak az átlagosnál közéleti szereplő esetében. A konkrét kitételeknél szükséges az érdemi elbíráláshoz a felperes személyes érintettsége.

I. A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. Ezen jogok a törvény védelme alatt állnak. A 76. § értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen ... a becsület és az emberi méltóság megsértése. A 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel. A 85. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni. Az állandó bírói gyakorlat az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazza a Legfelsőbb Bíróság által eredetileg a sajtó-helyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott kollégiumi állásfoglalásokban foglalt legfőbb szempontokat. A PK 13. számú állásfoglalása értelmében személyiségi jogi igényt is az terjeszthet elő, akinek személyére a sajtóközlemény névének megjelölésével vagy egyéb módon tal, vagy akinek személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető. A PK 12. számú állásfoglalás II. pontja értelmében a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális

megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

A cikkek megjelenésekor hatályos Alkotmány 61. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze. A (2) bekezdés szerint a Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát. Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (2) bekezdés szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad-tájékoztatás feltételeit. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 10. cikk 1. pontja értelmében mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon kívül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson.

Az Alkotmánybíróság több határozatában foglalta össze a véleménynyilvánítás szabadsága körében kialakult bírói gyakorlatot [30/1992. AB határozat, illetve 36/1994. AB határozat]. Alapelveként kerül rögzítésre az, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. Az Alaptörvény a szabad kommunikációt biztosítja, és nem annak tartalmára vonatkozik a szabad véleménynyilvánítás alapjoga. Ebben a folyamatban helye van minden véleménynek, jónak és károsnak, kellemesnek és sértőnek egyaránt. A véleménynyilvánítási és sajtószabadságnak alkotmányos értékéről és a demokratikus társadalom életében betöltött jelentős szerepéről az Alkotmánybíróság határozataiban kifejtett álláspontokból következik, hogy e szabadság különleges védelmet élvez akkor, amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. A demokratikus társadalom létezésének és fejlődésének nélkülözhetetlen eleme a közügyek vitatása, amely feltételezi a különböző politikai nézetek, vélemények kinyilvánítását, a közhatalom működésének bírálatát. A demokratikus hagyományokkal rendelkező társadalmak tapasztalatai szerint is e vitákban esetenként kellemetlen, éles, esetleg igazságtalan támadásokat intéznek a kormányzat és a közhivatalnok ellen és nyilvánosságra kerülnek olyan tények is, amelyek a közéleti szereplők becsületének csorbítására alkalmasak. Az Alkotmánybíróság több esetben kifejtette: az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, függetlenül attól, hogy az értékes vagy értéktelen, igaz vagy hamis, érzelmen, vagy észérveken alapul. Fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak. A véleménynyilvánítási szabadság nem ilyen feltétlen a tényállítások tekintetében. A véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanosságának (tudatosan hamis közlés) vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabálya szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet szabadságát foglalja magában, de az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására. Ezen túlmenően a szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható és a valótlan tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettséggel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen résztvevő személyek esetében.

II. A felperes felülvizsgálati kérelmében is kifejtette azt, hogy valamennyi, általa kifogásolt kitétel vonatkozásában megállapítható a felperes személyes érintettsége, így keresettség joga is. Kifogásolta azt, hogy a jogerős ítélet nem részletezte, hogy mely vonatkozásokban nem állna fenn a felperes keresettség joga. A személyes érintettség megvalósulhat a felperes közvetlen megnevezésével, illetve a személyre történő utalással is.

A felperes előadásával szemben megállapítható volt, hogy a jogerős ítélet harmadik oldalának utolsó bekezdésében, illetve negyedik oldalának első bekezdésében a másodfokú bíróság tételesen megjelölte azokat a kitételeket, amelyek tekintetében a felperes keresettség jogának hiányát észlelte. Jogszabálysértés nélkül, helytállóan állapította meg a jogerős ítélet azt, hogy az első cikk második pontjában megjelölt közlés N. pályázatokkal kapcsolatos magatartására, politikai kötődésére

vonatkozott, így ebben a körben a felperesnek igényérvényesítési jogosultsága valóban nincs. Azt is helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy hiányzik a felperes igényérvényesítési jogosultsága az első cikk ötödik pontjában, illetve a január 10-ei cikk ötödik pontjába, hiszen a felperes neve itt ugyan szerepel, de csak mint a másik pályázat témavezetőjének beazonosíthatóságát elősegítő barátként, a közlés lényege nem a felperes személyére vonatkozik. Önmagában az első cikk címében a felperes nevének szerepeltetése automatikusan nem jelenti azt, hogy a cikkben szereplő valamennyi kitétel tekintetében a felperes személyes érintettsége megállapítható lenne.

A keresetösségi jog hiányával nem érintett kitételek vonatkozásában helytállóan, jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet, hogy azok belül maradnak a véleménynyilvánításnak az előbbieken részletezett, szélesnek tekinthető határain. Közel félmilliárd forint közpénz elköltésével kapcsolatos megnyilvánulásokról volt szó, amely körben véleménynyilvánításként, értékelésként megfogalmazható olyan álláspont, hogy N. olyan pályázatokat írt ki, amelyek ténylegesen nem tartoztak a feladatkörébe. Olyan vélemény is megfogalmazható, hogy ehhez képest feleslegesnek tekinthető az erre költött állami pénz. Hangsúlyozza a Kúria azt, hogy az egyes kitételek véleményként történő értékelésével nem a kifejtett véleménnyel való azonosulását, vagy azzal való szembehelyezkedését fejezi ki, mert az nem a bíróság feladata. A korábbiakban kifejtettek szerint a vélemény lehet észérveket mellőző, érzelmeken alapuló vélekedés is. Akár a pontatlan vagy buta vélekedéseket is megilleti a véleménynyilvánítás védelmének joga.

Az első cikk címe nem fogalmaz meg olyan állítást, hogy a felperes jogosulatlanul jutott volna személyesen közpénzhez. A felperes neve ebben az összefüggésben egy szellemi kör megjelölésére szolgál. A félmilliárdos megjelölés a 447 millió forinthez képest nagyságrendi pontatlanságot nem tartalmaz. Az első cikk második pontjában egyértelmű véleménykifejtés történik. A jogi megkérdőjelezhetőségre való utalás az akkor folyamatban lévő büntetőeljárásra figyelemmel nem volt minden tényalapot nélkülöző vélekedés. A szellemi körhöz való tartozás állítása a Kúria szerint sem minősül jóhírnevet sértő, valótlan tényállításnak vagy az emberi becsületet sértő közlésnek. Az első cikk harmadik pontjához kapcsolódó igény egyértelműen az N.-re vonatkozó fejtegetés, ahol a felperesnek közvetlen keresetösségi joga nincs. A cikkben szereplő táblázat (gyanús pályázatok) valós tényként tartalmazza azt, hogy G. az egyik pályázaton 53,9 millió forintot nyert el. Ugyancsak valós tény volt az, hogy ezen pályázat kapcsán a felperes volt a programvezető. Nem állítja a cikk ezen része azt, hogy a felperes ebből az összegből közvetlenül bármilyen juttatásban részesült volna. Egy másik, 90 milliós pályázat kapcsán a felperes személye csak úgy került feltüntetésre, hogy a felperes a projektvezető közeli barátja, ebből nem vonható le okszerűen olyan következtetés, hogy a cikk azt állította volna, vagy olyan hamis látszatot keltett volna, hogy ebből a pályázatból jogszerűtlenül részesült volna a felperes is. A cikk szöveges részében is szerepel G. pályázati nyertessége, erre vonatkozóan a korábban kifejtettek ugyancsak irányadóak, a kereset ebben a tekintetben sem alapos. Összességében az első cikk nem állítja azt, hogy a felperes bünszervezet vezetője lenne, aki másokat rettegésben tartana.

A második cikk (belső vezércikk) kifogásolt kitételei vonatkozásában irányadóak az első cikk tekintetében kifejtettek, vagyis a pályázatok jogi kifogásolása a véleménynyilvánítás keretei között maradt. A pályázatok jogi kifogásolhatósága, az arra elköltött összeg nagysága a véleménynyilvánítás körébe tartozik, akkor is, ha az a felperes személyére nézve kedvezőtlennek tekinthető. A „[cikk] kisorsolt félmilliárd” kifejezés arra vonatkozó véleményt jelent, hogy a szerző szerint a pályázatok szükségtelenül kerültek ilyen tartalommal kiírásra. A felperes felülvizsgálati kérelmében is külön sérelmezte a második cikk azon megfogalmazását, hogy ő és társai [cikk] hon vannak a H.-féle való világban is. A felperes szerint ez nem kevesebbet jelent, minthogy személye korrupcióval, bűncselekménnyel lenne összefüggésbe hozható, tekintettel arra, hogy a H. elleni büntetőeljárások a nyilvánosság számára erről szólnak. A Kúria szerint itt is helytállóan döntött a jogerős ítélet akkor, amikor ezt a kitéfelt szélsőségesen megfogalmazott értékítéletnek, véleménynek tekintette. Egyszerűen nem fogalmazódott meg konkrét tényállítás bűncselekmény elkövetését, vagy annak alapos gyanúját illetően. A vélekedés kétséget kizáróan meghökkenítő, erőteljes megfogalmazás, de ez sem lépi túl a véleményalkotás korábbiakban részletezett alkotmányos határait, különös figyelemmel az akkor folyamatban volt büntetőeljárás tényére.

A harmadik cikk vonatkozásában az ott alkalmazott címek valóban önálló hírértékkel bírnak, ugyanakkor érdemben a cikkben megalkotott és az ott nyilatkozók által közzétett vélemények összefoglalásának tekinthető. A vélemény valóságtartalmának vizsgálata nem a bíróság feladata, a téves vélemények is védelmet élveznek. Nem vizsgálhatja tehát a bíróság, hogy van-e bárkiben félelemérzet szakemberek meghatározott körével szemben, mások tudományos teljesítményének hiányát valóban a félelem vagy a valós képességek hiánya okozza-e. Az irreálisan magas díjazásokra vonatkozó cím ugyancsak a díjtételekre vonatkozó minősítés, közvetlen állítást arra nézve nem tartalmaz, hogy a felperes jogellenesen jutott volna bármilyen pénzösszeghez. A véleménynyilvánításra figyelemmel nem feladata a bíróságnak a valóságtartalom vizsgálata, illetve annak megítélése, hogy a kifizetett díjak magasak voltak-e vagy sem. Mind a korábbi Alkotmány, mind a jelenleg hatályos Alaptörvény arra az álláspontra helyezkedik, hogy tudományos kérdésekben a tudomány művelői jogosultak állást foglalni. A harmadik cikkben az első cikk megismételt kitételei a korábban rögzítettek szerint nem minősülnek jogsértőnek. Véleménynek minősül a harmadik cikknek az a megállapítása, hogy a pályázatokra kifizetett pénz "százmilliók elkótyavetyélése" minősül. A Kúria szerint egyetlen esetben sem volt megállapítható az, hogy a kifejtett vélemény kifejezőmódjában olyan mértékben indokolatlanul bántó, sértő, vagy megalázó lett volna, amely a véleménynyilvánítást önmagában személyiségi jogot sértővé tette volna. Helyesen vonta a mérlegelés körébe a jogerős ítélet azt, hogy a felperes közéleti szereplőnek minősül, ezért esetében a véleménynyilvánítás alkotmányosan még megengedett határai tágabbak az átlagosnál. Ilyen körülmények között a jogerős ítélet jogalap hiányában helytállóan utasította el teljes körűen a felperes keresetét.

Pfv.IV.20.560/2013/4.

Idegenrendészeti őrizetben külön okból lévő külföldi esetében az általa benyújtott, menekültkénti elismerésre vonatkozó kérelem érdemi eljárásra utalása nem vonja automatikusan maga után az idegenrendészeti őrizet automatikus megszüntetését.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles ezt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható. A Ptk. 349. § (1) bekezdése értelmében államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A Ket. 20. §-ának (2) bekezdésében szabályozott felügyeleti eljárás az állandó bírói gyakorlat értelmében nem minősül rendes jogorvoslatnak, annál is inkább, mert az intézkedés elmulasztásának azonnali reparációjára nem alkalmas.

A felperes idegenrendészeti őrizetét nem menekültkénti elismerés iránti kérelme benyújtásával okozati összefüggésben rendelték el, hanem a 2007. évi II. törvény 54. § (1) bekezdésének b) pontja alapján azért, mert a felperesnek az EU területére szóló 90 napos vízumát letelt, az országból kiutasították, azonban személyes meghallgatása során tett nyilatkozata szerint nem kívánta önként elhagyni az országot. Mindez kellően alapos okot szolgáltatott annak feltételezésére, hogy a kiutasítás végrehajtását késlelteti vagy megghiúsítja. A 2005/85/EK irányelv 18. § (1) bekezdése értelmében a tagállamok senkit sem tarthatnak őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy az érintett menedékjog iránti kérelmet nyújtott be. A jelen esetben egyértelműen megállapítható, hogy az idegenrendészeti őrizet elrendelésére nem ezen okból került sor. Az idegenrendészeti őrizet megszüntetésének a 2007. évi II. törvény 54. § (4) bekezdésében szabályozott egyetlen feltétele sem következett be a jelen esetben.

A felperes azzal érvelt, hogy az Irányelv lehetővé teszi azt, hogy az abban megfogalmazott szabályoknál kedvezőbb nemzeti szabályozás szülessen, és a 2007. évi LXXX. törvény 55. § (3) bekezdésének akkor hatályos szabálya ezt a kedvezőbb rendelkezést tartalmazta. A bíróság szerint a 2007. évi LXXX. törvény 55. § (3) bekezdésének és a 2007. évi II. törvény 54. § (1)-(4) bekezdésének együttes értelmezésével ez az álláspont nem fogadható el. Tényként állapítható meg, hogy a Legfőbb Ügyészség és az alperes felügyeleti hatósága (Belügyminisztérium) a jogértelmezés során ellentétes álláspontot foglaltak el. A Legfőbb Ügyészségnek az eljárás során csatolt felszólalása az

automatizmus mellett foglalt állást, vagyis azt tartalmazta, hogy amennyiben a menekült-kérelmet érdemi vizsgálatra utalják és az érintett egyidejűleg idegenrendészeti őrizetben van, akkor kezdeményezni kell az őrizet megszüntetését és a megszüntetést végre is kell hajtani. A Belügyminisztérium a felszólalással nem értett egyet, vitatta az automatizmus fennállását. A jogerős ítélet a hivatkozott szabályok együttes értelmezésével helyesen jutott arra a következtetésre, a felperes által állított automatizmus nem következik be, a 2007. évi LXXX. törvény 55. § (3) bekezdése kizárólag abban az esetben alkalmazható, ha az idegenrendészeti őrizet kizárólagos oka menekültügyi kérelem előterjesztése.

A felperes által felhívott, Lokpo és Touré Magyarország elleni ügyében (10.816/10. számú ügy) hozott EJEB-ítélet pontosan olyan helyzetre vonatkozik, amikor az idegenrendészeti őrizet elrendelésének egyetlen oka a menekültügyi kérelem előterjesztése volt. Erre figyelemmel a felhívott döntés a jelen esetben érdemben nem alkalmazható.

Közigazgatási ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Kiadja: A Kúria Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda

Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József

Szerkesztőbizottság: Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András

Munkatárs: Dr. Kiss Nikolett Zsuzsanna, Dr. Tancsik Annamária

Figyelem! A jelen hírlevélben közölt anyagok nem tekinthetők a Kúria hivatalos állásfoglalásának, hivatalos fordításnak illetve hivatalos közlésnek, csupán a tájékoztatást és figyelemfelkeltést célozzák, ezért azokra jogokat alapítani nem lehet.